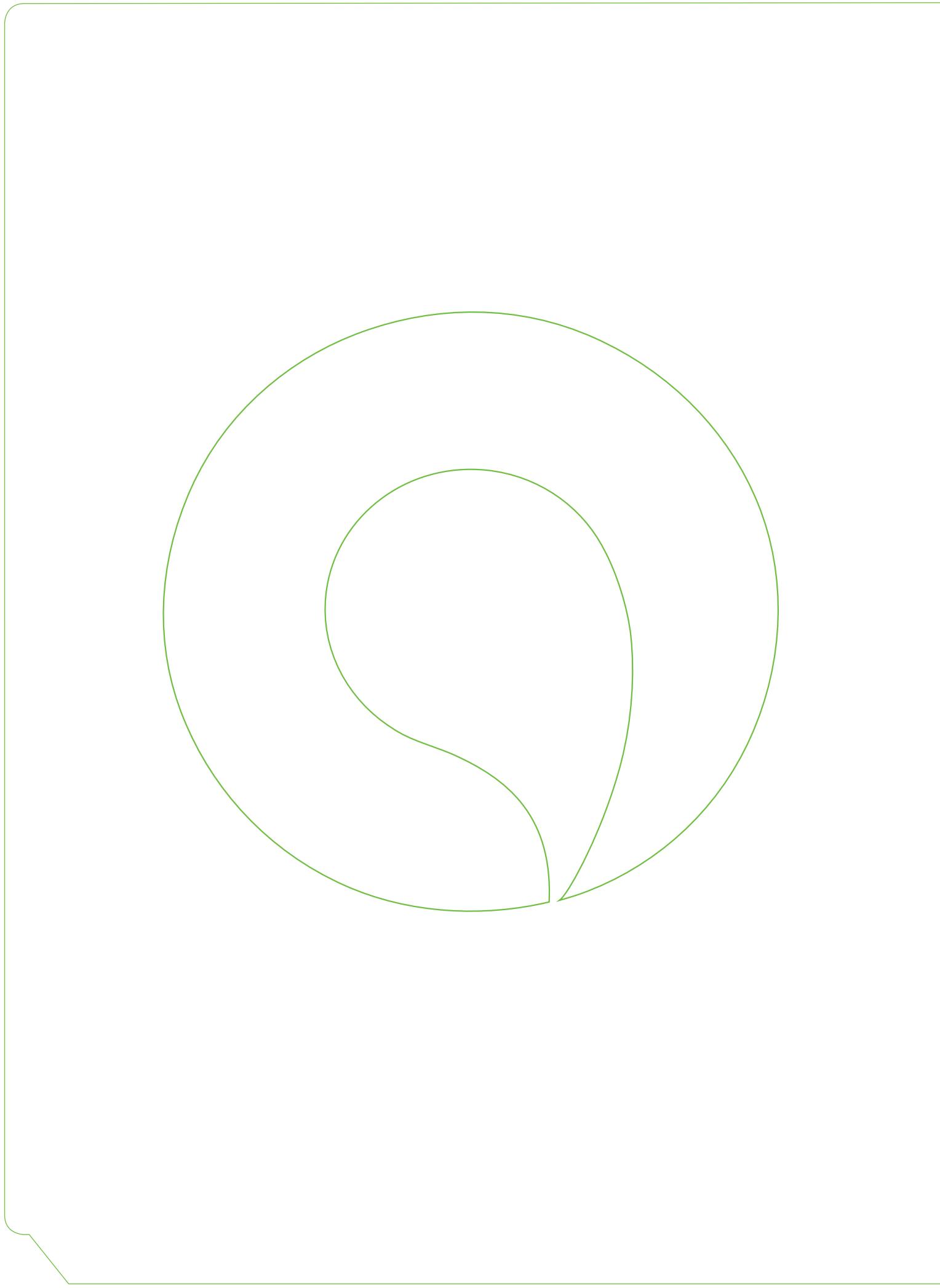

GODIŠNJE IZVJEŠĆE 2013

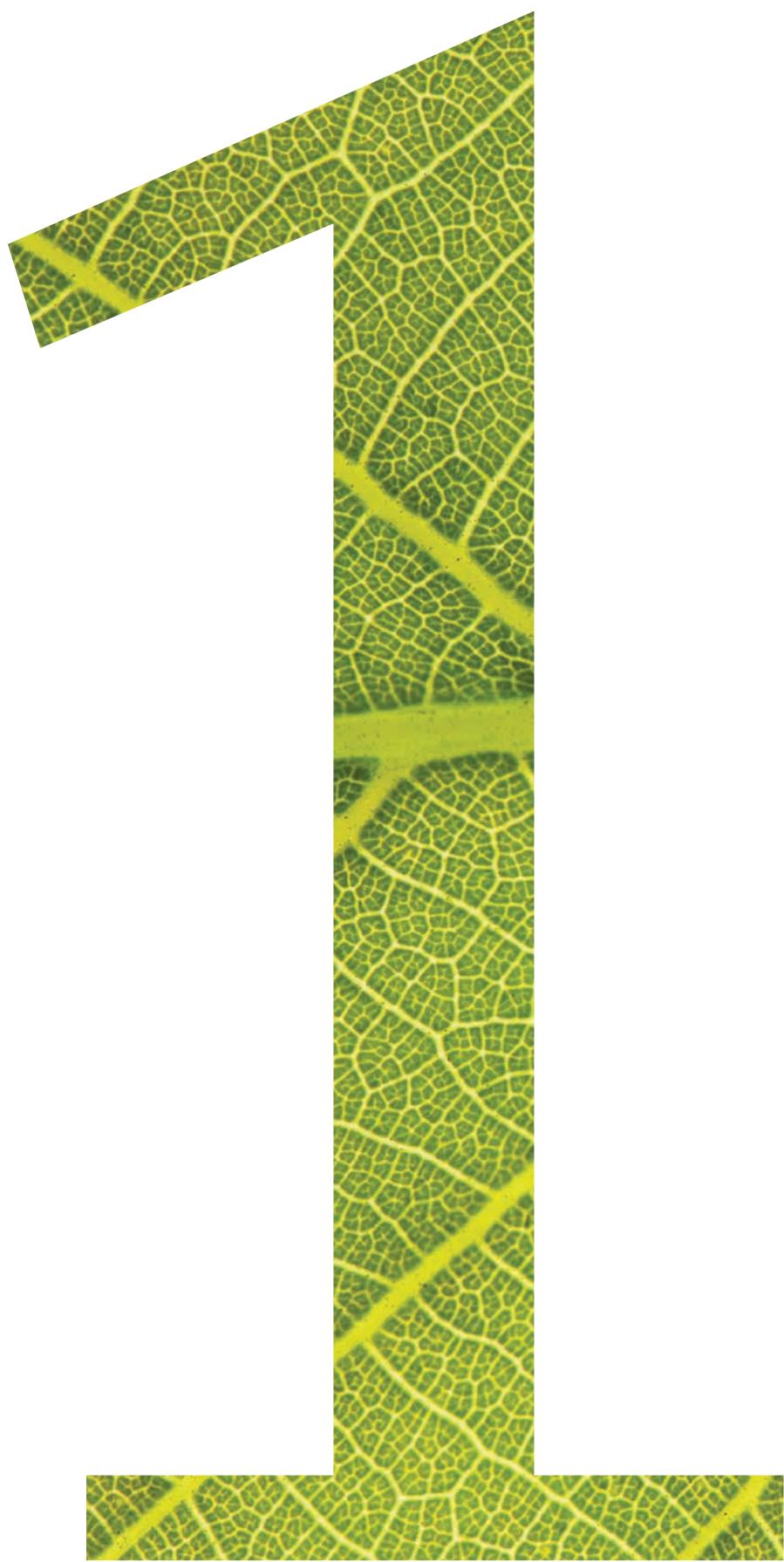
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTVA ZA 2013

Zagreb, ožujak 2014

SADRŽAJ

1	IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	7
2	DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE	19
2.1	ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA.....	21
2.2	ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST RADNIKA, ZAŠTITA OBJEKATA.....	22
3	TRANSPORT PLINA.....	25
3.1	ZAKONSKA REGULATIVA	26
3.2	UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM	27
3.2.1	ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV	28
3.2.2	IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA	29
3.3	ISKORIŠTENOST KAPACITETA I NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA	30
3.4	KVALITETA PLINA.....	32
3.5	URAVNOTEŽENJE SUSTAVA	33
3.6	POSEBNI UVJETI U SUSTAVU	34
3.7	SIGURNOST OPSKRBE.....	36
3.8	REZERVACIJA KAPACITETA.....	37
3.9	NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA	39
3.10	ZADOVOLJSTVO KORISNIKA.....	45
4	RAZVOJ I ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU ...	49
4.1	RAZVOJNE AKTIVNOSTI	50
4.2	ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU.....	54
5	NABAVA.....	59
6	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	63
6.1	RAČUN DOBITI I GUBITKA	64
6.2	BILANCA.....	77
6.3	FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	78
6.4	TOK NOVCA	83
7	RIZICI	87
8	RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI.....	93
9	VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE.....	98

IZVJEŠTAJ UPRAVE
O STANJU DRUŠTVA

IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

Gospodarski uvjeti poslovanja u 2013. godini bili su iznimno složeni – pad BDP-a u sva četiri kvartala, pad industrijske proizvodnje, prometa u trgovini na malo, građevinskih aktivnosti i robnog izvoza, izraženi problemi s likvidnošću, nedovoljna investicijska ulaganja, nastavak pada standarda stanovništva i rast broja nezaposlenih.

Vlasnik Plinacra Republika Hrvatska, 5. travnja 2013. godine razriješila je dužnosti predsjednika i članove Uprave Mladena Antunovića, Zorana Kopića i Dražena Kovača. Predsjednikom Uprave imenovan je gospodin Marin Zovko. Novu tročlanu Upravu Društva čine: Marin Zovko – predsjednik, Radovan Cvek i Ratimir Orešković – članovi.

Istdobno je s dužnosti člana Nadzornog odbora Plinacra opozvan gospodin Fikret Nasić. Dana 5. rujna 2013. godine članicom Nadzornog odbora imenovana je gospođa Marija Duljković.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske 17. prosinca 2013. godine, umjesto gospodina Ivana Vrdoljaka kao predstavnik Republike Hrvatske u Skupštinu Društva imenovana je gospođa Anka Mrak Taritaš.

I u tako složenim gospodarskim uvjetima Plinacro je i tijekom 2013. godine poslovao u skladu sa svojom zadaćom – kao operator transportnog sustava osigurao je siguran i pouzdan transport plina. Transport plina odvijao se sukladno ugovorenim uvjetima bez značajnijih poremećaja u radu sustava. Neprekidnim nadzorom transportnog sustava, odgovarajućom pripremom sustava za potrebne uvjete rada, analizom uvjeta u sustavu, predviđanjem ponanja i sustavnim održavanjem osigurana je stabilnost sustava i u razdoblju niskih temperatura. Sve svoje finansijske obveze prema bankama te dobavljačima u zemlji i inozemstvu Plinacro je podmirio u ugovorenim rokovima.

Osnovni finansijski pokazatelji poslovanja u 2013. godine su:

Ukupni prihodi.....	619,47 mil. kuna
Ukupni rashodi.....	466,68 mil. kuna
Bruto dobit.....	152,79 mil. kuna
Neto dobit.....	143,05 mil. kuna
Ukupna ulaganja u dugotrajnu imovinu iznose	103,76 mil. kuna
Ukupno je ugovorena nabava roba i usluga u iznosu.....	181,14 mil. kuna
Imovina Društva smanjena je za 3,13 mil. kuna i sada iznosi.....	4,59 mlrd. kuna

Kreditna zaduženost smanjena je za 151,67 mil. kuna (glavnica), a s osnova kamata po kreditima plaćeno je 85,7 mil. kuna.

Izvještaji o poslovanju kao i navedeni finansijski pokazatelji pokazuju da je Plinacro u 2013. godini ostvario svoje ciljeve i zadatke utvrđene Planom poslovanja i Izmjenama Plana poslovanja Plinacra za 2013. godinu.

Ostvarena dobit znatno je veća od planirane i to unatoč smanjenju prihoda. U mnogome je to posljedica uspješnog upravljanja troškovima, zahvaljujući striktnom provođenju mjera racionalizacije poslovanja koji je Uprava Društva donijela u mjesecu lipnju 2013. godine.

Određena odstupanja u odnosu na Plan poslovanja u dijelu ulaganja u dugotrajnju imovinu i ugovaranja nabave robe posljedica su pomaka u dinamici ostvarenja Plana te će isto biti realizirano u 2014. godini.

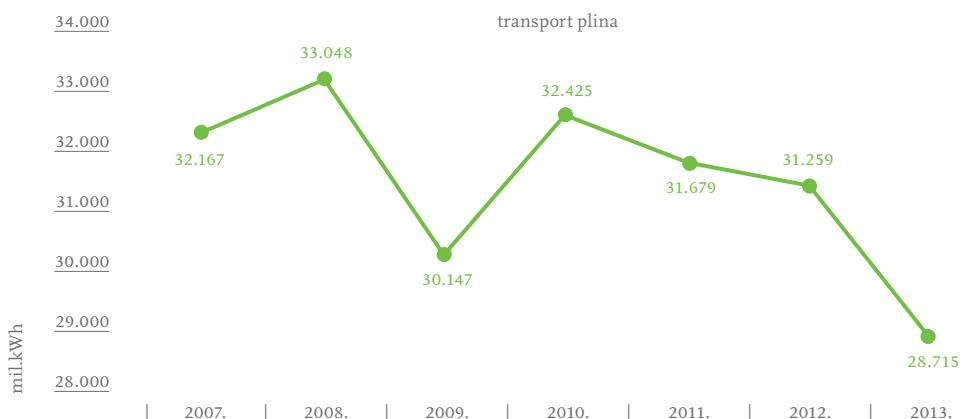
Za sagledavanje rezultata poslovanja Plinacra u 2013. godini, ali i u budućem periodu, bitno je naglasiti da je 2013. godina peta godina u nizu u kojoj su količine transportiranog plina niže nego u predkriznoj 2008. godini.

Porast transportiranih količina od 7,56% u 2010. godini (u odnosu na prethodnu 2009. godinu), nažalost, nije bio početak očekivanog rasta već kratkotrajna iznimka. Unatoč činjenici da je u razdoblju od 2007. do 2013. godine Plinacro završio II. razvojno-ulagački ciklus – plinifikacije Istre, Like i Dalmacije, ukupne godišnje transportirane količine plina u 2013. godini, u odnosu na 2007. godinu, ne samo da se nisu povećale, već su manje za 3.452 mil. kW (10,73%). Pad na IMRS je još veći i iznosi 3.680 mil. kW (12,43%).

Transport plina od 2007. – 2013. godine (mil. kWh)

IMRS*
– izlazna mjerno-redukcija stanica

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
IMRS*	29.582	29.305	26.595	28.395	28.625	27.012	25.902
Transport do PSP Okoli	2.585	3.743	3.552	4.030	3.054	4.247	2.813
UKUPNO	32.167	33.048	30.147	32.425	31.679	31.259	28.715

Godina 2007. uvrštena je u komparativni prikaz iz razloga što je 2007. godine započeta realizacija Drugog razvojno-ulagačkog ciklusa 2007.–2011. Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava u Republici Hrvatskoj od 2002. do 2011. godine.

Ugovor o zajmu između Europske investicijske banke i Plinacra za финансиранje Drugog razvojno-ulagačkog ciklusa (190 mil. eura) potpisani je u Splitu 31.7.2007. godine (rok povrata od dvadeset godina, uz poček od 5 godina, od datuma povlačenja svake pojedine tranše zajma). Završetkom izgradnje IV dionice Plinovoda Bosiljevo – Split, mjesec svibanj 2013. godine, praktički je završen, iako u manjem obimu od planiranog, Drugi razvojno-ulagački ciklus Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava u Republici Hrvatskoj od 2002. do 2011. godine. Ovim su stvorene pretpostavke da plin bude dostupan za gotovo 95% stanovnika Republike Hrvatske.

U mjesecu lipnju 2014. godine Plinacro će početi otpaćivati i glavnici po ovom kreditu. U prosincu 2014. godine biti će u cijelosti otpaćen zajam EBRD-u za kupnju Podzemnog skladišta plina d.o.o. tako da će od 2015. godine Plinacro imati obveze po dva, a ne, kao do sada, tri inozemna kredita.

U periodu od 2007. godine do 31.12.2013. godine Plinacro je u dugotrajnu imovinu uložio 2,95 mlrd. kuna, od čega ulaganja u Drugi razvojno ulagački ciklus iznose 2,65 mlrd. kuna (1,39 mlrd. kuna sredstva iz kredita Europske investicijske banke).

Troškovi investicijskog i tekućeg održavanja postojećeg transportnog sustava u istom periodu iznosili su 246,13 mil. kuna.

Nažalost, unatoč ovako velikim ulaganjima i nužnim troškovima održavanja transportnog sustava, ostvareni prihod od osnovne djelatnosti u istom periodu iznosio je 3,82 mlrd. kuna, a ukupni prihod 4,16 mlrd. kuna što je osjetno niže od planiranog.

Opis	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2007.-2013.	Struktura ukupnih prihoda
	1 u 000 kn	2 u 000 kn	3 u 000 kn	4 u 000 kn	5 u 000 kn	6 u 000 kn	7 u 000 kn	8 u 000 kn	
Prihodi od prodaje usluga transporta plina	399,137	519,509	579,338	576,163	570,078	564,584	542,889	3,751,698	
Ostali poslovni prihodi	2,741	9,375	6,555	7,153	8,866	12,356	19,285	66,331	
PRIHODI OSNOVNE DJELATNOSTI	401,878	528,884	585,893	583,316	578,944	576,940	562,175	3,818,030	

Nakon što je punih deset godina realizacija Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava Republike Hrvatske 2002.–2011. godine bila u fokusu interesa vlasnika i javnosti, ali i absolutni prioritet aktivnosti svih djelatnika Plinacra, izazovi stvarnog otvaranja plinskog tržišta, u mnogome uvjetovani i ubrzani ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, nametnuli su nove prioritete u poslovanju Plinacra kao nacionalnog operatora transportnog sustava.

U 2013. godini intenzivirale su se pripremne aktivnosti na strateškim regionalnim energetskim projektima, čijom bi realizacijom Plinacro učinio strateški iskorak u cjelokupnom poslovanju prirodnim plinom.

Najopsežnije aktivnosti su se provodile na projektu Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP) za koji je od strane danskog COWI-ja izrađivana sveobuhvatna studija izvedivosti, a Plinacro je kao ključni nositelj bio najviše angažiran.

Projekti interkonekcija su također bili bitna sastavnica aktivnosti te je COWI izradio CBA (studija isplativosti) za interkonekciju sa slovenskim sustavom Omišalj – Zlobin – Rupa – Jelšane – Kalce. Aktivnosti su se odvijale i na pripremi interkonekcije s bosansko-hercegovačkim sustavom, poglavito na južnoj Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik (COWI je izradio prethodnu studiju izvedivosti, a nositelj je bio BH Gas), ali su obnovljene aktivnosti i na sjevernoj Slobodnica – Brod (BiH) i to na inicijativu vlasnika bosansko-brodske rafinerije, ruskog Zarubežnjefta i novog operatora za Republiku Srpsku RES GAS-a.

Međutim, u žarištu našeg interesa i aktivnosti je bila interkonekcija sa slovenskim sustavom Lučko-Zabok – Rogatec, koja je od strateškog interesa za pouzdanost opskrbe hrvatskog tržišta, kao i buduće kompresorske stanice.

Važno je naglasiti da se Plinacro, nakon što je u proteklih desetak godina završena izgradnja većine plinskog transportnog sustava RH, nalazi na početku jednog novog, možda još i većeg investicijskog ciklusa koji ovisi o nizu faktora kao što su: IAP kao novi dobavni pravac za RH i Europu i Južni tok, te izgradnja LNG terminala.

Protekle je godine velik angažman djelatnika Plinacra, svih struka, bio usmjeren i na ostvarenje brojnih zahtjeva 3. Paketa energetskih zakona Europske unije, tj. na pripremu, javnu raspravu i primjenu Pravilnika i Zakona koji reguliraju ovo područje, te su se u tom smislu intenzivirale aktivnosti kako bi Plinacro u novim tržišnim uvjetima i ubuduće mogao uredno ispunjavati svoju obvezu – nesmetano i sigurno obavljanje usluge nacionalnog operatora transportnog sustava.

Donošenjem novog Zakona o tržištu plina, nastala je nova obveza društva Plinacro za podnošenjem zahtjeva za certifikaciju Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji u zadanom roku od stupanja novog zakona na snagu. Primarni zadatak u postupku certifikacije operatora hrvatskog plinskog transportnog sustava (Plinacra) je bio dokazati samostalno i neovisno funkcioniranje u upravljanju transportnim kapacitetima, i način na koji su primijenjene odredbe članka 9. Direktive 73/2009 o potrebi stvarne i činjenične razdvojenosti upravljanja transportnim kapacitetima od poduzeća koja obavljaju bilo kakvu funkciju proizvodnje, i/ili trgovine, i/ili opskrbe električnom energijom, i/ili plinom, te energetske djelatnosti proizvodnje prirodnog plina.

Postupak odlučivanja od strane HERA-e i dopunjavanja dokumentacije po zahtjevu za certifikaciju je još uvijek u tijeku.

Radi navedenog Skupština društva Plinacro je donijela odluku kojom se daje nalog i odobrenje Upravi društva Plinacro d.o.o., da kao vlasnik poslovnih udjela u društvu LNG Hrvatska d.o.o. i kao član istog društva provede postupak prodaje i prijenosa poslovnih udjela na treću osobu.

Suvlasnik društva LNG Hrvatska d.o.o., HEP d.d. pisanim putem iskazao je "namjeru stjecanja svih poslovnih udjela od Plinacro d.o.o. kao imatelja u društvu LNG Hrvatska d.o.o.".

Realizacija navedenog očekuje se tijekom 2014. godine.

I u 2013. godini zaposlenici Plinacra dali su svojim radom i zalaganjem kod svakodnevnog obavljanja poslova i radnih zadataka ogroman doprinos uspješnom poslovanju poduzeća. Također, pokazali su i zavidnu razinu socijalne osjetljivosti tijekom pregovaranja o Kolektivnom ugovoru za 2013. godinu (odricanje od naknade za regres, božićnice, bona za Uskrs, te znatnog smanjenja drugih naknada koje su bile predviđene starim kolektivnim ugovorom) te je dana 13.2.2013. godine Uprava Društva potpisala s oba sindikata zaposlenika Plinacra (Sindikat naftnog gospodarstva – SING i Sindikat radnika Ine i društava Ine Zagreb – INAŠ) Kolektivni ugovor za 2013. godinu.

Dana 18.12.2013. godine potписан je i novi Kolektivni ugovor za 2014. godinu.

Tijekom 2013. godine poslovanje Plinacra bilo je predmetom više internih i eksternih revizija i nadzora.

Reviziju cijelokupnog poslovanja u 2013. godini obavio je nezavisni revizor BDO Croatia d.o.o. i konstatirao sljedeće:

Tel: 385 1 2395-741
 Fax: 385 1 2303-691
 E-mail: bdo-croatia@bdo.hr

BDO Croatia d.o.o.
 10000 ZAGREB
 Trg J. F. Kennedyja 6b

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva PLINACRO d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izvještaja društva **PLINACRO d.o.o.**, Zagreb, ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o finansijskom položaju na 31. prosinca 2013., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanom tijeku za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz finansijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

BDO Croatia d.o.o.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva na 31. prosinca 2013., te finansijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji finansijski izvještaji"). Finansijske informacije iznijete u standardnim godišnjim finansijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim finansijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 37 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Suzdržanost od mišljenja o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Do datuma izdavanja ovog Izvješća neovisnog revizora Uprava Društva nije sastavila i predočila nam Godišnje izvješće Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., te slijedom toga, nismo u mogućnosti izraziti mišljenje o usklađenosti godišnjih finansijskih izvještaja Društva i Godišnjeg izvješća Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

U Zagrebu, 20. ožujka 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih konzulting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6b

Marijana Pranjić, ovlašteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

Tel: 385 1 2395-741
 Fax: 385 1 2303-691
 E-mail: bdo-croatia@bdo.hr

BDO Croatia d.o.o.
 10000 ZAGREB
 Trg J. F. Kennedyja 6b

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA O USKLAĐENOSTI GODIŠNJEG IZVJEŠĆA S GODIŠNJIM FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Vlasnicima društva PLINACRO d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja društva PLINACRO d.o.o., Zagreb, ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o finansijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz finansijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja, odobrenih za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 20. ožujka 2014. Slijedom obavljene revizije finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. izdali smo naše Izvješće neovisnog revizora 20. ožujka 2014.

Uprava Društva, 28. ožujka 2014., odobrila je za izdavanje priloženo Godišnje izvješće Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je, sukladno odredbama članka 17. Zakona o računovodstvu, na osnovu obavljene revizije, izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim finansijskim izvještajima Društva.

U skladu s Međunarodnim revizijskim standardima obavili smo revizijske postupke isključivo da bismo utvrdili da li su informacije sadržane i objavljene u Godišnjem izvješću Društva u skladu sa informacijama iznijetim i objavljenim u godišnjim finansijskim izvještajima Društva. Revizijom nismo obuhvatili druge informacije osim finansijskih informacija iskazanih u Godišnjem izvješću Društva i godišnjim finansijskim izvještajima Društva.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

BDO Croatia d.o.o.

Mišljenje

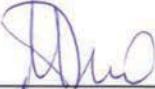
4. Prema našem mišljenju, finansijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u skladu su sa finansijskim informacijama iznijetim u godišnjim finansijskim izvještajima Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. s kojima kao cjelina daju prikidan prikaz finansijskog položaja i mogućnosti i rizike budućeg razvoja Društva.

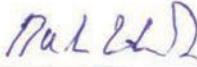
U Zagrebu, 28. ožujka 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih,konzulting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Marijana Pranjić, ovlašteni revizor

Zdenko Balen, član Uprave

DRUŠTVENO ODGOVORNO
POSLOVANJE

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Društveno odgovorno poslovanje predstavlja koncept prema kojemu Plinacro, na dobrovoljnem principu, integrira skrb za društvena pitanja i zaštitu okoliša u poslovne aktivnosti i odnose s interesnim skupinama, kako bi se u društvenoj zajednici na područjima primjene usvojenih poslovnih normi, optimiziranja uporabe prirodnih i ljudskih resursa, te unapređenja društvene svijesti profilirao kao prepoznatljiv promotor održivog razvoja i tvrtka koja njeguje društveno odgovorno poslovanje. Stoga je prilikom odobravanja donacija i sponzorstava za područja lokalnih zajednica u kojima je značajno prisutno društvo Plinacro, posebna pažnja usmjerena na podupiranje i promicanje kulturnih i sportskih događanja, razvitet skrbi za najmlađe i starije te socijalno ugrožene, kao i na promicanje kulturnih događanja radi upotpunjavanja promocije turističkih sadržaja u Republici Hrvatskoj.

U skladu s dugogodišnjom praksom društveno odgovornog poslovanja, Plinacro je od samih svojih početaka nastojao biti pouzdan partner zajednici u kojoj djeluje. Nastojimo sustavno raditi na prepoznavanju specifičnih potreba društva te, kroz svoj program sponzorstava i donacija, pružiti potporu kvalitetnim humanitarnim, kulturnim, sportskim, edukacijskim, ekološkim, zdravstvenim i znanstvenim projektima. Pri izboru projekata koje ćemo podržati, u prvom redu, vodimo se kriterijem njihove kvalitete i korisnosti, posebice za lokalne sredine u kojima djelujemo dugi niz godina. Tako danas Plinacro pruža podršku brojnim udrugama, institucijama i ustanovama, kroz projekte dragocjene za ukupnu kvalitetu života i razvoj lokalnih zajednica.

Kao Društvo koja posluje u skladu s certifikatom ISO 9001 Sustava upravljanja kvalitetom, Plinacro provodi interne i vanjske prosudbe. Interne su provedene u planiranim intervalima (od listopada do prosinca 2013. godine) u svim organizacijskim jedinicama. Zabilježeno je da su svi procesi u skladu s propisanim procedurama i pravilnicima, te se dokumentacija sukladno potrebama za dopunama u procesima rada, a u svrhu poboljšanja, kontinuirano revidira. Tijekom godine revidirano je dosta radnih uputa, procedura kao i pravilnika. Razlozi za to bili su usklađivanje s novim zakonskim okvirima osobito radi ulaska Hrvatske u Europsku uniju, potrebe pojednostavljenja pojedinih poslovnih procesa, kao i efikasnije procedure te optimiziranje poslovne dokumentacije.

2.1. ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA

U Društvu je provedeno niz aktivnosti u cilju zaštite i očuvanja okoliša.

Temeljem godišnje potrošnje plina u kotlovcima (nepokretni izvori emisija u zrak), preko emisijskog faktora za prirodni plin, izračunate su godišnje emisije onečišćujućih tvari (CO , CO_2 i NO_2) u zrak.

Onečišćujuće tvari iz nepokretnih izvora čija godišnja emisija prelazi graničnu vrijednost (granična vrijednost za $\text{CO} \geq 30 \text{ kg}$, $\text{NO}_2 \geq 30 \text{ kg}$ i $\text{CO}_2 \geq 30000 \text{ kg}$), kao i podaci o otpadu (za količine $\geq 2000 \text{ kg}$ neopasnog otpada i $\geq 50 \text{ kg}$ opasnog otpada) prijavljene su u ROO (Registar onečišćavanja okoliša).

Provedena je analiza prijavljenih podataka u ROO za 2012. g. u Plinacru, pri čemu je u prijavljenim podacima za PO Savska cesta 88a, Zagreb uočeno značajno povećanje otpada od papira i kartonske ambalaže u odnosu na prethodne godine. Temeljem uočenoga dali smo prijedlog za smanjenje nastanka otpada u PO Savska cesta 88a (racionalnija uporaba, odnosno potrošnja papira i sl.).

Ugovorena je usluga mjerjenja emisija u zrak iz nepokretnih izvora, a nakon provedenih mjerjenja za svaki objekt izrađen je izvještaj o izmjerenim vrijednostima emisija u zrak i dostavljen je u organizacijsku jedinicu u čijoj je nadležnosti navedeni objekt. Provedena je analiza izmjerenih podataka u kojoj su naznačeni objekti u kojima su izmjerene vrijednosti emisija koje značajno premašuju granične vrijednosti emisija prema Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak (NN 117/12).

Nakon provedene analize izmjerenih podataka emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora, zatraženo je od Sektora transporta plina da se u objektima u kojima su izmjerene vrijednosti koje značajno premašuju granične vrijednosti otklone nepravilnosti.

Izvršeno je prikupljanje podataka o vrsti i količinama otpada u pojedinim organizacijskim jedinicama Društva, te je temeljem toga izrađena i objedinjena tablica s količinama, mjestom privremenog skladištenja otpada, ključnim brojevima otpada i nazivom otpada. Za svaku vrstu otpada izrađeni su ONTO obrasci (Očevidnik o nastanku i tijeku otpada).

Za potrebe provedbe zbrinjavanja otpada, sukladno propisima RH, izrađena je specifikacija za javno prikupljanje ponuda od ovlaštenih sakupljača otpada, pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelanost gospodarenja otpadom.

Sukladno važećem Zakonu o zaštiti i spašavanju izrađeni su Operativni planovi zaštite i spašavanja za županije Šibensko-kninsku i Splitsko-dalmatinsku, te su na taj način izrađeni operativni planovi u svim županijama kroz koje prolaze plinovodi u vlasništvu Društva.

2.2. ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST RADNIKA, ZAŠTITA OBJEKATA

Također, tijekom 2013. godine kao i svih prijašnjih godina, radi osiguravanja nesmetanog odvijanja poslovnih procesa, poduzimane su sve pozitivnim propisima određene aktivnosti u svrhu svođenja mogućih rizika po zdravje i sigurnost radnika na najmanju moguću mjeru. Slijedom takvog odnosa prema ovoj problematiki do danas u tehnološkom procesu nije zabilježena niti jedna ozbiljna ozljeda na radu tijekom 2013., a evidentirana je jedna lakša ozljeda.

Nadalje, za sve aktivnosti su izrađeni interni dokumenti (pravilnici, pravila, upute i slično), a redovito se provode različiti pregledi i ispitivanja kojima se osigurava da su sredstva rada uvijek u ispravnom stanju (objekti, instalacije, uređaji, kotlovnice, dimnjaci, radni okoliš, oprema) za što se izdaju uvjerenja i vode evidencije.

Svi su radnici osposobljeni za rad na siguran način, a neposredni rukovoditelji kao ovlaštenici radnika za zaštitu na radu.

Radnici, osobito oni na poslovima s posebnim uvjetima rada, uredno prisupaju periodičnim liječničkim pregledima (svake 2 godine), a redovito se organiziraju liječnički pregledi i za sve ostale radnike.

Ugovorena je usluga specijalista medicine rada koji u sklopu akcije "liječnik na radnom mjestu" povremeno obilazi pojedine organizacijske jedinice i u razgovoru s radnicima utvrđuje stanje i predlaže mjere za poboljšanje uvjeta rada i zdravstvenog stanja radnika, a liječnik je, po potrebi, na raspolaganju i za razgovor, savjet ili bilo kakvu pomoć.

Većina je radnika osposobljena za pružanje prve pomoći (znatno više od zakonskog minimuma), a svugdje su na raspolaganju kutije i materijal za prvu pomoć.

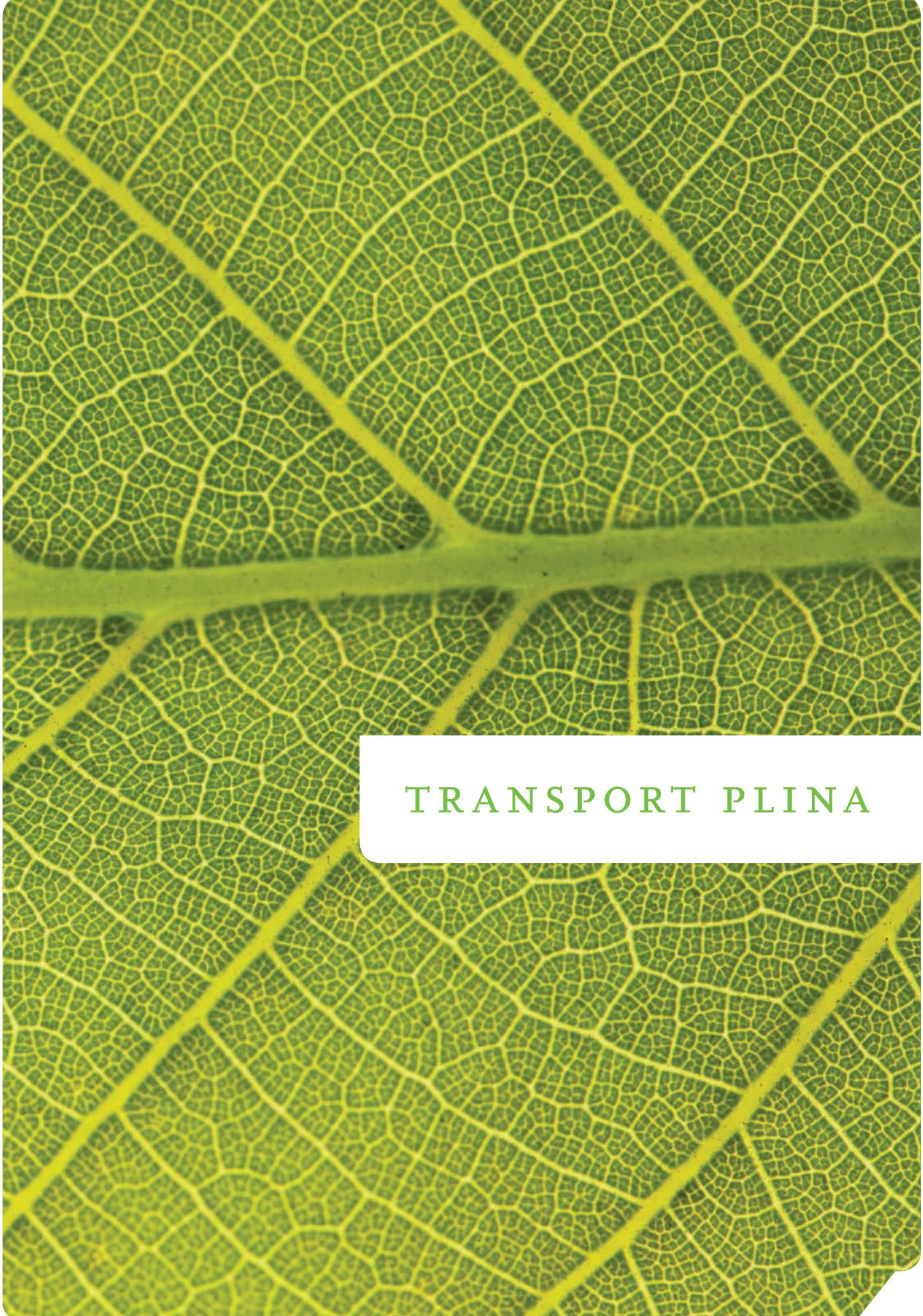
Redovito se održavaju sjednice odbora za zaštitu na radu, a sada postoje i područni odbori po regijama transporta plina na kojima se razmatra problematika

iz područja zaštite na radu, donose zaključci i predlažu mјere za poboljšanje zaštite i sigurnosti radnika.

U Društvu su imenovani radnici koji obavljaju ulogu povjerenika za zaštitu na radu, a između sebe su izabrali koordinatora povjerenika za zaštitu na radu, koji je ujedno i član središnjeg odbora za zaštitu na radu.

Osobna zaštitna sredstva na raspolaganju su svim radnicima čiji opisi poslova zahtijevaju uporabu istih. Početkom 2013. zaključen je trogodišnji ugovor o nabavi osobnih zaštitnih sredstava, te je na taj način osigurano da ne dolazi do nestasice osnovih zaštitnih sredstava i ista su uvijek na raspolaganju.

TRANSPORT PLINA

TRANSPORT PLINA

3.1 ZAKONSKA REGULATIVA

U 2013. godini nastavila se implementacija Trećeg paketa europskih zakona. Uz Zakon o energiji (NN 120/12) i Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (NN 120/12) koji su doneseni u listopadu 2012. godine, dana 14. ožujka 2013. godine donesen je novi Zakon o tržištu plina (NN 28/13) kojim je prenesena pravna stečevina Europske unije iz područja energetike pogotovo iz Direktive 2009/73/EK.

U srpnju 2013. godine, Hrvatska energetska regulatorna agencija donijela je Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13) temeljem koje je operator transportnog sustava dostavio zahtjev za određivanjem iznosa tarifnih stavki za transport plina za razdoblje od 2014. do 2016. godine.

Uvažavajući činjenicu da je Republika Hrvatska dana 1. srpnja 2013. godine postala članica Europske unije, uz navedene zakone i važeće opće akte, Plinacro kao hrvatski operator transportnog sustava dužan je u cijelosti primjenjivati Uredbu (EZ) broj 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. godine o uvjetima pristupa mrežama za transport plina, Aneksa Uredbe broj 685/2010 i Aneksa Uredbe broj 347/2013. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju obvezujuća je i Uredba (EU) broj 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. godine o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe kojom se utvrđuju odredbe za zaštitu sigurnosti opskrbe stvaranjem pravilnog i potpunog funkcioniranja tržišta plina uz omogućavanje provođenja izvanrednih mjera kada tržište nije u mogućnosti osigurati potrebnu opskrbu prirodnim plinom.

Plinacro je tijekom 2013. godine započeo implementaciju Uredbe (EC) No 715/2009 Uvjeti pristupa mrežama za transport prirodnog plina. Zahtjevi za transparentnošću prema Aneksu Uredbe (EC) broj 715/2009 djelomično su ispunjeni 1. srpnja 2013. godine objavom podataka na službenoj internetskoj stranici Plinacra. U cilju ispunjavanja svih zahtjeva za transparentnošću u tijeku je proces integracije informacijske platforme Plinacra i ENTSOG-a (European network of transmission system operators for gas) koja će biti realizirana početkom travnja 2014. godine.

3.2 UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Tijekom 2013. godine u transportni sustav preuzeto je 28.684 mil. kWh plina što je smanjenje od 8,04% u odnosu na 2012. godinu. U ukupno preuzetim količinama plina udio plina koji je proizведен u RH iznosio je 46%, udio plina iz uvoza iznosio je 42%, a udio plina preuzet iz Podzemnog skladišta plina Okoli je 12%. Ulaz plina iz proizvodnih polja smanjen je za 14,9%, dok je ulaz plina iz uvoza smanjen za 6%. Smanjenje preuzetih količina plina posljedica je smanjenih potreba tržišta plina.

Iz transportnog sustava isporučeno je u 2013. godini 28.715 mil. kWh plina što je za 8,2% manje u odnosu na 2012. godinu. Najveće smanjenje isporuke plina evidentirano je za krajnjeg kupca HEP-Proizvodnja d.o.o. (-14,26%), dok je ukupno smanjenje za ostale krajne kupce priključene na transportni sustav, izuzev krajnjeg kupca Petrokemiju d.d., iznosilo 2,7%, a isporuka plina za krajnjeg kupca Petrokemija d.d. porasla je za 0,39%. Isporuka plina u distribucijske sustave smanjena je u odnosu na 2012. godinu za 0,99%.

Za uravnoteženje transportnog sustava na dnevnoj osnovi te za uravnoteženje potreba tržišta na sezonskoj osnovi korišteni su kapaciteti Podzemnog skladišta plina Okoli, iz kojeg je tijekom zimskog razdoblja (od 1. do 4. mjeseca 2013., te od 10. mjeseca 2013. do 1. mjeseca 2014.) preuzeto 3.361 mil. kWh. Tijekom ljetnog razdoblja (od 4. do 10. mjeseca 2013.) uskladišteno je 2.813 mil. kWh plina što je smanjenje od 33,77% u odnosu na 2012. godinu.

Tehnički kapaciteti na ulazima i izlazima iz transportnog sustava omogućili su sigurnu i pouzdanu opskrbu plinom na što ukazuje činjenica da je u uvjetima vršne potrošnje iskorištenost tehničkog kapaciteta na ulazima u transportni sustav iznosila 60%.

Na ulazima u transportni sustav aktivno je 8 opskrbljivača plinom koji su ujedno i voditelji bilančnih skupina. Na izlazima iz transportnog sustava aktivna su 43 opskrbljivača plinom koji su članovi jedne ili više bilančnih skupina od ukupno 8 aktivnih. Udio bilančne skupine Prirodni plin u količinama plina predanim u transportni sustav iznosio je 83,2%, udio Prvog plinarskog društva iznosio je 10,3%, udio Croduxa iznosio je 3%, a zajednički udio svih ostalih opskrbljivača iznosio je 3,5%.

U 2013. godini od 8 bilančnih skupina zaprimljena su ukupno 654 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta, što je 489 zahtjeva više nego u 2012. godini tijekom koje je zaprimljeno 165 zahtjeva za rezervacijom kapaciteta. Veliki broj zahtjeva na mjesечноj i dnevnoj osnovi posljedica je veće aktivnosti novih

bilančnih skupina i primjene tarifnog sustava za transport prirodnog plina prema kojemu korisnici nisu bili financijski stimulirani da uslugu transporta plina ugovore na godišnjoj osnovi. Od ukupno 654 zahtjeva, zaprimljeno je 8 zahtjeva na godišnjoj razini (za plinsku godinu 2013/2014), 68 zahtjeva na mjesecnoj razini i 578 zahtjeva na dnevnoj razini.

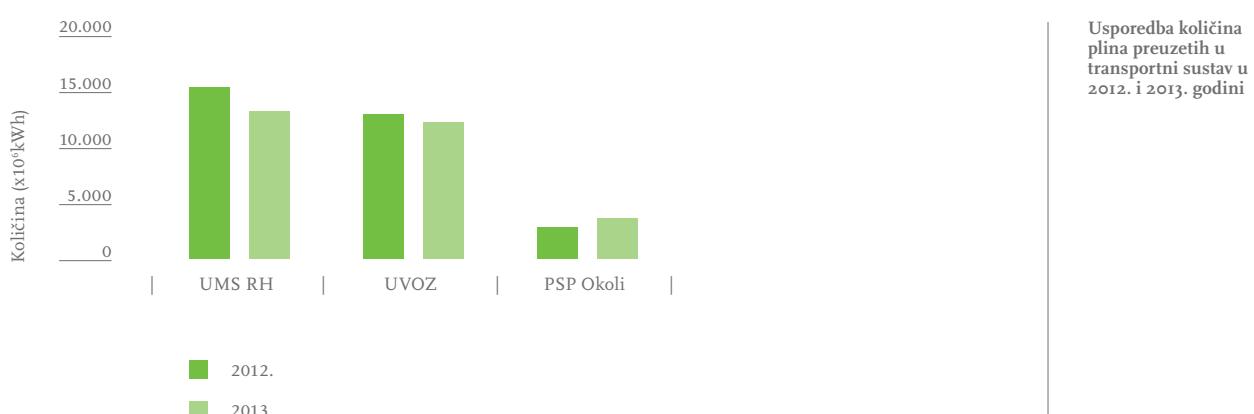
3.2.1 ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2013. godine aktivnim djelovanjem 8 bilančnih skupina na ulazima u transportni sustav ukupno je preuzeto 28.684 mil. kWh plina, dok je u istom razdoblju prethodne godine preuzeto 31.191 mil. kWh plina. Opskrbljivač Prirodni plin koristio je kapacitet na svim ulazima u transportni sustav, a ostali trgovci/opskrbljivači koristili su kapacitet samo na interkonekcijama (UMS Rogatec i UMS Dravaszerdahely).

	2012. (x10 ⁶ kWh)	2013. (x10 ⁶ kWh)	%
UMS RH	15.409	13.120	-14,86%
Uvoz	12.983	12.203	-6,01%
UKUPNO	28.392	25.322	-10,81%
PSP Okoli	2.799	3.361	20,11%
SVEUKUPNO	31.191	28.684	-8,04%

Količine plina predane u TS

Značajno su smanjenje količine plina preuzete u transportni sustav s plinskih polja na teritoriju Republike Hrvatske u odnosu na 2012. godinu (-14,86%), a smanjene su i preuzete količine plina u transportni sustav na interkonekcijama (-6%). Količine plina preuzete u transportni sustav iz PSP Okoli povećane su (20,11%) u odnosu na 2012. godinu. Navedeno je posljedica novih odnosa na tržištu prirodnog plina i sveukupnog smanjene potrošnje plina.

Opskrbljivač Prirodni plin predao je u transportni sustav 83,2% količina plina, dok je preostalih 7 opskrbljivača predalo 16,8% količina plina od ukupno predanih.

3.2.2 IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

U 2013. godini 8 bilančnih skupina koristilo je kapacitet na izlazima iz transportnog sustava, pri čemu je isporučeno 28.715 mil. kWh plina, uključivo s izlazom za PSP Okoli, što je za 8,22% manje u odnosu na 2012. godinu. Najveće smanjenje ukupno isporučenih količina plina evidentirano je za krajnjeg kupca HEP – Proizvodnja d.o.o., što je posljedica povoljnih hidroloških uvjeta za proizvodnju električne energije.

Količine plina isporučene na izlazima iz TS, prema kategorijama priključenih sustava

	2012.	2013.	%
	(x10 ⁶ kWh)	(x10 ⁶ kWh)	
DS-i	11.015	10.906	-0,99%
industrija na TS-u	3.609	3.511	-2,70%
HEP	6.681	5.728	-14,26%
Petrokemija	5.734	5.756	0,39%
UKUPNO	27.038	25.901	-4,20%
PSP Okoli	4.247	2.813	-33,77%
SVEUKUPNO	31.285	28.715	-8,22%

Usporedba količina plina isporučenih na izlazima iz TS u 2012. i 2013. godini

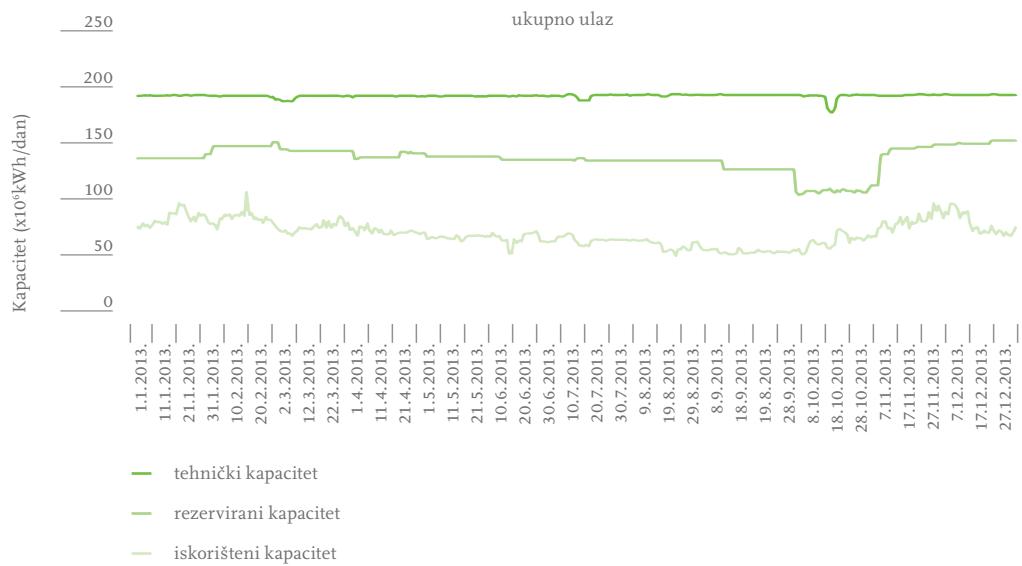
3.3 ISKORIŠTENOST KAPACITETA I NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA

Iskorištenost kapaciteta na ulazima u transportni sustav

Ukupan tehnički kapacitet ulaza u transportni sustav bez kapaciteta povlačenja iz PSP Okoli iznosi 191,8 mil. kWh/dan.

	Tehnički kapacitet (mil. kWh/dan)	Najveći iskorišteni kapacitet (mil. kWh/dan)	Prosječna iskorištenost kapaciteta (mil. kWh/dan)	Tehnički i iskorišteni kapaciteti ulaza u TS
UMS Rogatec	48,4	45,2	27,8	
UMS Terminal Pula	55,3	25,0	18,7	
PANON UKUPNO	19,0	19,0	17,3	
UMS Dravaszerdahely	69,1	25,7	5,6	
UKUPNO	191,8	115,0	69,4	

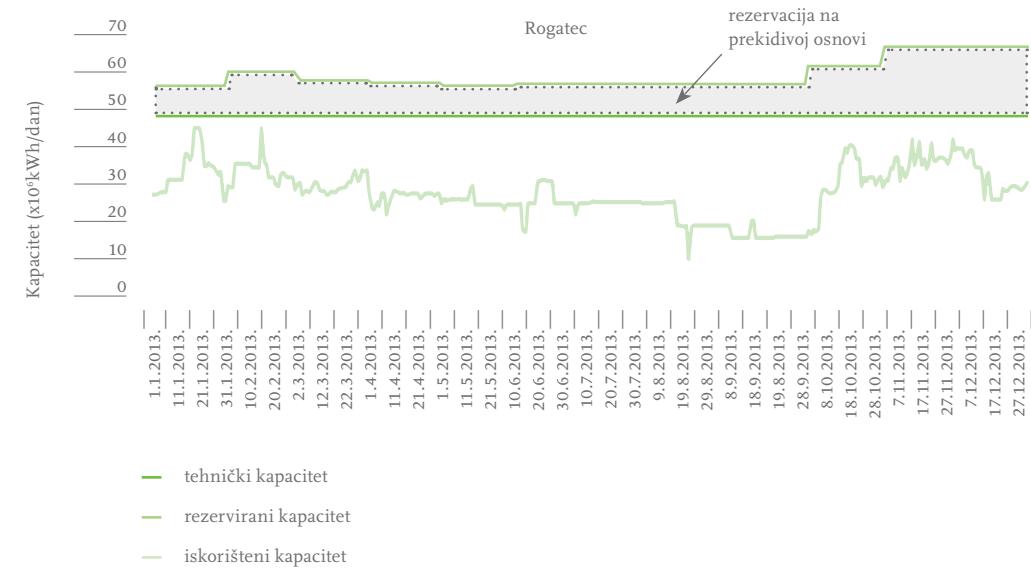
Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila je 36%, dok je maksimalna postignuta iskorištenost tehničkog kapaciteta na svim ulazima iznosila 60%.

UMS Rogatec – Tehnički kapacitet → 48,4 mil. kWh/dan

Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta UMS Rogatec tijekom 2013. godine iznosila je 57,5%, a u sustav je preko UMS Rogatec preuzeto 10,1 mlrd. kWh plina, za 6 trgovaca plinom, dok je tehnički kapacitet navedenog ulaza omogućavao preuzimanje 17,7 mlrd. kWh. Od studenog 2012. godine prisutno je ugovorno zagušenje, te je korisnicima ponuđen prekidivi kapacitet. Unatoč ugovornom zagušenju, iskorištenost kapaciteta nije se povećala.

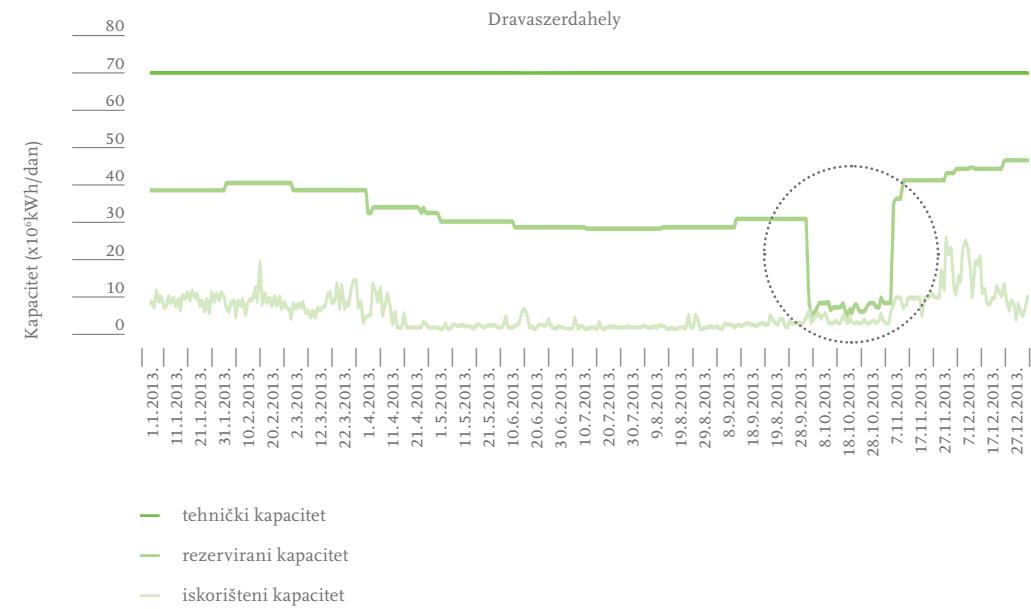
Usporedba tehničkog, rezerviranog i iskorištenog kapaciteta na UMS Rogatec u kWh/dan

UMS Dravaszerdahely – Tehnički kapacitet → 69,1 mil. kWh/dan

Na UMS Dravaszerdahely u 2013. godini kapacitete je rezerviralo 7 trgovaca/opskrbljivača. Prosječna iskorištenost tehničkog kapaciteta UMS Dravaszerdahely iznosila je 8,13%, a u sustav je u 2013. godini preuzeto ukupno 2,05 mlrd. kWh plina. Tehnički kapacitet navedenog ulaza omogućavao je preuzimanje 25,2 mlrd. kWh plina.

Usporedba tehničkog, rezerviranog i iskorištenog kapaciteta na UMS Dravaszerdahely u kWh/dan

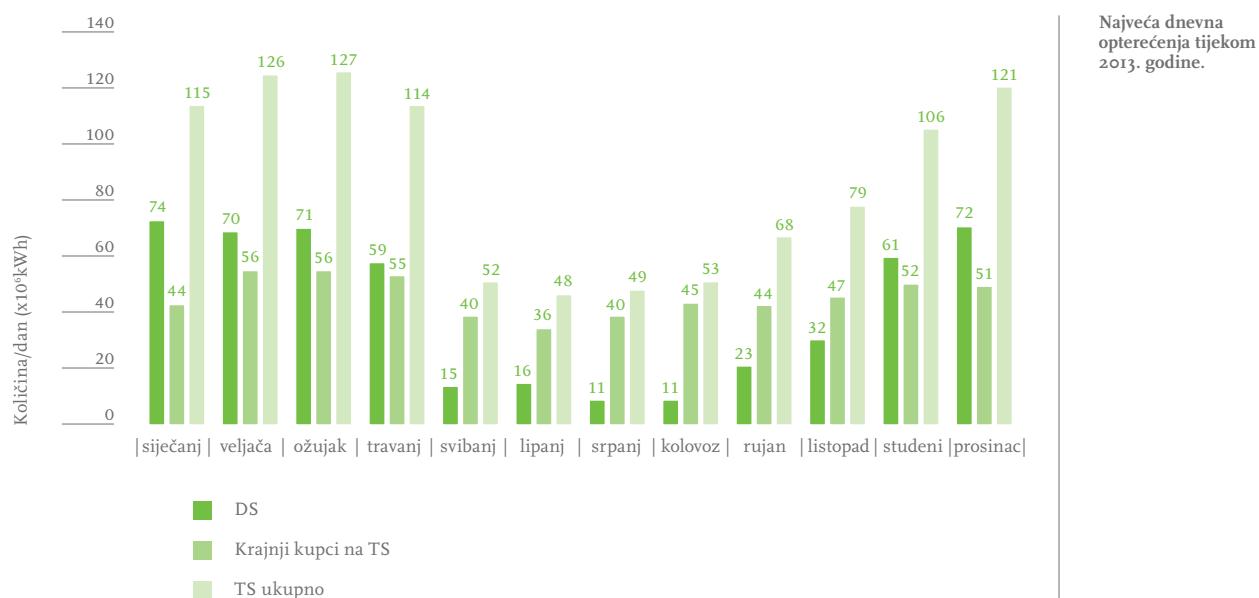

Najveća dnevna opterećenja

Podaci za najveća dnevna opterećenja prikupljaju se svakodnevno putem sistema za daljinsko očitavanje. Prikupljeni podaci obrađuju se svakodnevno,

sukladno zakonskoj regulativi. Obradom podataka utvrđuju se iskorištenost kapaciteta i dnevna opterećenja sustava.

Na razini sustava tijekom 2013. godine najveće dnevno opterećenje u iznosu od 127 mil. kWh/dan zabilježeno je 25. 03. 2013. Najveće dnevno opterećenje prema kupcima na distribucijskim sustavima zabilježeno je 26. 01. 2013. u iznosu od 74 mil. kWh/dan. Najveće dnevno opterećenje prema krajnjim kupcima na transportnom sustavu zabilježeno je 27. 03. 2013. u iznosu od 56 mil. kWh/dan.

3.4 KVALITETA PLINA

Operator transportnog sustava obvezan je sukladno Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom osigurati praćenje kvalitete plina.

Mjerenje sastava i kvalitete plina obavlja se, kontinuirano na ulazima u transportni sustav opremom za određivanje kemijskog sastava plina (kromatograf) i opremom za mjerenje drugih parametara kvalitete plina ugrađenom na obračunskom mjestu ili povremeno, uzimanjem uzorka plina i analizom istoga u ovlaštenom laboratoriju. Za potrebe obračuna preuzete i isporučene količine energije, svakih 15 dana obavlja se uzorkovanje prirodnog plina na 23 specifične točke koje su određene na osnovu rezultata hidrauličkih proračuna te analizom tokova plina od strane operatora transportnog sustava, a uzorci se dostavljaju u ovlašteni akreditirani laboratorij. Rezultati kromatografskih analiza koriste se i za obračun isporučene energije plina. Preslike izvještaja o kromatografskim analizama dostavljaju se operatorima distribucijskih

sustava i opskrbljivačima, a podatke iz analiza Plinacro objavljuje na službenoj internetskoj stranici.

Tijekom 2013. godine redovno su uzeti uzorci plina (24 puta) za izračun kalorične vrijednosti s 23 mjesta. Izvanredno su uzimani uzorci kao nestandardna usluga transporta plina.

Uzimanje uzorka plina i analiza sadržaja sumpora u plinu te analiza točke rošta ugljikovodika za sve specifične točke (djelatnik INA d.d.) obavljeno je u jednom navratu tijekom 2013. godine. Određivanje točke rošta ugljikovodika i vode na ulazima plina iz proizvodnih polja u transportni sustav (Molve, Terminal Pula, PSP Okoli) i na specifičnim točkama.

Rezultati navedenih analiza podataka o sastavu plina pokazali su da je kvaliteta plina koji ulazi u transportni sustav na većini ulaza u skladu sa standardnom kvalitetom propisanom u Općim uvjetima za opskrbu plinom.

Odstupanje od standardne kvalitete utvrđeno je samo na specifičnim točkama Ferdinandovac i Đurđevac, pri čemu je potrebno napomenuti da je većina isporučenog plina proizvedena na plinskom polju Ferdinandovac. Kako se plin s plinskog polja Ferdinandovac isporučuje isključivo u distribucijski sustav operatora distribucijskog sustava Komunalije plin d.o.o. Đurđevac, prihvati istog u izolirani dio transportnog sustava te isporuka u distribucijski sustav omogućena je temeljem suglasnosti navedenog operatora distribucijskog sustava i opskrbljivača plinom.

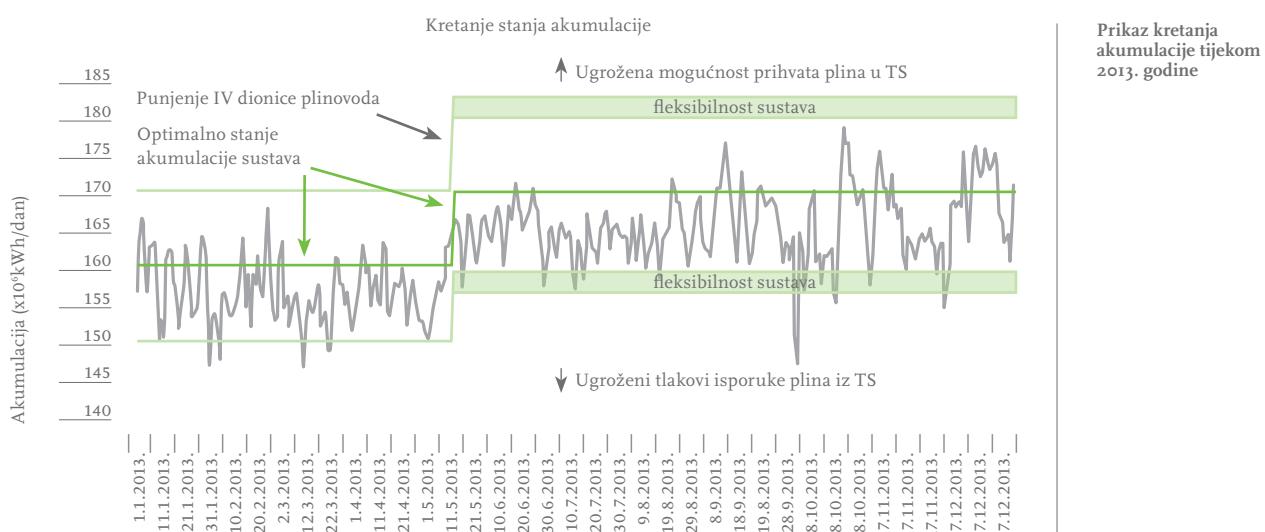
3.5 URAVNOTEŽENJE SUSTAVA

U promatranom razdoblju uravnoteženje sustava provođeno je sukladno postojećim pravilima na tržištu plina. Transportni sustav održavan je u granicama ravnoteže od strane Prirodnog plina kao jedinog korisnika Podzemnog skladišta plina, renominacijama korištenja skladišta unutar dana. Osim navedenoga Plinacro je svakodnevno, temeljem podataka o nominiranim količinama plina na ulazima i izlazima iz sustava, te podataka o prognoziranoj potrošnji plina, analizirao kretanje stanja akumulacije u transportnom sustavu. Na temelju dobivenih podataka Plinacro je provodio dodatne mjere uravnoteženja upravljanjem akumulacijom plina u transportnom sustavu.

Punjnjem IV. dijela sustava Like i Dalmacije došlo je do promjene optimalnog stanja akumulacije, čime su tehnološke granice mogućeg odstupanja transportnog sustava povećane za dodatnih +/-2.088.000 kWh, a samim time povećana je ukupna fleksibilnost sustava. Odstupanje korisnika iznad

dozvoljenih granica više ne ugrožava ispunjenje ugovorenih obveza u mjeri u kojoj je to bilo prisutno prije puštanja u rad nove dionice transportnog sustava. Navedeno je vidljivo iz grafa.

Na grafu je također dan prikaz kretanja stanja akumulacije plina u transportnom sustavu iz kojeg su vidljive promjene akumulacije iz dana u dan. Tijekom protekle godine u nekoliko navrata došlo je do spuštanja akumulacije sustava ispod dozvoljenog minimuma. Za te uvjete transportni sustav bio je unaprijed pripremljen, kako ne bi došlo do nemogućnosti ispunjenja ugovorenih tlačnih uvjeta na izlazima iz transportnog sustava. Zahvaljujući pravovremenim reakcijama, dobro pripremljenim uvjetima u transportnom sustavu te praktičnom iskustvu dežurnih dispečera izbjegnuti su poremećaji u sustavu.

3.6 POSEBNI UVJETI U SUSTAVU

Od radova koji su imali najveći utjecaj na uvjete u sustavu i koji su zahtijevali posebnu pripremu sustava, potrebno je navesti sljedeće:

- Punjene IV. dijela sustava Like i Dalmacije**

Punjene magistralnog plinovoda DN500 Bosiljevo – Split, dionica DN500 Benkovac – Dugopolje, te odvojnog plinovoda DN200 za MRS Tisno, DN300 Šibenik – Knin i odvojnog plinovoda DN200 za MRS Trogir. U sklopu navedenoga projekta, u sustav daljinskog prijenosa podataka prema NDC-u pušteno je 17 novih objekata. Punjenje dionice plinovoda je trajalo tri dana, a plinovod je napunjen sa cca. 9.584.971 kWh plina.

- **Rekonstrukcija Čvora Lučko**

Rekonstrukcijom PČ Lučko osigurani su dodatni uvjeti za sigurnost opskrbe na području grada Zagreba i olakšano je upravljanje transportnim sustavom. Kako bi se obavili navedeni radovi bilo je neophodno obustaviti transport plina plinovodima DN 500 Zagreb Zapad – Istok i DN 700 Lučko – Ivanja Reka. Zahvaljujući dobroj suradnji s korisnicima transportnog sustava te pripremi sustava za izvođenje radova rekonstrukcije PČ Lučko prema planu vođenja sustava utvrđenom hidrauličnim proračunima, radovi rekonstrukcije čvora Lučko obavljeni su uz minimalan utjecaj na transport plina u ostalim dijelovima plinovoda. Iako je korisnicima bilo ograničeno korištenje kapaciteta na UMS Rogatec i UMS Terminal Pula, to nije imalo većeg utjecaja na uvjete u sustavu zahvaljujući raspoloživim kapacitetima na ostalim ulazima. Odvajanjem dionica plinovoda u pravom trenutku te kontroliranim snižavanjem tlaka u istima dogovorenom predajom preko MRS Zagreb jug, količine plina ispuštene u atmosferu smanjene su za 82% u odnosu na količine plina u trenutku odvajanja dionica. Navedenim su troškovi rekonstrukcije čvora Lučko smanjeni za cca. 1.300.000 kn.

- **Rekonstrukcija BS Cerje Tužno**

Strojarski radovi na rekonstrukciji BS Cerje Tužno. Izrađeni su proračuni i pripremljen je plan snižavanja tlaka u plinovodu, koji je uspješno proveden te su količine plina ispuhanе u atmosferu smanjene za 41%.

- **Rekonstrukcija MRS Sisak i sanacija plinovoda DN500 Kozarac – Sisak**

Strojarsko-montažni radovi na sanaciji plinovoda DN500 Kozarac – Sisak i obustava transporta plinovodom do MRS Sisak. Za vrijeme radova obustavljena je isporuka plina preko MRS Sisak u distribucijski sustav Montcogim d.o.o. te krajnjim kupcima na transportnom sustavu: Hep Proizvodnja-TE Sisak, INA d.d. Rafinerija Sisak, Gavrilović d.o.o., ABS željezara Sisak d.o.o.. Ukupno vrijeme obustave isporuke plina iznosilo je 43 sata. Zahvaljujući dobroj pripremi sustava te suradnji s kupcima plina, ostvareno je snižavanje tlaka u plinovodu Kozarac – Sisak sa 32.7 bar na 23.7 bar, čine su ispuhanе količine plina smanjene za 29%.

- **Zamjena dionice plinovoda DN500 Zabok – Zagreb**

Strojarski radovi na zamjeni dionice plinovoda DN500 Zabok – Zagreb uz prekid transporta plina plinovodom DN 500 Zabok – Zaprešić i obustavu isporuke plina korisnicima preko MRS Zaprešić i MRS Jakovlje. Tijekom radova ograničen je kapacitet na UMS Rogatec na ~380.000 kWh. Zahvaljujući dobroj pripremi sustava i prijevremenom završetku radova na plinovodu, unatoč prekidu isporuke plina preko navedenih objekata, akumulacija distributivne mreže bila je dostatna za opskrbu plinom distributivnih područja Zaprešića i Jakovlja. Iako je korisnicima bilo ograničeno

korištenje kapaciteta na UMS Rogatec, to nije imalo većeg utjecaja na uvjete u sustavu zahvaljujući raspoloživim kapacitetima na ostalim ulazima. Odvajanjem dionica plinovoda u pravom trenutku te kontroliranim snižavanjem tlaka u istima, količine plina ispuštene u atmosferu smanjene su za 31%.

- Izmicanje plinovoda DN150 Žabno – Vrbovec**

Strojarski radovi na izmicanju plinovoda DN150 Žabno – Vrbovec, zbog izrade željezničkog prijelaza, uz prekid isporuke plina korisnicima preko MRS Vrbovec, MRS Haganj, MRS Gradec, MRS Gradečki Pavlovec i MRS Žabno. Izvedeni su proračuni i pripremljen plan snižavanja tlaka u plinovodu. Zahvaljujući odgovarajućoj pripremi sustava, količine plina koje su ispuštene u atmosferu smanjene su za 49%.

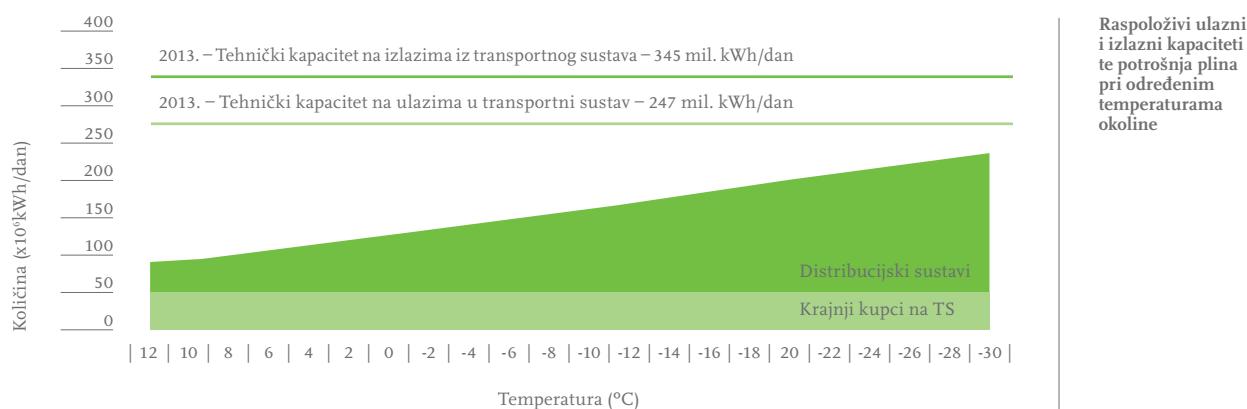
- Čišćenja i snimanja plinovoda**

Tijekom 2013. godine obavljena su čišćenja i snimanja plinovoda DN500 Vrbovsko – Draganić i DN500 Ivanić-Grad – Kutina za što su osigurani potrebni protočni i tlačni uvjeti u transportnom sustavu kako bi se osigurala optimalna brzina kretanja uređaja za čišćenje i snimanje.

3.7 SIGURNOST OPSKRBE

Sa stanovišta sigurnosti opskrbe tijekom 2013. godine nije bilo poteškoća u radu plinskog transportnog sustava.

Kapaciteti transportnog sustava omogućavali su da se u potpunosti zadovolje potrebe tržišta plina.

3.8 REZERVACIJA KAPACITETA

U 2013. godini zaprimljeno je ukupno 654 zahtjeva za godišnjom, mjesecnom i dnevnim rezervacijom kapaciteta, odnosno zaprimljeno je 489 zahtjeva više nego u 2012. godini. Zahtjevi su zaprimljeni od 8 bilančnih skupina, dok su u istom razdoblju 2012. godine zahtjevi zaprimljeni od 7 bilančnih skupina. Jedna bilančna skupina je prestala biti aktivna, a dvije nove bilančne skupine su postale aktivne u 2013 godini.

Zaprimljeno je 2 puta više zahtjeva za rezervacijom kapaciteta na mjesecnoj razini i približno 5 puta više zahtjeva za rezervacijom na dnevnoj razini u odnosu na 2012. godinu. Glavni razlog povećanja broja zahtjeva za rezervacijom kapaciteta na mjesecnoj i dnevnoj razini je konstantno povećavanje aktivnosti bilančnih skupina, tj. većeg udjela novih bilančnih skupina na tržištu prirodnog plina RH. Dva su razloga povećanja broja zahtjeva za dnevnom rezervacijom. Prvi razlog je kašnjenje pojedinih korisnika transportnog sustava s potpisivanjem kupoprodajnih ugovora sa svojim opskrbljivačima te posljedično tomu nemogućnost podnošenja zahtjeva za rezervacijom kapaciteta na mjesecnoj razini u propisanom roku. Drugi razlog povećanog broja zahtjeva za dnevnom rezervacijom je u činjenici da vrsta rezervacije nije imala utjecaj na iznos troška usluge transporta.

Broj zahtjeva
za rezervacijom
kapaciteta
zaprmljenih tijekom
2013. godine

Vrsta rezervacije	Bilančna skupina									UKUPNO
	CDUX	ECON	GPZO	PP	MEDPL	PPD	VETRO	CERG	PKM	
Godišnja	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
Mjesecna	16	7	4	21	2	9	1	8	0	68
Dnevna	56	29	45	259	4	185	0	0	0	578
UKUPNO	73	37	50	281	7	195	2	9	0	654

CDUX = Crodux; ECON = EconGas; GPZO = Gradska plinara Zagreb opskrba; PP = Prirodni plin; MEDPL = Medimurje plin; PPD = Prvo plinarsko društvo; VETRO = Vetropack; CERG = Incergo; PKM = Petrokemija

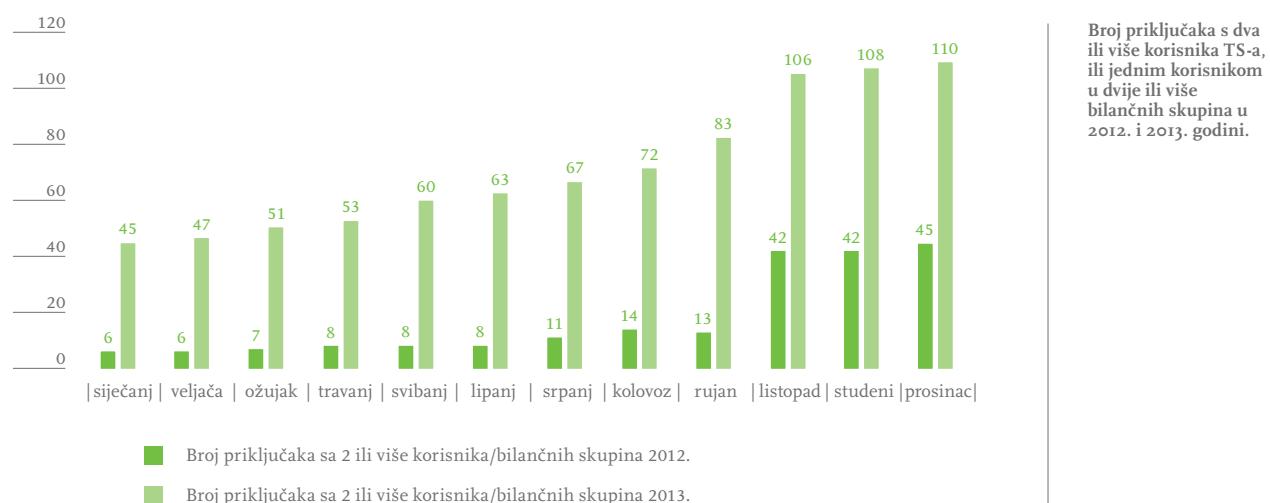
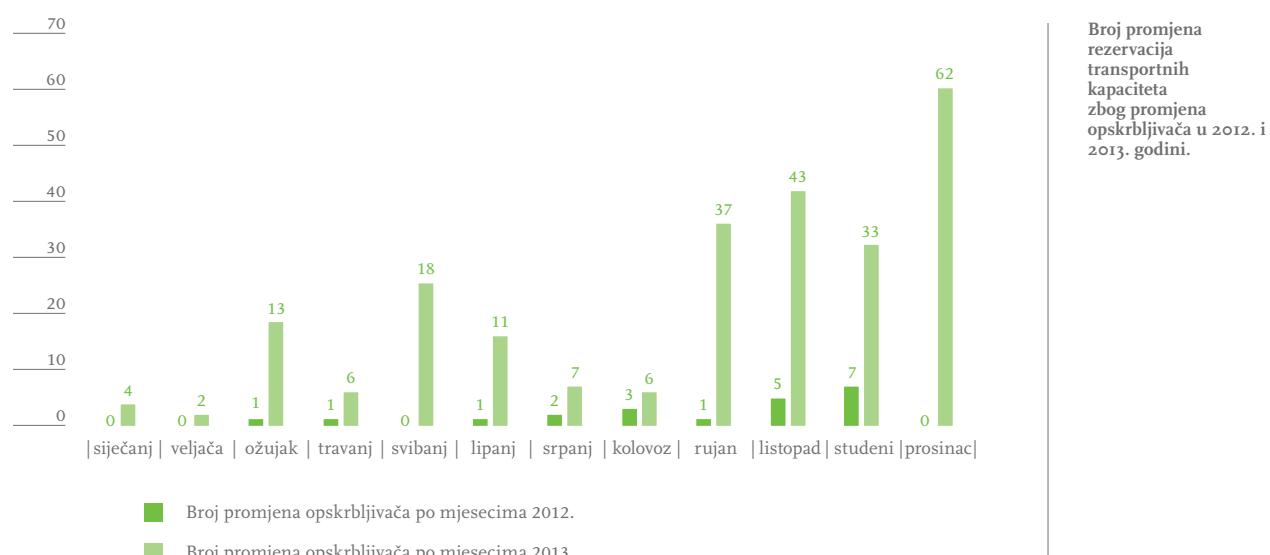
Promjene rezervacije kapaciteta zbog promjene opskrbljivača

Tijekom 2013. godine u odnosu na 2012. godinu zaprimljen je znatno veći broj zahtjeva za promjenom rezervacije kapaciteta zbog promjene opskrbljivača na distribucijskim sustavima, što ukazuje na dinamiku otvaranja tržišta plina. U 2013. godini zaprimljeno je ukupno 242 zahtjeva za promjenom rezervacije zbog promjene opskrbljivača, dok je u 2012. godini zaprimljen ukupno 21 zahtjev.

Usporedba broja zaprimljenih zahtjeva za promjenom rezervacije kapaciteta zbog promjene opskrbljivača na distribucijskim sustavima u 2012. i 2013.

godini prikazana je na grafu Broj promjena rezervacija transportnih kapaciteta zbog promjena opskrbljivača u 2012. i 2013. godini. Najveći broj promjena (62 zahtjeva) zaprimljen je u prosincu 2013. godine, dok je u 2012. godini najveći broj promjena (7 zahtjeva) zaprimljen u studenome.

Posljedično promjenama opskrbljivača na distribucijskim sustavima, kao i mogućem članstvu pojedinog opskrbljivača u dvije ili više bilančnih skupina, znatno je povećan broj priključaka sa 2 ili više korisnika transportnog sustava odnosno bilančnih skupina. Na Grafu Broj priključaka s dva ili više korisnika TS-a, ili jednim korisnikom u dvije ili više bilančnih skupina u 2012. i 2013. godini prikazana je usporedba broja priključaka s dva ili više korisnika transportnog sustava, ili jednim korisnikom u dvije ili više bilančnih skupina u 2012. i 2013. godini. U prosincu 2013. godine broj priključaka s više korisnika je 18 puta veći nego u siječnju 2012. godine, što upućuje na značajne promjene na tržištu prirodnog plina u relativno kratkom vremenskom razdoblju.

3.9 NADZOR I ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Neprekidnim nadzorom transportnog sustava, upravljanjem tehnološkim objektima, pripremom sustava za posebne uvjete rada, analizama uvjeta u sustavu, predviđanjem ponašanja sustava, pravovremenim proslijedivanjem informacija o stanju u sustavu, fizičkim nadzorom tehnoloških objekata i njihovim sustavnim održavanjem, osigurani su svi preuvjeti za pouzdan i siguran transport plina te je usluga transporta plina tijekom 2013. godine obavljena u potpunosti sukladno ugovornim obvezama.

Na taj način osigurano je sljedeće:

- *Pouzdan i siguran pogon (rad) transportnog sustava*

Ostvaren je kontrolom i rukovanjem transportnim parametrima (tlak, količine, kvaliteta plina) objekata u daljinskom prijenosu (tehnološki nadzirani objekti) i ostalih objekata (povremeno nadzirani objekti), pogonskim rukovanjem opremom i uređajima na transportnom sustavu, preusmjeravanjem tokova plina, otvaranjem i zatvaranjem dijelova ili objekata u cijelosti i održavanjem funkcionalnosti sustava.

- *Pogonska mjerena preuzetih i transportiranih količina plina u dozvoljenim granicama točnosti*

Završetkom i puštanjem u rad sustava daljinskog očitavanja komercijalnih mjerila nema više potrebe za ručno prikupljanje podataka s mjernih mjesta transportiranih količina plina – bilježenje najvećeg dnevnog opterećenja koje služi za obračun naknade za korištenje transportnog sustava. U 2013. godini obavljena su očitavanja samo s onih mjernih mjesta na kojima još nije ugrađen sustav daljinskog očitavanja (novi objekti). Početkom 2014. u sustavu daljinskog očitavanja bit će uključene sve preostale mjerne linije. Redovno su uzeti uzorci plina (24 puta) za izračun kalorične vrijednosti s 23 mjesta.

Izvanredno su uzimani uzorci kao nestandardna usluga transporta plina. Uzimanje uzorka plina i analiza sadržaja sumpora u plinu i analiza točke rosišta ugljikovodika za sve specifične točke (djelatnik INA d.d.) obavljeno je u jednom navratu tijekom 2013. godine.

Određivanje točke rosišta ugljikovodika i vode na ulazima plina iz proizvodnih polja u transportni sustav (Molve, Terminal Pula, PSP Okoli) i na specifičnim točkama. Navedeno su obavili radnici Službe održavanja i skladišta.

Tijekom 2013. godine obavljene su 3 zamjene mjerila (plinomjera i uređaja za pretvorbu obujma plina) na zahtjev korisnika transportnog plina radi ispitivanja u ispitnim laboratorijima i to na:

- MRS Križevci, L1 (grad), zamjena 27. 05. 2013., rezultati ispitivanja: plinomjer izvan granica dozvoljenog odstupanja, korektor u granicama dozvoljenog odstupanja, ali je ukupna složena pogreška bila unutar dozvoljenih granica;
- MRS Kutina 1, L3 (TUG 1), zamjena 18. 06. 2013., rezultati ispitivanja: plinomjer u granicama dozvoljenog odstupanja, korektor u granicama dozvoljenog odstupanja;
- MRS Kutina 1, L4 (TUG 2), zamjena 18. 06. 2013., rezultati ispitivanja: plinomjer u granicama dozvoljenog odstupanja, korektor u granicama dozvoljenog odstupanja.

U svrhu održavanja, odnosno osiguravanja točnosti mjerjenja u zakonski propisanim granicama obavljene su zamjene mjerila zbog:

- planiranih preventivnih zamjena plinomjera na 46 mjerne linije;
- interventnih zamjena plinomjera na 5 mjernih linija;
- zamjena plinomjera i uređaja za pretvorbu obujma plina zbog rekonstrukcije mjerne linije na 1 liniji;
- planska zamjena plinomjera interne potrošnje na 2 linije;
- planirana zamjena uređaja za pretvorbu obujma (korektora) na 93 mjerne linije;
- zamjena korektora zbog oštećenja ili kvara na 4 mjerne linije;
- redovita planska umjeravanja i ovjeravanja mjerila (139 uređaja za pretvorbu obujma plina i 70 plinomjera). Od 2010. godine mjerila koja se ugrađuju u obračunske svrhe mogu imati ovjeru iz tekuće godine, odnosno iz prethodne godine (u 2013. godini se mogu ugrađivati mjerila koja imaju ovjeru iz 2012. ili 2013. godine). Navedena zakonska odredba prouzročila je veći broj ovjeravanja mjerila;
- zamjena uložaka "DIP" filtera (115 kom.) ispred mjerila radi osiguravanja plina bez nečistoća i pravilnog funkcioniranja mjerne opreme (na 52 MRS).

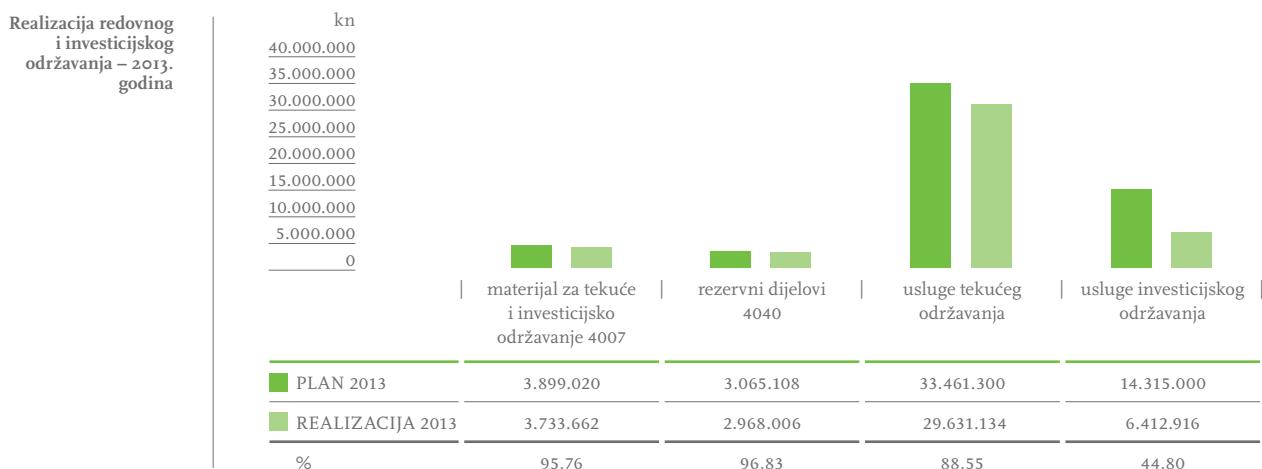
Osim zamjena mjerila i održavanja mjernih linija obavljeni su radovi na održavanju sustava daljinskog očitavanja, parametrisiranja i nadzora obračunskih mjerila te obradi prikupljenih podataka, svakodnevno (radnim i neradnim danom) prikupljeni su podaci za tarifiranje, obavljana je obrada prikupljenih podataka, parametrisiranje i nadzor obračunskih mjerila kao i svakodnevna potpora radovima na mjernim linijama, izračunavanje i upisivanje satnih količina na temelju zapisnika o izvršenim radovima na mjernom mjestu.

Obavljen je redovni godišnji servis na sva 4 ugrađena plinska kromatografa (MRČ/MRS Donji Miholjac, MRS Kutina I, MRS Rijeka Istok, UMS Terminal Pula), zamijenjeni su filtri na svim visokotlačnim sondama za uzorkovanje, zamijenjene su sve procesne boce za kromatografe (8 boca helija i 4 kalibracijske boce).

Svi radovi vezani uz komercijalno mjerjenje obavljeni su vlastitim resursima, osim servisiranja, umjeravanja i ovjeravanja mjerila koji su ugovoreni s ovlaštenim laboratorijima.

- *Raspoloživost (pogonska spremnost) transportnog sustava*

Osigurana je održavanjem primarne opreme objekata transportnog sustava, zaštitnih uređaja, obračunskih mjernih uređaja, procesnih uređaja i opreme u funkciji NDC-a i telekomunikacijske opreme i uređaja.

Radovi redovnog održavanja obavljeni su u potpunosti s planom za 2013. godinu, a posebno je potrebno istaknuti popravak plinovoda odnosno zamjenu dionica plinovoda DN500 Kozarac – Sisak koji su obavljeni na 17 lokacija, duž trase plinovoda. Ugrađeni su novi cijevni umeci dužina od 2 do 1069 metara. Popravcima je obuhvaćena 531 nepravilnost detektirana in-line inspekcijom obavljenom tijekom 2012. godine. Navedenim radovima je ukupno zamijenjeno 1.576 metara oštećenih cijevi. U sklopu investicijskog održavanja nije održan generalni popravak kotlovnica zbog žalbe na Odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave. Navedeni radovi će biti održeni tijekom 2014. godine, nakon završetka ogrjevne sezone.

Popravak plinovoda
Kozarac – Sisak DN
500

Iako su radovima redovitog i investicijskog održavanja planirani svi radovi potrebni za normalan rad sustava, tijekom 2013. godine pojavili su se neki neplanirani radovi, intervencije. Navedeni neplanirani radovi su se, između ostalog, odnosili i na sanaciju klizišta na plinovodu DN 800/75 Slobodnica – Donji Miholjac. Na trasi plinovoda, u mjestu Londića, pojavilo se klizište koje je zahtijevalo hitnu sanaciju. Izrađen je Projekt sanacije klizišta, faza I. – Odvodnja površinskih voda i faza II. – Građevinski projekt pilotne konstrukcije. Radovi su obuhvaćali uređenje i regulaciju postojeće prirodne vododijelnice kojom se oborinske i površinske vode slijevaju na jednom dijelu trase plinovoda, izradu radnog platoa i pristupnog puta, bušenje 60 kom. mikro pilota promjera 300 mm dubine 8 m, armiračke i betonske radeve na potpornoj konstrukciji za stabilizaciju klizišta, te navoženje zemlje i uređenje terena nakon završene sanacije. Zbog opsega i složenosti opisanog zahvata angažiran je stručni građevinski nadzor za kontrolu kvalitete radova.

Za navedenu sanaciju klizišta Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja izdalo je građevinsku dozvolu.

/ i na sljedećoj
stranici:
Sanacija klizišta na
plinovodu Slobodnica
– Donji Miholjac

U promatranom razdoblju zabilježena su i tri propuštanja plinovoda koja su u najkraćem roku popravljena i to:

- 2 interventna popravka plinovoda DN 80 Etan – Kloštar Ivanić, (krug Etanskog postrojenja u Ivanić-Gradu). Propuštanje plinovoda zbog do-trajalosti i korozije na cijevi,
 - propuštanje plinovoda DN 80 Etan – MRS Kloštar Ivanić detektirano je u polju u blizini MRS Kloštar – Ivanić. Popravak je obavljen ugradnjom cijevnog umetka,
 - redovnim obilaskom plinovoda DN 300 Budrovac – Kloštar Ivanić uočen je ilegalni priključak na plinovodu na kojemu je dolazilo do propuštanja plina. Popravak je obavljen izrezivanjem ilegalne prirubnice sa slavinom i montažom novog komada cijevi.
- *Poštivanje tehničkih uvjeta za aktivnosti u zaštitnom pojusu kao i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša*

Osigurano je kroz izdavanje "Posebnih uvjeta gradnje" i "Suglasnosti" na projekte u upravnom postupku, te kroz striktnu primjenu zakonskih propisa iz područja Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o zaštiti od požara.

Aktivnosti vezane za radove u zaštitnom pojusu plinovoda iziskivale su gotovo svakodnevni angažman radnika Plinacra, a od značajnijih radova obavljenih temeljem izdanih suglasnosti može se izdvojiti:

- zamjena dionice plinovoda DN500/50 Zabok – Zaprešić u dužini 92 metra, na zahtjev investitora Hrvatske ceste d.o.o., a zbog izgradnje brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok,
- izmještanje plinovoda DN 150 Žabno – Vrbovec zbog izgradnje željezničke pruge (investitor radova – HŽ d.o.o),
- nadzor radova na izgradnji južnog traka obilaznice Grada Osijeka, izrada križanja elektroenergetskih i ostalih infrastrukturnih instalacija s plinovodom DN 300 Donji Miholjac – Osijek (nastavak radova od 2012. godine),
- gradnja dalekovoda pored trase plinovoda DN500/75 Šibenik – Dugopolje,
- početak radova na distribucijskom sustavu gradova: Benkovca, Biogradu, Šibenika, Knina (odvojak Knauf), Splita.

U svrhu poštivanja svih zakonskih obaveza Plinacro je između ostalog obavio sljedeće:

- u području zaštite od požara obavljeni su pregledi kotlovnih postrojenja, dimnjaka, vatrogasnih aparata, gromobranskih instalacija, hidrantske mreže, sigurnosne rasvjete,
- u području zaštite na radu obavljen je pregled sigurnosnih ventila, električna mjerena i ispitivanje električnih instalacija, pregled strojeva i uređaja s povećanim opasnostima, ispitivanje radnog okoliša,
- u području zaštite okoliša obavljeno je mjerjenje emisije u okoliš, gospodarenje opasnim tvarima i otpadom, sanitarna zaštita objekata (deratizacija, dezinfekcija, dezinfekcija, eradikacija).
- Objekti transportnog sustava su u 3 navrata bili pod inspekcijskim nadzorom nad primjenom mjera zaštite od požara i eksplozija, sve primjedbe navedene u zapisnicima otklonjene su u zadanim rokovima.

Tijekom 2013. godine radnici Plinacra su kroz svakodnevno djelovanje:

- obišli pješice preko 2.800 km trase plinovoda, uz detekciju propuštanja, nadzor zaštitne zone i stanja trasa,
- obavili preko 11.300 obilazaka i kontrola rada nadzemnih objekata transportnog sustava,
- obavili preko 7.800 kontrola komercijalnih i tehnoloških mjernih setova,
- obavili 862 kontrole blokadno-sigurnosnih uređaja na plinovodima,
- obavili preko 1120 kontrola elemenata i objekata sustava katodne zaštite,
- intervenirali 31 put radi narušavanja zaštitne zone plinovoda od strane trećih osoba,
- obavili 213 intervencija na transportnom sustavu van redovnog radnog vremena,
- obavili preko 160 izvida, mjerena i nadzora po Suglasnostima Plinacro d.o.o.,

- obavili preko 480 kontrola i podešavanja sigurnosno-reduksijske i regulacijske opreme MRS-a i MRČ-a,
- te su za obavljanje prethodno navedenih zadataka prevalili preko 1.553.420 km.

Ostalo:

- Obavljeno je puštanje u rad i punjenje plinom IV. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije od PČ Benkovac do PČ Dugopolje s priključnim plinovodom za Knin i odvojnim plinovodima za Trogir i Tisno, ukupno 166,8 km plinovoda.
- Na zahtjev operatora distribucijskog sustava obavljeno je priključenje priključenika (Plinara d.o.o. Pula) na transportni sustav (plinovod Pula – Karlovac DN 500/75; MRS Labin)
- Preseljenje PJ Istra u novo izgrađeni gospodarsko poslovni objekt u Vodnjanu (Via Bartolomeo Biasoletto 94).

Zahvaljujući pravovremenoj pripremi sustava sve aktivnosti na transportnom sustavu obavljene su u optimalnim uvjetima uz minimalan utjecaj na prihvat i predaju plina, te je transportni sustav radio sigurno i pouzданo i u cijelosti je bio raspoloživ za obavljanje usluge transporta, sukladno Zahtjevu za pristup transportnom sustavu i Ugovoru o transportiranju.

3.10 ZADOVOLJSTVO KORISNIKA

U 2013. godini usluga transporta plina obavljena je u skladu s ugovornim uvjetima. Siguran i pouzdan transport i ispunjenje ugovornih obveza osigurano je kontinuiranim nadzorom i upravljanjem transportnim sustavom te redovnim održavanjem transportnog sustava.

Radovi na transportnom sustavu obavljeni su, uz odgovarajuću pripremu sustava, na način da je utjecaj na ugovorene kapacitete bio minimalan. Svi radovi koji su utjecali na korištenje kapaciteta transportnog sustava najavljeni su korisnicima sukladno zakonskoj regulativi.

U promatranom razdoblju zabilježena su dva neplanirana prekida isporuke plina korisnicima:

- Uslijed zamrzavanja reduktora na MRS Trstenik, došlo je do prekida isporuke plina ODS-u DUKOM d.o.o., Dugo Selo preko MRS Trstenik, te ODS-u nije isporučeno cca. 4.452 kWh plina. Vrijeme trajanja prekida isporuke plina iznosilo je 2 sata.

- Sanacija propuštanja plinovoda DN8o Čvor Etan – MRS Kloštar Ivanić. Prilikom obavljanja navedenih radova obustavljena je isporuka plina ODS-u IVAPLIN d.o.o. Ivanić-Grad preko MRS Kloštar Ivanić, te ODS-u nije isporučeno cca. 3.312 kWh plina. Vrijeme trajanja prekida isporuke plina iznosilo je 3 sata i 30 minuta.

Slijedom navedenog, kako je ukupno isporučena količina plina preko mjerne redukcijskih stanica korisnicima u 2013. godini iznosila 25.881.138.631 kWh plina, a neplanirano nije isporučeno cca. 7.764 kWh plina, ostvarena pouzdanost opskrbe plinom u 2013. godini iznosi 99,99997%, odnosno nije isporučeno 0,00003% od ukupno isporučenih količina plina.

Tijekom 2013. godine zaprimljen je prigovor operatora distribucijskog sustava Radnik-plin d.o.o., Križevci, na izmjerenu količinu plina na obračunskom mjernom mjestu na IMRS Križevci te na provedeno ispitivanje ispravnosti mjerne opreme ugrađene na navedenom mjestu. Plinacro prigovor smatra neutemeljenim što je distributeru i detaljno obrazložio. Budući da je operator prigovor u svezi navedenog dostavio i Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji, istoj je dostavljeno očitovanje Plinacra.

U procesu usklađivanja hrvatskih energetskih zakona sa zahtjevima Trećeg paketa energetskih zakona Europske unije konstantno se uvode novosti na tržište plina u Republici Hrvatskoj rezultat čega su brojni upiti korisnika na koje su djelatnici Plinacra promptno odgovarali.

RAZVOJ I ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

RAZVOJ I ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

4.1 RAZVOJNE AKTIVNOSTI

Strateške razvojne aktivnosti su, i u 2013. godini, svoje polazište imale u kontinuiranom praćenju i analiziranju zbivanja u gospodarstvu – energetici – djelatnosti prirodnog plina u Republici Hrvatskoj, Europi i cjelokupnoj svjetskoj sceni i sagledavanju možebitnih utjecaja na poslovanje i razvojne planove naše tvrtke.

Kroz sagledavanje energetskih potreba razvoja društva i gospodarstva Republike Hrvatske, ali i susjednih zemalja, uvažavajući potencijale novih dobavnih projekata, oblikovani su novi dijelovi plinskog transportnog sustava – planirani novi, razvojni projekti.

Najopsežnije aktivnosti su se provodile na projektu Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP) za koji je od strane danskog COWI-ja izrađivana sveobuhvatna studija izvedivosti, a Plinacro je kao ključni nositelj bio najviše angažiran.

Donošenje odluke Shah Deniz 2 – konzorcija o izboru TAP (Trans Adriatic Pipeline) za dobavu prirodnog plina iz tog kaspijskog plinskog polja u Europu, kao i dosizanje završne faze izrade navedene studije, dali su novi zamah projektu Jonsko-jadranskog plinovoda.

Slična razina aktivnosti bila je i na projektu LNG-a, za koji je također COWI izrađivao sveobuhvatan studijski materijal. Predstavnici naše tvrtke su aktivno sudjelovali u radu koordinacijskog tijela, iako je odlučeno da Plinacro izide iz društva LNG Hrvatska i projekta. Aktivnosti su se odvijale i na projektu Južni tok, iako je u njihovoј provedbi došlo do zastoja uzrokovanog neusklađenošću pristupa ruske strane projektu s EU zakonodavstvom.

Projekti interkonekcija bili su bitna sastavnica aktivnosti u 2013. godini. COWI je izradio CBA (studija isplativosti) za interkonekciju sa slovenskim sustavom Omišalj – Zlobin – Rupa – Jelšane – Kalce. Aktivnosti su se odvijale i na pripremi interkonekcije s bosansko-hercegovačkim sustavom, posebno na južnoj Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik (COWI izradio prethodnu studiju izvedivosti, a nositelj je bio BH Gas). Obnovljene su aktivnosti i na sjevernoj Slobodnica – Brod (BiH) i to na inicijativu vlasnika bosansko-brodske rafinerije, ruskog Zarubežnjefta i novog operatora za Republiku Srpsku RES GAS-a.

U žarištu našeg interesa i aktivnosti bila je novoplanirana interkonekcija sa slovenskim sustavom Lučko – Zabok – Rogatec, koja je od strateškog interesa za pouzdanost opskrbe hrvatskog tržišta, kao i buduće kompresorske stanice.

Navedeno je, uz uvažavanje stanja tržišta plina, kako dobavnog, tako i prodajnog i, naravno, finansijskih potencijala Plinacra, bila osnova za strateško planiranje razvoja plinskog transportnog sustava.

Prvi put je, sukladno novom Zakonu o tržištu plina, u novopropisanom opsegu i obliku, izrađen temeljni razvojni dokument tvrtke, desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2014.–2023. Plan je izrađen i dostavljen HERA-i na odobrenje u propisanom roku do 1.5.2013. godine i bio je osnova za izračun i propisivanje transportne tarife. Temeljem zahtjeva HERA-e provedene su izmjene i dopune Plana i njegova Revizija i je ponovno dostavljena HERA-i na konačno usvajanje i odobrenje.

Kao bitnu sastavnicu svih tih razvojnih i planskih aktivnosti treba navesti i kontinuiranu suradnju sa svim tijelima Republike Hrvatske, nadležnim ministarstvima i agencijama (Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, HERA, CEI,...) u cilju ispunjavanja obveza Plinacra prema istima, osobito u dijelu strateškog razvoja i planiranja. Suradnja s navedenim tijelima RH je ostvarivana i u cilju ispunjavanja njenih međunarodnih obveza.

MEDUNARODNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2013. godine Plinacro je provodio intenzivne međunarodne aktivnosti, koje su najvećim dijelom, bile vođene i koordinirane od strane Službe strateškog razvoja. Te aktivnosti se mogu podijeliti pojednostavljeno na aktivnosti i suradnju s inozemnim operatorima plinskih transportnih sustava i drugim energetskim tvrtkama te na suradnju s međunarodnim i EU tijelima i stručnim udrušama.

1. Suradnja s inozemnim operatorima plinskih transportnih sustava i drugim energetskim tvrtkama

Zbog izrazite usmjerenosti daljnog razvoja našeg plinskog transportnog sustava na nove dobavne projekte i interkonekcije u protekloj godini je ostvarena opsežna suradnja s nizom nazima srodnih tvrtki, kako slijedi: *Plinovodi, RES GAS, Gazprom, Srbijagas, ITG, TAP, SOCAR...*

Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju i suradnji s velikom azerbajdžanskom naftno-plinskom tvrtkom SOCAR (u Zagrebu, 11. 3. 2013. g.) učinili smo značajan korak u ostvarivanju projekta Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP), koji je ključan zamah dobio izborom Transjadranskog plinovoda (TAP) za transport prirodnog plina s azerbajdžanskog polja Shah Deniz 2 na europsko tržište. Time su neospornu potporu dobile dugogodišnje aktivnosti i napori Plinacra na razvoju i promociji ovog projekta.

2. Suradnja s međunarodnim i EU tijelima te stručnim udruženjima

- **EC (EUROPSKA KOMISIJA)** – Aktivno se sudjelovalo u radnim grupama Europske komisije, od kojih valja posebno istaknuti rad na kandidiranju naših projekata i njihovo uvrštenje na listu Projekata od zajedničkog interesa – PCI (Projects of Common Interest). Tim projektima omogućit će se ubrzana procedura dobivanja dozvola kao i brži pristup fondovima EU ili izuzimanje pristupa treće strane.

Od Plinacrovih projekta na popisu su izborili mjesto:

1. Interkonekcija Hr/Slo (Bosiljevo – Karlovac – Lučko – Zabok – Rogatec)
 2. Klaster projekata za LNG projekt na Krku
 - LNG projekt
 - Omišalj – Zlobin – Rupa – Jelšane – Kalce
 - Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica
 - Omišalj – Casal Borsetti
 3. IAP
- **EZ (ENERGETSKA ZAJEDNICA)** – Aktivno se sudjelovalo u radu Energetske zajednice kao što su Gas Forum, Investicijski Forum, a posebno treba naglasiti aktivno sudjelovanje u radnoj grupi za PECEI. Budući da se PCI odnosi isključivo na zemlje članice EU, Energetska zajednica napravila je za "ostale" projekte okvir za utvrđivanje projekata od interesa energetske zajednice – PECEI (Projects of Energy Community Interest). Isto tako, svrha popisa PECEI je veća politička podrška projektima na popisu, brži pristup EU fondovima i potencijalnim investitorima. Plinacrovci projekti na listi su sljedeći:
 1. IAP
 2. LNG na Krku + plinovod Zlobin – Bosiljevo – Sisak – Kozarac – Slobodnica
 3. Interkonekcija HR/BiH Slobodnica – Brod (BiH) – Zenica
 4. Interkonekcija HR/BiH Lička Jesenica – Tržac – Bosanska Krupa
 5. Interkonekcija HR/BiH Zagvozd – Imotski – Posušje – Novi Travnik
 6. Interkonekcija HR/SRB Slobodnica – Sotin – Bačko Novo Selo

- *WBIF* – kao što je već rečeno, završene su ili privedene kraju studije za koje je Plinacro dobio sredstva iz pretpriступnih fondova EU, tj. Okvira za investicije na zapadnom Balkanu (Western Balkans Investment Framework – WBIF):
- *JASPERS* – Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions – (zajednička pomoć za potporu europskim projektima u europskim regijama) je pomoć u identificiranju i pripremi projekata koji bi mogli dobiti bespovratna sredstva iz strukturnih fondova EU sa ciljem povećanja kvalitete projekata kako bi se sredstva mogla koristiti brže i odgovornije. Plinacro je pokrenuo i provodio aktivnu suradnju na projektima:
 1. IAP
 2. Interkonekcija Hr/ Slo (Bosiljevo – Karlovac – Lučko – Zabok – Rogatec)
 3. LNG
- *IGU* – (International Gas Union) – međunarodna plinska unija koja okuplja plinska udruženja, pa je član IGU-a za Hrvatsku, HSUP (HSUP plaća članarinu, a kako je Plinacro član HSUP-a, tako je kandidirao svoje predstavnike u radne grupe IGU-a). Stručnjaci Plinacra su uključeni u rad četiri radne grupe.
- *UNECE GAS CENTRE* – je stručno udruženje koje su pod kapom UNECE u Ženevi osnovale europske plinske tvrtke i u kojem je Plinacro, kao stvarni slijednik Ine u djelatnosti transporta plina, i suosnivač tog udruženja koje će 2014. godine proslaviti 20 godina osnivanja i rada.

U prošloj godini kao izuzetno zanimljiv sastanak se može istaknuti onaj održan u Bakuu pod pokroviteljstvom azerbajdžanskog SOCAR-a, na temu otvaranja južnog europskog koridora i dobave kaspijskog plina u Europu. Za Plinacro je taj sastanak bio od izuzetnog značaja za daljnje otvaranje suradnje sa SOCAR-om.

- *ENTSOG* – je udruženje europskih operatora plinskih transportnih sustava, a njegova osnovna uloga je stvaranje jedinstvenog europskog plinskog tržišta.

Temeljem Zakona o tržištu plina (NN 28/13) operator transportnog sustava dužan je sudjelovati u aktivnostima ENTSOG-a na temelju međunarodnih ugovora. Plinacro je ulaskom RH u EU stekao pravo, ali i dužnost pristupiti punopravnom članstvu ENTSOG-a, a svi pravni uvjeti za punopravnim članstvom ispunjeni su 1.1.2014.

U 2013. godini Plinacro je aktivno sudjelovao u radu ENTSOG-a i to na izradi Winter i Summer Outlook kao i europskog TYNDP (Desetogodišnji plan

razvoja plinske mreže) 2013.–2022. U ENTSOG-u je, sukladno Direktivi 347/2013 Europskog parlamenta, započelo razvijanje CBA (Cost Benefit Analysis) metodologije koja će se koristiti za odabir projekata od posebnog značaja (PCI projekata), a bit će i vezana na prijavu investicijskih projekata u europski TYNDP 2014.–2023.

U 2013. godini započeo je i novi ciklus izrade Regionalnih investicijskih planova čija izrada je obavezna i regulirana od strane europskog regulatora (ACER), a radi se pod nadzorom i uz podršku ENTSOG-a. Za Regionalne investicijske planove odgovorne su regionalne radne grupe tzv. GRIP-ovi. Europski OTS-i podijeljeni su u regionalne skupine ovisno o dobavnim pravcima plina i plinovodnoj povezanosti pojedinih regija, te je Plinacro dodijeljen dvjema regionalnim skupinama, CEE (Središnje istočne Europe) i Southern Corridor (Južnog koridora).

Tijekom 2013. oba su GRIP-a započela novi ciklus izrade Regionalnih investicijskih planova. Isti će biti objavljeni u prvoj polovini 2014., a GRIP-ovi su ih dužni obnavljati, korigirati i dopunjavati svake dvije godine.

4.2. ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU

S uloženih 103,8 mil. kuna (od planiranih 114,2 mil. kuna) Plan ulaganja u dugotrajnu imovinu ostvaren je sa 90,83%. Ostvarenje plana ulaganja značajno je, ne toliko po finansijskom iznosu, koliko po strateškoj gospodarskoj važnosti.

Dovršetkom izgradnje i zaokruživanjem cjelokupnog novog, 75-barskog sustava, otvorile su se mogućnosti za pozicioniranje Plinacra kao subjekta značajne regionalne uloge u tranzitu prirodnog plina, a što u konačnici znači, uz povećanje sigurnosti i pouzdanosti opskrbe domaćih potrošača prirodnog plina, stvaranje nove mogućnosti za nastavak razvoja i unapređenja plinskog transportnog sustava.

Aktivnosti u 2013. godini bile su usmjerenе na ispunjenje ciljeva zadanih petogodišnjim planom razvoja *Plinskog transportnog sustava u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2015. godine*.

Struktura ulaganja je:

Plinovodi	52,6 mil. kuna	50,67%
Mjerno-reduksijske stanice	3,5 mil. kuna	3,37%
Pogonski objekti	35,8 mil. kuna	34,49%
Oprema	4,2 mil. kuna	4,05%

Razvojni projekti	7,7 mil. kuna	7,42%
103,8 mil. kuna		

Najveća ulaganja u 2013. godini bila su u sljedećim projektima:

Plinovodni sustav Like i Dalmacije, IV. dio

Dovršenjem izgradnje i puštanjem u rad IV. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije (magistralnog plinovoda Benkovac – Dugopolje, promjera 500 mm i maksimalnog radnog tlaka 75 bara, u duljini 96,5 km), završena je druga faza plinifikacije Republike Hrvatske i stvoreni preduvjeti da uskoro plin bude dostupan industriji i stanovnicima i ovog dijela Republike Hrvatske, a što će u budućnosti bitno smanjiti energetsku ovisnost Dalmacije o samo jednom energentu – električnoj energiji. Dio ovog sustava su i u svibnju 2013. godine završeni plinovod Šibenik – Knin, te odvojni plinovodi za Tisno i Trogir (s pripadajućim mjerno-reduksijskim stanicama).

Plinovod Kutina – Dobrovac

Namjena magistralnog plinovoda Kutina – Dobrovac jest zamijeniti veći dio postojećeg sustava plinovoda Kozarac – Lipovljani, Piljenice – Janja Lipa i Janja Lipa – Dobrovac, a kojem je zbog dotrajalosti (to je ujedno prvi plinovod građen u RH) smanjen radni tlak s maksimalnih 50 bara na 25 bara. Novim plinovodom povećat će se transportni kapacitet kao i sigurnost, pouzdanost i opseg dobave prirodnog plina u ovaj dio Hrvatske. Dužina plinovoda je 31 km, a maksimalni radni tlak 50 bara. Plinovod prolazi kroz dvije županije, Sisačko-moslavačku i Požeško-slavonsku. Radovi na izgradnji glavnog investicijskog projekta u 2013. godini, plinovoda Kutina – Dobrovac, odvijali su se tijekom cijele godine. Izvodač radova se tijekom izgradnje u potpunosti vodio na početku definiranim terminskim planom, prema kojem je potpuni dovršetak radova planiran nekoliko mjeseci prije isteka ugovora 14. siječnja 2014. No, iznimno dugi rok donošenja odluke o izvlaštenju zaustavio je radove na ovome projektu dana 20. 12. 2013. do rješenja ovog problema.

Plinski čvorovi

Za grupu projekata – plinski čvorovi Lučko, Ivanja Reka, Zagreb istok i Kozarac planirane su rekonstrukcije i izgradnje u cilju optimiziranog povezivanja i korištenja 50 i 75-barskog plinskog transportnog sustava te osiguranja preduvjeta sigurne i pouzdane opskrbe Zagreba prirodnim plinom. Zbog teškoća u definiranju konačnog tehničkog rješenja, nisu se ostvarila sva planirana ulaganja, ali s izuzetkom rekonstrukcije Lučko, čiji je planirani zahvat u 2013. godine bio najznačajniji.

Plinski čvor Lučko izgrađen je u sklopu izgradnje magistralnog plinovoda Zagreb – Karlovac DN700/75 kao njegova početna točka. Rekonstrukcijom

istoga plinovodi 75 i 50-barskog sustava povezani su reduksijskom linijom i regulacijskom opremom upravljanom daljinski iz Nacionalnog dispečerskog centra Plinacra. Ovim se osigurala pouzdanija dobava prirodnog plina u 50-barski sustav iz kojeg se opskrbuje Zagreb i njegova okolica. Dovršena je izrada idejnog projekta plinskog čvora Kozarac u skladu s planiranim rokovima.

Mjerno-reduksijske stanice (MRS)

Tijekom 2013. godine dovršena je izgradnja mjerno-reduksijskih stanica Šibenik, Split, Drniš, Knin, Trogir i Tisno, koje se nalaze u sastavu IV. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije. Dinamika završetka ovisila je o dovršetku Sustava, te su iste puštene u rad u svibnju 2013.

Radovi rekonstrukcije mjerno-reduksijske stanice Sisak započeli su u srpnju 2013. i nakon usklađenja dinamike radova sa sanacijom na magistralnom plinovodu Kozarac – Sisak isti su završili u listopadu. Izdavanje uporabne dozvole očekuje se početkom 2014. godine.

Pogonski objekti

Sastavni dio plinskog magistralnog transportnog sustava Republike Hrvatske su i objekti poslovno-skladišne namjene koji su neophodni za funkciranje i održavanje transportnog sustava plinovoda. U postupku realizacije ovog dijela investicijskog ciklusa, prethodnih godina kupljena su zemljišta za sve pogonske objekte osim za pogonski objekt Ogulin za koji je otkup zemljišta izvršen u 2013. godini. Projektiranje je također izvršeno prethodnih godina za sve pogonske objekte osim za pogonske objekte Rijeka, Benkovac – Stankovci za koje je usluga projektiranja djelomično izvršena i u 2013. godini te za pogonski objekt Ogulin za koji je usluga projektiranja u cijelosti izvršena u 2013. godini. Izgradnja poslovnih objekata u Vodnjanu, Kutini, Slavonskom Brodu, Čakovcu, Splitu započeta je u 2013. godini.

Radovi izgradnje završeni su na pogonskim objektima u Vodnjanu, Čakovcu i Slavonskom Brodu (te je za iste ishodena uporabna dozvola). U tijeku je izgradnja pogonskih objekata na lokacijama u Kutini i Splitu (Dugopolje).

Zbog problema uzrokovanih nepovoljnim vremenskim uvjetima, usporena je planirana dinamika izgradnje pogonskog objekta u Kutini, pa će se isto nadoknaditi u prvoj polovici 2014.

Unapređenje mjernog sustava i pojednostavljenje transportnog sustava
Ova obveza proizašla je iz najnovijih zakonskih obveza mjerjenja transportiranih količina plina u energetskim jedinicama.

Na ovome projektu provodile su se intenzivne pripremne aktivnosti, a finansijska realizacija odvijat će se tijekom naredne tri godine, sukladno smjernica studije "Implementacija sustava mjerena transporta plina u energetskim jedinicama" i prijedlogu Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2014.-2023.

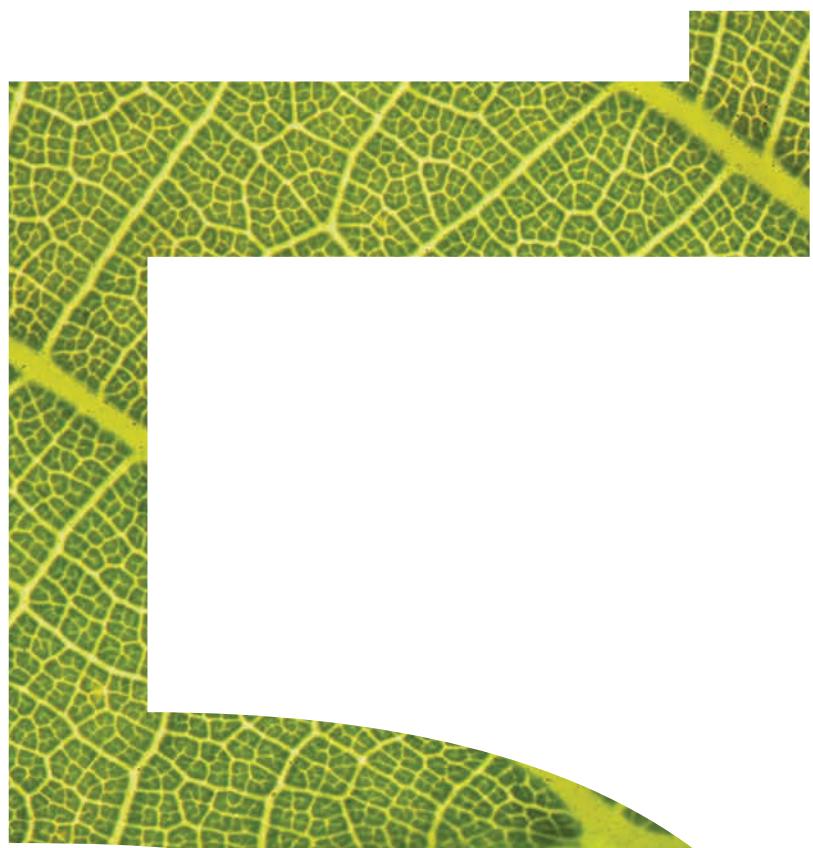
Razvojni projekti

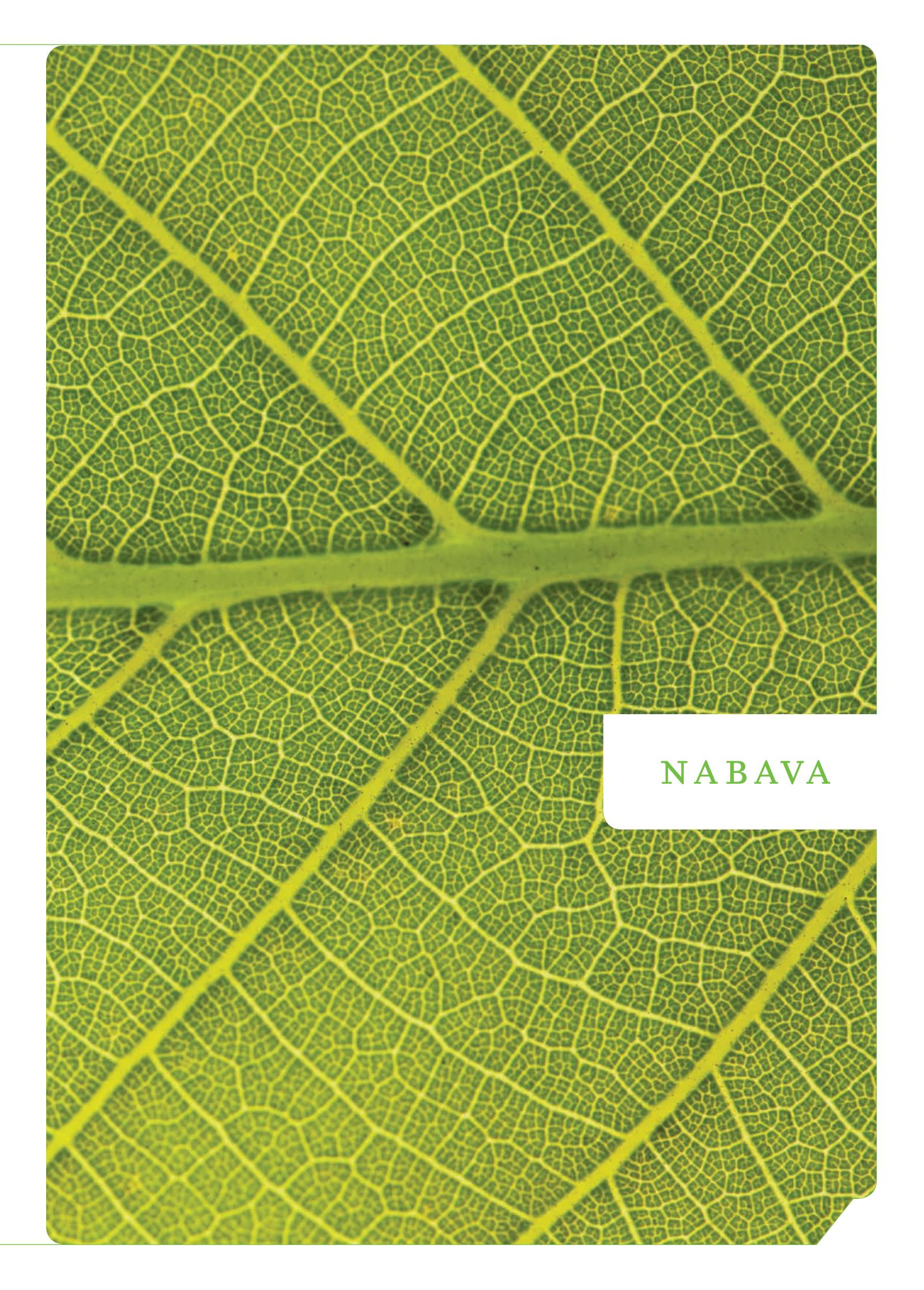
Osim u investicijskom dijelu poslovanja, ubrzale su se aktivnosti na pripremi razvojnih projekta u skladu s odobrenim Planom razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2011.-2015. godine i Planom poslovanja za 2013. godinu. Za pripremu projekata osnovnog (nacionalnog) sustava i interkonekcija utrošeno je 7,7 mil kuna.

Većina ulaganja odnosi se na izradu studija utjecaja na okoliš i postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, kao i na izradu idejnih projekata i postupak ishođenja lokacijskih dozvola za projekte osnovnog (nacionalnog) sustava i interkonekcija.

Odstupanja od plana ulaganja u najvećoj su mjeri vezana za projekte plinovoda za koje nije bilo moguće pokrenuti postupak ishođenja lokacijskih dozvola, zbog dugotrajnog postupka donošenja i usklađivanja županijskih prostornih planova s planiranim zahvatima u prostoru.

Ulaganja u pripremu projekata odvijaju se kontinuirano, sukladno dugoročnim planovima tvrtke, a nastaviti će se i u 2014. godini.

NABA
VA

NABAVA

Sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi, Plinacro ima status Sektorskog naručitelja i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi, osim u slučajevima kod nabave robe i usluga kada je procijenjena vrijednost manja od 200.000,00 odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kuna. Postupke nabave do tih vrijednosti Plinacro je regulirao internim Pravilnikom.

U 2013. godini ukupna ugovorena vrijednost nabave iznosila je 181.140.356 kuna. Putem Službe nabave ugovoren je 174.111.176 kuna, od čega je ukupna ugovorena vrijednost javne nabave iznosila 165.298.535 kuna, što je prezentirano u tabelarnom prikazu.

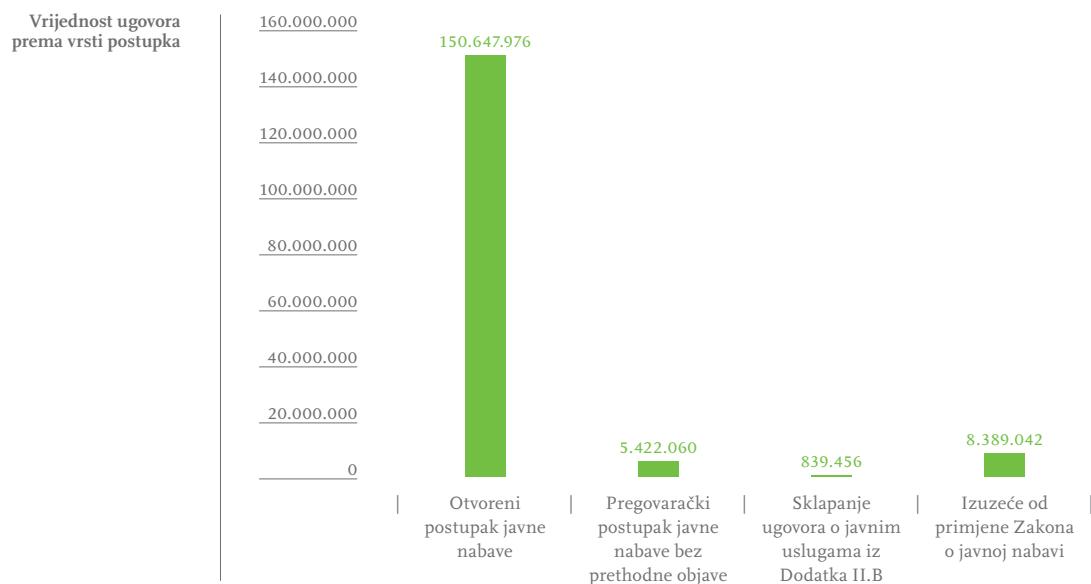
Osim u dva otvorena postupka javne nabave gdje je kao kriterij odabira primjenjena ekonomski najpovoljnija ponuda, u svim ostalim postupcima javne nabave kao kriterij odabira primjenjivao se kriterij najniže cijene.

U promatranom razdoblju je i dalje najzastupljenija nabava putem otvorenog postupaka javne nabave.

Po provedenim postupcima javne nabave, tijekom 2013. godine podneseno je 24 žalbi, od kojih je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave 21 žalbu odbila ili odbacila, odnosno riješila u korist Plinacra.

Nabava roba, usluga i radova za potrebe Društva provodi se na temelju Plana poslovanja sukladno zakonskim propisima.

Postupak javne nabave	Broj ugovorenih predmeta	%	Vrijednost (kn)	%	Broj i vrijednost sklopljenih ugovora prema vrsti provedenog postupka
otvoreni postupak javne nabave	148	85	150.647.976	91	
pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave	18	11	5.422.060	3	
sklapanje ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B	4	2	839.456	1	
izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi	4	2	8.389.042	5	
UKUPNO		100 %	165.298.535	100 %	

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

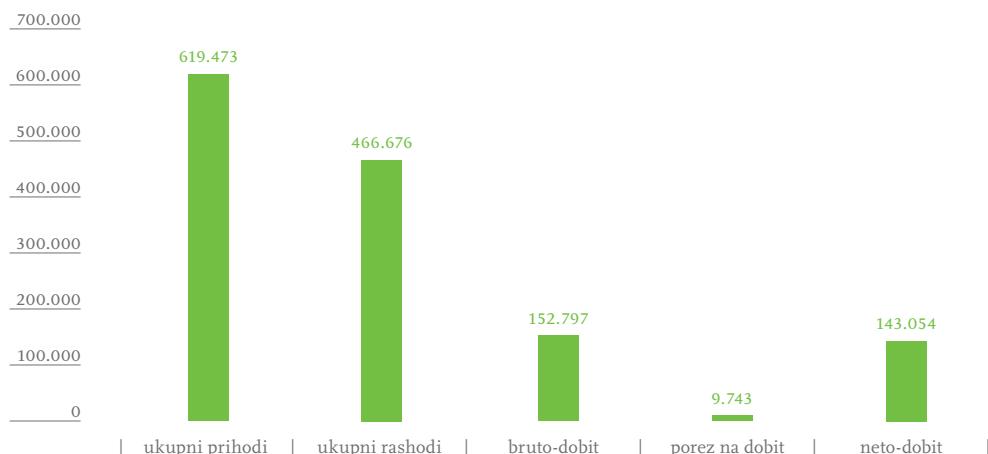
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

6.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za izvještajno razdoblje 2013. godine iskazuje sljedeći rezultat:

- ukupni prihodi 619,47 mil. kuna
- ukupni rashodi 466,68 mil. kuna
- bruto dobit 152,79 mil. kuna
- porezna obveza 9,74 mil. kuna
- neto dobit 143,05 mil. kuna

u 000 kn

Prihodi

U 2013. godini Plinacro je ostvario ukupan prihod u iznosu od 619,47 mil. kuna. Ukupni prihod sastoji se od:

- prihoda osnovne djelatnosti 562,17 mil. kuna
- financijskih prihoda 57,3 mil. kuna

Opis	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Prihodi od prodaje usluga trans.plina	593,550	542,889	91.46	564,584	96.16
Ostali poslovni prihodi	2,975	19,285	648.24	12,356	156.08
Prihodi osnovne djelatnosti	596,525	562,174	94.24	576,940	97.44
Financijski prihodi	39,109	57,299	146.51	56,625	101.19
UKUPNI PRIHODI	635,634	619,473	97.46	633,565	97.78

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne djelatnosti čine 90,75%, a učešće finansijskih prihoda iznosi 9,25%. Unatoč tome što su ostali poslovni prihodi neuobičajeno visoki i iznose 19,29 mil. kuna (indeks 648,24), a finansijski prihodi bilježe indeks od 146,51 i iznose 57,30 mil. kuna – i prihodi od prodaje usluga transporta plina i ukupni prihodi manji su od planiranih u 2013. godini.

Neostvarenje planiranog u 2013. godini djelomično je posljedica i načina planiranja prihoda za 2013. godinu. Plan prihoda za 2013. godinu izrađen je uz pretpostavku da će 1. 7. 2013. godine stupiti na snagu nova Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina i da će time Plinacro u drugoj polovici 2013. godine ostvariti bitno veći prihod u odnosu na period siječanj – lipanj 2013. godine.

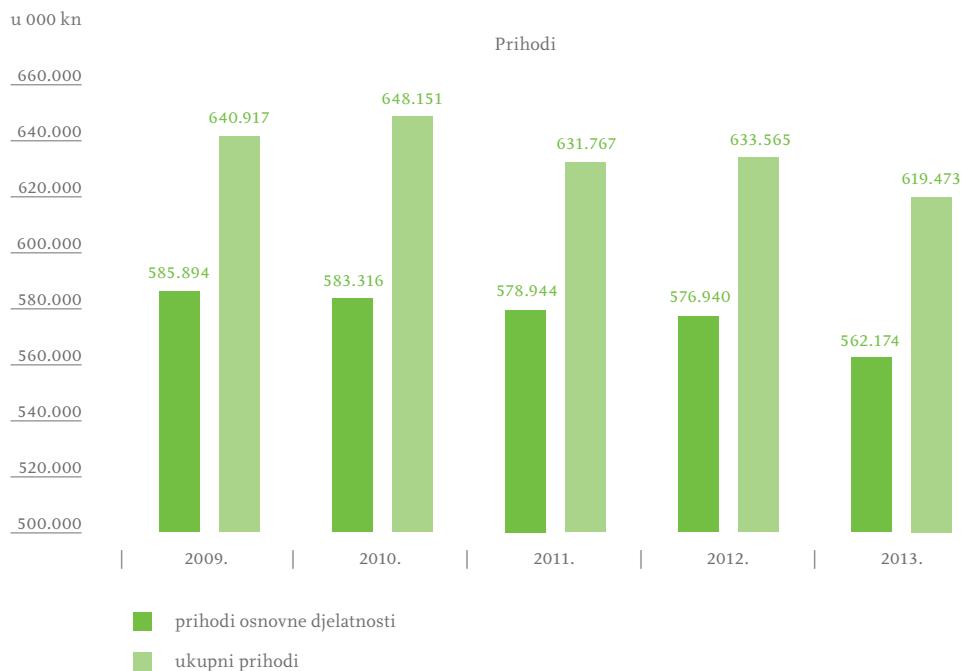
Budući da je Odluka o iznosu tarifnih stavki za transport plina donesena 31. 7. 2013. godine s primjenom od 1. 1. 2014. godine, a ukupno transportirane količine plina u 2013. godini su manje za 4,1% u odnosu na 2012. godinu, planirani rast prihoda u 2013. godini nije ostvaren, unatoč tome što je u razdoblju od siječnja do lipnja ostvareni prihod od usluge transporta plina bio 7,93% veći od planiranog.

U odnosu na prethodne godine, ostvareni prihod od prodaje usluge transporta plina u 2013. godini za 21,70 mil. kuna ili 3,84% manji je od ostvarenja u 2012. godini, 27,19 mil. kuna ili 4,77% u odnosu na ostvareno u 2011. godini, 33,27 mil. kuna tj. 5,76% u 2010. godini, te 36,45 mil. kuna ili 6,29% ostvarenja u 2009. godini.

Ostali poslovni prihodi u 2013. godini iznimno su visoki iz razloga što je okončan desetogodišnji spor sa INA d.d. oko dijela imovine te je stoga iskazan znatan prihod od ukidanja ispravka vrijednosti potraživanja; prihodi od ukidanja rezerviranja te fakturirane i naplaćene ugovorne kazne dobavljačima. U strukturi finansijskih prihoda 38,74 mil. kuna prihod je od udjela i dobit PSP d.o.o.

Konačan obračun izrađen za 2013. godinu pokazao je razliku između fakturirane naknade za korištenje transportnog sustava i stvarne naknade koju su korisnici transportnog sustava obvezni platiti temeljem izmjerenih količina transportiranog plina za svakog korisnika. Temeljem konačnog obračuna za 2013. godinu, dijelu korisnika transportnog sustava, koji su ugovorili više kapaciteta nego što im je bilo potrebno, Plinacro je vratio 14,94 mil. kuna, dok je od drugog dijela potraživao 8,75 mil. kuna.

Uz prihode od prodaje standardnih usluga transportnog sustava, u prihodima od osnovne djelatnosti važno je spomenuti i prihode od nestandardnih usluga koji se planiraju za one usluge koje se ponavljaju iz godine u godinu, no realizacija je rezultat svih nestandardnih usluga koje se tijekom godine neplanirano pruže korisnicima i trećim stranama temeljem njihovih zahtjeva.

Naplata potraživanja

U odnosu na stanje ukupno dospjelih, a nenaplaćenih potraživanja na dan 31. 12. 2012. godine (34,17 mil. kuna) ista su smanjena za 3,0 mil. kuna i na dan 31. 12. 2013. godine iznose 31,06 mil. kuna.

Budući da na naplatu potraživanja koja su predmet predstečajne nagodbe Plinacro ne može utjecati, predmet operativnih postupaka tekućih potraživanja su potraživanja u iznosu od 11,44 mil. kuna. Potraživanja po osnovi transporta plina iznose 10,06 mil. kuna, dok su ostala potraživanja 1,38 mil. kuna.

Iskustvo pokazuje da Plinacro kontinuirano ima problema u naplati svojih potraživanja od istih kupaca.

U nastavku dajemo popis pet najvećih dužnika, bez onih koji se nalaze u postupku predstečajne nagodbe, odnosno onih kojima je postupak predstečajne nagodbe okončan.

Kupac	1-30 dana	31-60 dana	61-90 dana	Preko 90 dana	Ukupno dospjelo
ENERGO d.o.o.	628,578.52	628,610.52	467,094.85	1,363,662.74	3,087,946.69
BROD-PLIN d.o.o.	1,102,919.75	552,800.09	0	0	1,655,719.84
KOMUS d.o.o. – u stečaju	403,381.78	50,863.54	0	0	454,245.32
MONTCOGIM-PLINARA d.o.o.	1,223,123.22	0	0	0	1,223,123.22
DARKOM d.o.o.	233,470.30	233,721.01	0	0	467,191.31

Naplata potraživanja tijekom 2013. godine bila je otežana posebice od sljedećih korisnika transportnog sustava: Elektrometal d.d., Bjelovar, Energo d.o.o., Rijeka, Darkom d.o.o., Daruvar, Gradska plinara Krapina d.o.o., Krapina, Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad, Kamen Sirač d.d., Sirač, Komus d.o.o. u stečaju, Donja Stubica i Moslavina-plin d.o.o., Kutina.

S navedenim korisnikom Darkom d.o.o., Daruvar potpisani je sporazum o plaćanju duga po kojem su dostavili i sredstva osiguranja plaćanja. Darkom d.o.o., Daruvar se pridržavao dogovorene dinamike plaćanja prema potpisanim sporazumima. S obzirom da se dinamika plaćanja kod navedenog korisnika protezala u 2013. godini, isti je do kraja realiziran. Korisniku transportnog sustava Energo d.o.o., Rijeka dana 15. II. 2013. godine, dostavljen je sporazum o otplati duga, ali do današnjeg dana, navedeni sporazum nije nam povratno dostavljen niti potpisani.

Šest najvećih korisnika transportnog sustava Prirodni plin d.o.o., Zagreb, Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o., Zagreb, HEP – Plin d.o.o., Osijek, Prvo plinarsko društvo d.o.o., Vukovar, Termoplín d.d., Varaždin i Međimurje-plin d.o.o., Čakovec, koji sudjeluju u cca 75% prihoda od pružanja standardnih usluga (transporta plina), svoja dugovanja uredno su podmirivali tijekom cijele 2013. godine.

Prisilna naplata

Prisilnim putem naplaćena su sljedeća potraživanja u 2013. godini:

- potraživanja u iznosu od 1.000.000,00 kuna od korisnika DARKOM d.o.o., Daruvar aktivacijom zadužnice Broj: OV-8673/12, dana 07. 06. 2013. godine.
- potraživanja u iznosu od 1.504.856,86 kuna od korisnika KOMUS d.o.o. – u stečaju, Donja Stubica aktivacijom zadužnice Broj: OV-886/2013, dana 03. 10. 2013. godine.
- potraživanja u iznosu od 246.489,39 kuna od korisnika transportnog sustava Gradska plinara Krapina d.o.o., Krapina naplaćeni su rješenja o ovrsi, dana 21. 05. 2013. godine.
- potraživanja u iznosu 1.466.819,55 kuna od korisnika transportnog sustava Energo d.o.o., Rijeka, aktivacijom zadužnica Broj: OV-6212/12 i OV-6213/12, dana 14. 6. 2013. godine.

Predstečajne nagodbe

U 2013. godini Plinacro d.o.o. se po prvi puta susreo s postupcima predstečajne nagodbe i to za korisnike transportnog sustava Elektrometal d.d., Bjelovar, Metalprodukt d.d., Šandrovac, Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad i Moslavina plin d.o.o., Kutina.

U nastavku je prikaz navedenih korisnika transportnog sustava koji su tijekom 2013. godine bili u postupku predstečajnih nagodbi:

Kupac	Prijavljeni/potvrđeni iznos (kn)	Predstečajne nagodbe
ELEKTROMETAL D.D.	19.352.491,13	
METALPRODUKT	5.421,62	
IVAPLIN D.O.O.	632.200,75	
MOSLAVINA PLIN D.O.O.	766.742,26	
Ukupno za konto:	20.756.855,76	

Za korisnika transportnog sustava Metalprodukt d.d., Šandrovac, dana 19.7.2013. godine Trgovački sud u Bjelovaru donosi Rješenje o sklapanju predstečajne nagodbe. U postupku predstečajne nagodbe, Plinacro d.o.o. je prijavio ukupno potraživanje u iznosu od 5.421,62 kuna, koje je usuglašeno i potvrđeno od strane dužnika. Nakon otpisa kamata u iznosu od 100% i otpisa glavnice u iznosu od 60%, kroz obročnu otplatu Metalprodukt d.d. se sporazumno obvezao da će preostali dug (1.950,62 kuna) platiti u roku od četiri godine, uz godišnju kamatnu stopu od 4,5%. Dospijeće prve rate je 31.3.2014. godine, a dospijeće zadnje rate je 31.12.2017. godine.

Za korisnika transportnog sustava Elektrometal d.d., Bjelovar u postupku predstečajne nagodbe Plinacro d.o.o. je prijavio ukupno potraživanje u iznosu od 19.352.491,13 kuna. Rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru dana 11. prosinca 2013. godine u predmetu predstečajne nagodbe nad trgovackim društvom Elektrometal d.d. utvrđeno je da vjerovnik Plinacro otpušta dužniku Elektrometal d.d. Bjelovar dio tražbine u iznosu od 2.168.981,94 kn, koji se odnosi na otpust zateznih kamata u iznosu od 70%, a dužnik pristaje na takav otpust duga, te otpust dijela tražbine u iznosu 4.876.183,65 kn koji se odnosi na 30% glavnice. Preostali dio potraživanja Plinacro d.o.o. u ukupnom iznosu od 12.307.325,54 kn pretvara se u obročnu otplatu. Elektrometal d.d., Bjelovar se obvezao platiti preostali dio duga na rok od šest godina, uz kamatnu stopu od 4%. Dospijeće prve rate je 30.6.2014. godine, a dospijeće zadnje rate je 31.3.2020. godine. Rješenje o predstečajnoj nagodbi nije postalo izvršno u 2013. godini.

Za korisnika transportnog sustava Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad, Plinacro je u postupku predstečajne nagodbe prijavio potraživanje u iznosu od 632.200,75 kn.

Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad se usuglasio s iznosom potraživanja. Napominjemo da je predstečajna nagodba u tijeku, te se iščekuje Rješenje Trgovačkog suda početkom 2014. godine.

Za korisnika transportnog sustava Moslavina plin d.o.o., Kutina, Plinacro je u postupku predstečajne nagodbe prijavio potraživanje u iznosu od 766.742,26 kuna. Moslavina plin d.o.o., Kutina se usuglasio s iznosom potraživanja. Napominjemo da je predstečajna nagodba u tijeku, te se iščekuje Rješenje Trgovačkog suda početkom 2014. godine.

Sudski procesi u tijeku

Nakon što su se iscrpile ostale mogućnosti naplate potraživanja, zatraženo je pokretanje naplate potraživanja sudskim putem od dužnika:

- Međimurje plin d.o.o., Čakovec u iznosu od 6.293,51 kn
- Općina Fužine u iznosu od 342.097,37 kn
- Tifon d.o.o., Zagreb u iznosu od 43.841,92 kn
- Zagreb Montaža d.o.o., Zagreb u iznosu od 158.149,30 kn
- Grad Otočac u iznosu od 3.240.787,80 kn

Rashodi

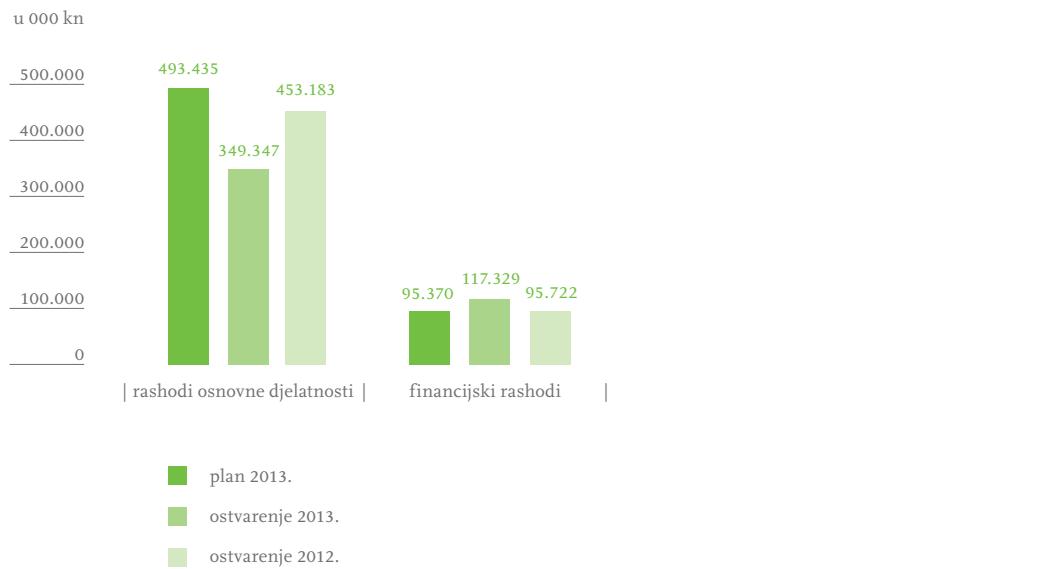
U 2013. godini ostvarenje ukupnih rashoda poslovanja iznosi 466,68 mil. kuna i to:

• rashodi osnovne djelatnosti	349,35 mil. kuna
• financijski rashodi	117,33 mil. kuna

Opis	u 000 kn				
	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Rashodi osnovne djelatnosti	493,435	349,347	70.80	453,183	77.09
Financijski rashodi	95,370	117,329	123.03	95,722	122.57
UKUPNI RASHODI	588,805	466,676	79.26	548,905	85.02

Ukupni rashodi su na razini 79,26% planiranih. Od ukupnih rashoda 74,86% ili 349,35 mil. kuna odnosi se na rashode osnovne djelatnosti.

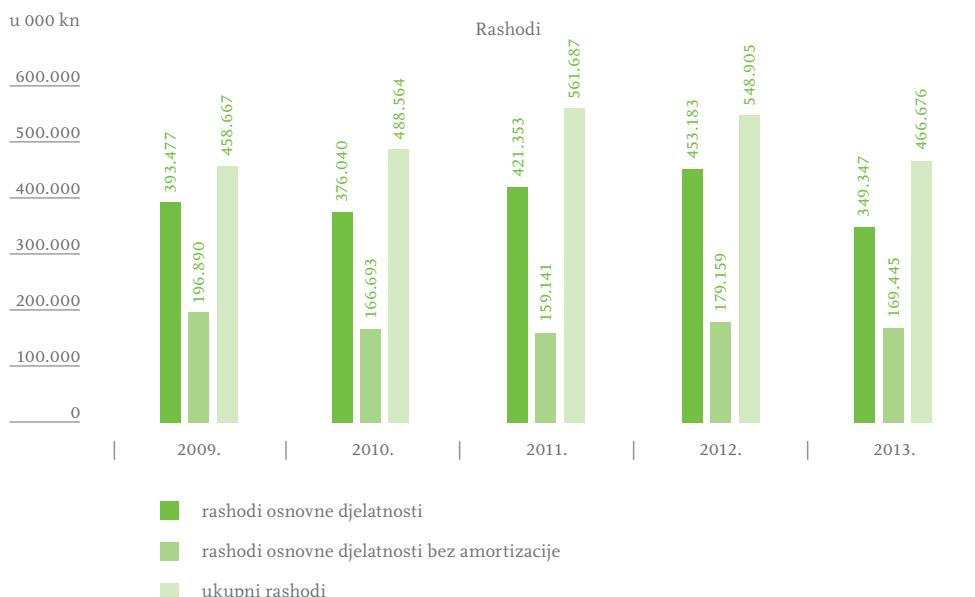
Preostalih 25,14% ili 117,33 mil. kuna odnosi se na financijske rashode (kamate – dugoročni krediti i negativne tečajne razlike).

Rashodi osnovne djelatnosti u 2013. godini iznose 349,35 mil. kuna.

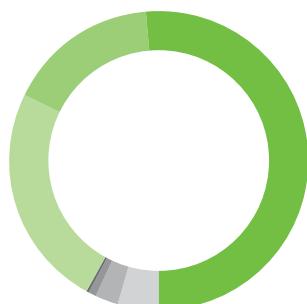
Troškovi tekućeg održavanja transportnog sustava ostvareni su u iznosu od 31,65 mil. kuna (planirano 38,93 mil. kuna), dok su troškovi investicijskog održavanja transportnog sustava realizirani u iznosu od 6,95 mil. kuna (planirano 15,16 mil. kuna).

Opis	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/5
	1	2	3	4	6
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
Ukupni rashodi	588,805	466,676	79,26	548,905	85,02
Amortizacija	295,885	179,902	60,80	274,024	65,65
RASHODI BEZ AMORTIZACIJE	292,920	286,774	97,90	274,881	104,33

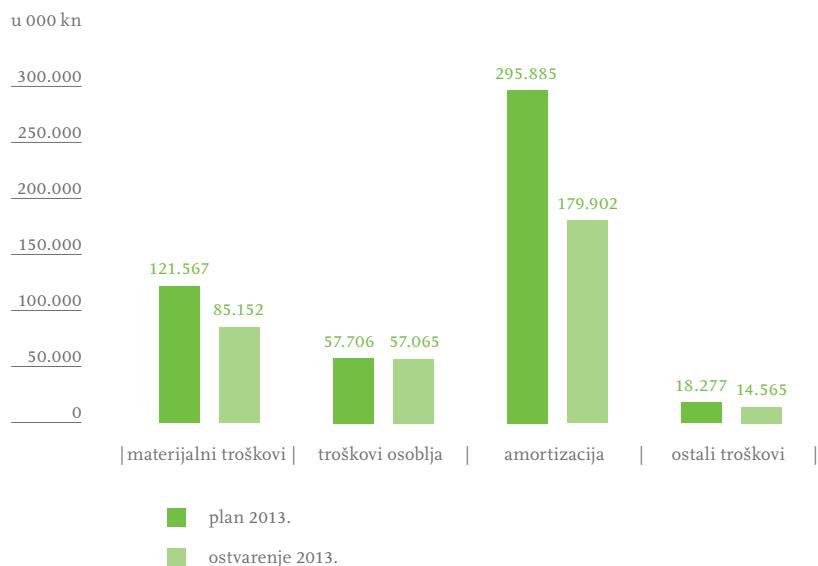

Struktura rashoda osnovne djelatnosti

Struktura rashoda osnovne djelatnosti	Iznos u 000 kn	Udio %
1	2	3
Materijalni troškovi	85,152	24.37
Troškovi osoblja	57,065	16.33
Amortizacija	179,902	51.50
Ostali troškovi	14,565	4.17
Vrijednosno uskladivanje	9,459	2.71
Rezerviranja	2,471	0.71
Ostali poslovni rashodi	732	0.21
UKUPNO	349,347	100.00

- █ 51,50 % Amortizacija
- █ 16,33 % Troškovi osoblja
- █ 24,37 % Materijalni troškovi
- █ 0,21 % Ostali poslovni rashodi
- █ 0,71 % Rezerviranja
- █ 2,71 % Vrijednosno uskladivanje
- █ 4,17 % Ostali troškovi

Zaposleni i plaće

Plaća i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima te Kolektivnom ugovoru potписаном sa sindikatima dana 13.2.2013. godine.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2013. godini iznose 57,06 mil. kuna, odnosno 98,89% u odnosu na Plan poslovanja za 2013. godinu. Trošak bruto plaća iznosi 49,56 mil. kuna ili 1,06% manje u odnosu na Plan poslovanja (50,09 mil. kuna).

Struktura troškova plaća	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/5	Troškovi plaća
1	2	3	4	5	6	
Neto plaće i nadnice	31,898	31,405	98.45	30,816	101.91	
Porezi i doprinosi iz plaća	18,193	18,155	99.79	17,909	101.37	
Bruto plaće	50,091	49,560	98.94	48,725	101.71	
Doprinosi na bruto plaće	7,614	7,505	98.57	7,705	97.40	
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	57,706	57,065	98.89	56,429	101.13	

- 55,03 % Neto plaće i naknade
- 31,81 % Porezi i doprinosi iz plaća
- 13,15 % Doprinosi na bruto plaće

Fluktuacija djelatnika i kvalifikacijska struktura

Na dan 31.12.2013. godine u Društvu je ukupno zaposleno 282 radnika od čega na neodređeno vrijeme 279 radnika, a na određeno vrijeme 3 radnika (na dan 31.12.2012. – 285 radnika).

U izvještajnoj 2013. godini primljeno je u radni odnos 7 novozaposlenih (javni natječaj), a prestao je radni odnos za 10 radnika (smrt – 1 radnik, sporazumno prestanak radnog odnosa – 6 radnika, starosna mirovina – 3 radnika).

Zapošljavanjem novih radnika osiguran je kontinuitet u obavljanju poslovnih procesa Društva utvrđenih Planom poslovanja za 2013. godinu (zamjena za otišle radnike, zamjena za porodiljne dopuste, povećan obim poslova).

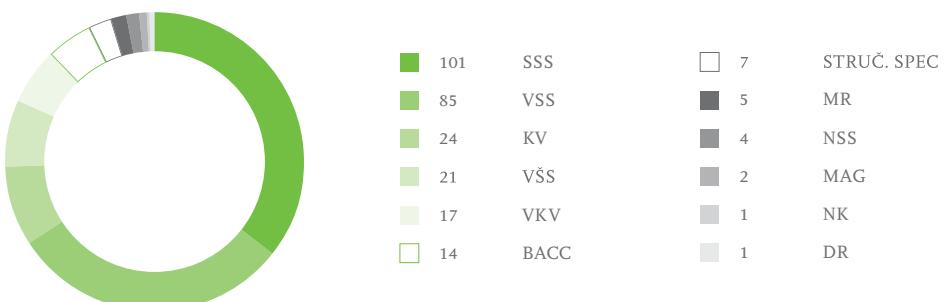
Stanje 01.01.2013.	2013.		Stanje 31.12.2013.
	Odlazak	Dolazak	
285	Način odlaska	Broj radnika	282
	Smrt	1	
	Višak/otkaz		
	Sporazumno	6	
	Mirovina	3	
285	UKUPNO	10	7
			282

Fluktuacija stalno zaposlenih za 2013. godinu

Kvalifikacijska struktura zaposlenih

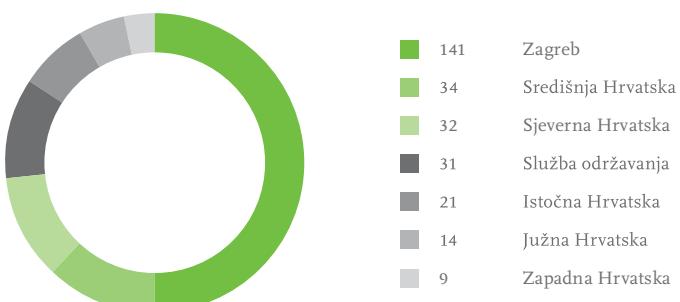
Struktura zaposlenih	01.01.2013. godine	31.12.2013. godine
DR	1	1
MR	5	5
MAG	2	2
STRUČ.SPEC	6	7
VSS	88	85
BACC	15	14
VŠS	23	21
VKV	19	17
SSS	97	101
KV	24	24
NSS	4	4
NK	1	1
UKUPNO	285	282

Struktura zaposlenih na dan 31.12.2013. godine

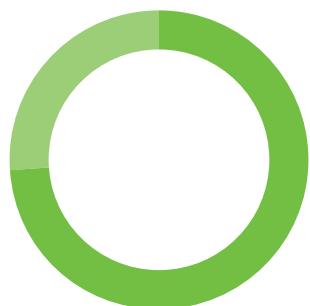

Struktura zaposlenih po regijama	01.01.2013. godine	31.12. 2013. godine
Zagreb	145	141
Sjeverna Hrvatska	32	32
Zapadna Hrvatska	9	9
Južna Hrvatska	8	14
Istočna Hrvatska	22	21
Središnja Hrvatska	38	34
Služba održavanja	31	31
Plinacro	285	282

Struktura zaposlenih po regijama na dan 31.12.2013. godine

Struktura zaposlenih	01.01.2013. godine		31.12.2013. godine	
	SPOL			
	M	Ž	M	Ž
0	1	2	3	4
Zagreb	85	60	80	61
Sjeverna Hrvatska	31	1	31	1
Zapadna Hrvatska	8	1	8	1
Južna Hrvatska	8	0	14	0
Istočna Hrvatska	19	3	18	3
Središnja Hrvatska	35	3	31	3
Služba održavanja	28	3	27	4
Plinacro	214	71	209	73

█ 74,11 % Muškarc
█ 25,89 % Žene

Spolna struktura
zaposlenih na dan
31.12.2013.

Račun dobiti i gubitka

Opis	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2012.	Indeks 3/5
	1	2		4	
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
I. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do III.)	596,525	562,174	94.24	576,940	97.44
1. Prijodi od prodaje robe	593,550	542,889	91.46	564,584	96.16
2. Prijodi na temelju upotrebe vl.proizvoda, robe i usluga	0	0		0	
3. Ostali poslovni prihodi	2,975	19,285	648.24	12,356	156.08
II. RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do VIII.)	493,435	349,347	70.80	453,183	77.09
1. Smanjenje vrijed. zaliha nedovršene proizvodnje i got.proizvoda	0	0		0	
2. Povećanje vrijed. zaliha nedovršene proizvodnje i got. proizvoda	0	0		0	
3. Materijalni troškovi	121,567	85,152	70.05	92,740	91.82
a.) Troškovi sirovina i materijala	23,259	19,382	83.33	19,255	100.66
b.) Troškovi prodane robe	0	4		276	1.45
c.) Ostali vanjski troškovi	98,308	65,766	66.90	73,209	89.83
4. Troškovi osoblja	57,706	57,065	98.89	56,429	101.13
a.) Neto plaće i nadnice	31,898	31,405	98.45	30,816	101.91
b.) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	18,193	18,155	99.79	17,909	101.37
c.) Doprinosi na plaće	7,614	7,505	98.57	7,705	97.40
5. Amortizacija	295,885	179,902	60.80	274,024	65.65
6. Ostali troškovi	18,277	14,565	79.69	14,047	103.69
7. Vrijednosno usklađivanje	0	9,459		14,199	66.62
8. Rezerviranja	0	2,471		651	379.57
9. Ostali poslovni rashodi	0	732		1,092	67.03
III. FINANCIJSKI PRIHODI	39,109	57,299	146.51	56,625	101.19
IV. FINANCIJSKI RASHODI	95,370	117,329	123.03	95,722	122.57
V. IZVANREDNI – OSTALI PRIHODI	0	0		0	
VI. IZVANREDNI – OSTALI RASHODI	0	0		0	
VII. UKUPNI PRIHODI (I+III)	635,634	619,473	97.46	633,565	97.78
VIII. UKUPNI RASHODI (II+IV)	588,805	466,676	79.26	548,905	85.02
IX. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (VII-VIII)	46,829	152,797	326.29	84,660	180.48
X. POREZ NA DOBIT	3,644	9,743	267.37	10,055	96.90
XI. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	43,185	143,054	331.26	74,605	191.75

Iako su ostvareni ukupni prihodi u 2013. godini za 16,16 mil. kn manji od planiranih i za 14,09 mil. kn manji od ostvarenih u 2012. godini , ostvarena neto dobit u 2013. godini veća je za 99,87 mil. kn od planirane i 68,45 mil. kn od ostvarene neto dobiti u 2012. godini.

Opis 1	Plan 2013. 2	Ostvarenje 2013. 3	Indeks 3/2 4	Ostvarenje 2012. 5	Indeks 3/5 6	Rashodi osnovne djelatnosti bez Amortizacije, Vrijednosnih uskladenja i Rezerviranja
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn		
RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	493,435	349,347	70.80	453,183	77.09	
Amortizacija, Vrijednosna uskladenja, Rezerviranja	295,885	191,832	64.83	288,874	66.41	
RASHODI BEZ AMORTIZACIJE, VRIJEDNOSNIH USKLAĐENJA I REZERVIRANJA	197,550	157,515	79.73	164,309	95.87	

Rashodi osnovne djelatnosti (bez amortizacije, vrijednosnih uskladenja i rezerviranja) u 2013. godini iznosili su 157,51 mil. kn što je u odnosu na planiranih 197,55 mil. kn manje za 40,04 mil. kn (20,27%) a u odnosu na 2012. godinu manje za 6,79 mil. kn (4,13%).

Dana 4.7.2013. godine HERA je u NN 85/2013 objavila Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina gdje je člankom II. propisano da očekivani vijek uporabe dugotrajne materijalne imovine iz kategorije plinovodi, mjerno-regulacijske stanice i poslovne zgrade iznosi najmanje 35 godina. Plinacro je dana 26.7.2013. godine donio Odluku o promjeni računovodstvene procjene vijeka upotrebe navedene imovine s primjenom od 1. siječnja 2013. godine. Navedenom Odlukom, Plinacro je produljio uporabni vijek trajanja dijela imovine na 35 godina. Prema dosadašnjim računovodstvenim politikama društva, za istu kategoriju imovine primjenjivao se vijek uporabe 20 odnosno 16,67 godina (stopa amortizacije 5% za plinovode, a 6% godišnje za građevinske objekte). Provedba odluke o produljenju vijeka trajanja plinovoda i građevinskih objekata u poslovnim knjigama izvršena je sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu, Zakonu o porezu na dobit, ali i ostalim važećim zakonskim propisima koji uređuju ovu tematiku. Slijedom navedenog umjesto planiranog iznosa amortizacije od 295,86 mil. kuna ostvareno je 179,9 mil. kuna odnosno 60,80% od planiranog.

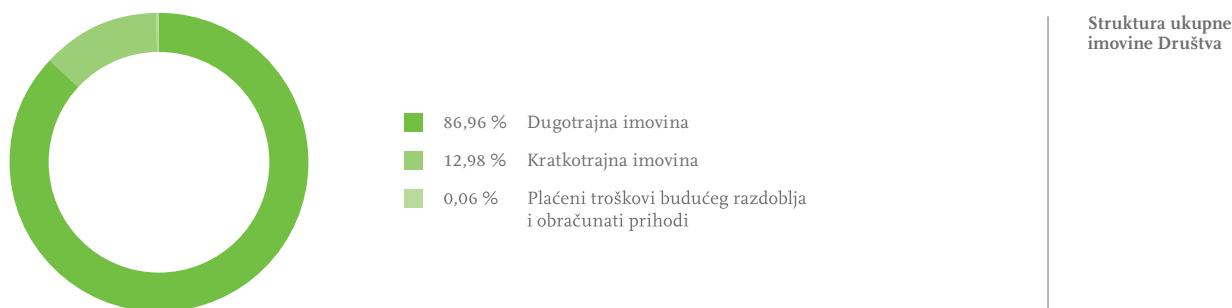
6.2. BILANCA

Bilanca na dan
31.12.2013.

POZICIJA	Stanje na dan 1. 1.2013.	Stanje na dan 31. 12.2013.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
	1	2	3	
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	4,077,506	3,991,282	-86,224	97.89
I. Nematerijalna imovina	112,566	105,051	-7,515	93.32
II. Materijalna imovina	3,423,054	3,348,390	-74,664	97.82
III. Finansijska imovina	541,886	536,828	-5,058	99.07
IV. Potraživanja	0	2	2	
V. Odgođena porezna imovina	0	1,012	1,012	
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	510,857	595,709	84,852	116.61
I. Zalihe	22,063	21,212	-851	96.14
II. Potraživanja	77,929	54,126	-23,803	69.46
a) Potraživanja od povezanih poduzetnika	191	92	-99	48.17
b) Potraživanja od kupaca	71,198	49,062	-22,136	68.91
c) Potraživanja od zaposlenih	2	1	-1	50.00
d) Ostala potraživanja od države i dr.institucija	6,537	4,971	-1,566	76.04
III. Finansijska imovina	22,311	11,080	-11,231	49.66
IV. Novac	388,554	509,292	120,738	131.07
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I NED. NAPL.PRIH.	3,613	2,867	-746	79.35
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	4,591,975	4,589,859	-2,116	99.95
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	681,062	604,301	-76,761	88.73
A.I. KAPITAL I REZERVE	2,258,370	2,401,424	143,054	106.33
I. Upisani kapital	841,002	841,002	0	100.00
II. Premije za emitirane dionice			0	
III. Revalorizacija rezerve	0	0	0	
IV. Rezerve	1,342,763	1,417,367	74,604	105.56
V. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	74,605	143,054	68,449	191.75
B.I. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	3,474	3,906	432	112.44
C.I. DUGOROČNE OBVEZE (I. do III.)	2,102,464	1,871,435	-231,029	89.01
I. Obveze po dugoročnim kreditima	2,092,653	1,871,387	-221,266	89.43
II. Obveze po osn. zajma	0	0	0	0.00
III. Ostale dugoročne obveze	9,811	49	-9,762	0.50
D.I. KRATKOROČNE OBVEZE (I. do III.)	222,601	306,531	83,930	137.70
I. Obveze prema dobavljačima	50,051	41,347	-8,704	82.61
II. Obveze po kreditima i vrijednosnim papirima	150,912	246,786	95,874	163.53
III. Ostale kratkoročne obveze	21,638	18,398	-3,240	85.03
E.I. ODGOĐENO PLAĆ. TROŠK. I PRIH. BUD. RAZD.	5,067	6,563	1,496	129.52
F.I. PASIVA UKUPNO (A.I. + B.I. + C.I. + D.I.)	4,591,975	4,589,859	-2,116	99.95
G.I IZVANBILANČNI ZAPISI	681,062	604,301	-76,761	88.73

Ukupna imovina Plinacra na dan 31. 12. 2013. godine iznosi 4,59 mlrd. kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine Društva na dan 31. 12. 2013. godine iznosi 3,99 mlrd. kuna ili 86,96%, dok kratkotrajna imovina iznosi 595,71 mil. kuna ili 12,98% u odnosu na vrijednost ukupne imovine Društva.

Strukturu ukupne kratkotrajne imovine u iznosu od 595,71 mil. kuna čine sljedeće pozicije :

- sredstva na žiro-računima i depoziti u bankama u iznosu od 509,29 mil. kuna ili 85,49%
- financijska imovina u iznosu od 11,08 mil. kuna ili 1,86%,
- zalihe u iznosu od 21,21 mil. kuna ili 3,56%.
- potraživanja (potraživanja od kupaca, zaposlenih i ostala potraživanja od države i dr. institucija) 54,13 mil. kuna ili 9,09%

Financijska imovina odnosi se na deponirana sredstva u bankama, temeljem sudske odluke o izvlaštenjima u cilju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Kapital i pričuve na dan 31. 12. 2013. godine iznose 2,4 mlrd. kuna. Dugoročne obveze iznose 1,87 mlrd. kuna, a kratkoročne obveze 306,53 mil. kuna.

6.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Svrha finansijskih pokazatelja je dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Pokazatelji likvidnosti i zaduženosti smatraju se pokazateljima sigurnosti poslovanja. U nastavku dajemo prikaz navedenih pokazatelja na dan 31.12.2013. godine.

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti (koeficijent tekuće likvidnosti, ubrzane i finansijske likvidnosti) pokazuju stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje do-spjele obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi smio biti manji od 1, a koeficijent tekuće likvidnosti manji od 2. Gledajući ostvarene koeficijente na dan 31.12.2013. (KUL 1,87 i KTL 1,94) vidljivo je smanjenje likvidnosti u odnosu na 31. prosinca 2012. godine (KUL 2,20 i KTL 2,29), što je rezultat povećanja kratkoročnih obveza.

Gledajući koeficijent finansijske stabilnosti valja naglasiti da mora biti manji od 1 te je kod istoga poželjno smanjenje za razliku od prethodna dva koeficijenta kod kojih je poželjno povećanje. U promatranom razdoblju vidljivo je smanjenje koeficijenta finansijske stabilnosti (KFS 0,93) u odnosu na 31. prosinca 2012. godine (KFS 0,94). Navedeni koeficijenti ukazuju da Plinacro posluje likvidno i nema poteškoća s podmirivanjem obveza.

Koeficijent tekuće likvidnosti /u 000 kn

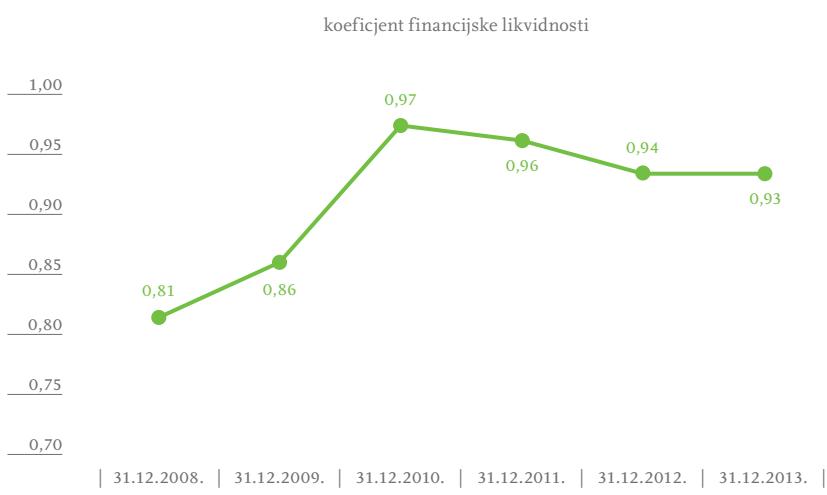
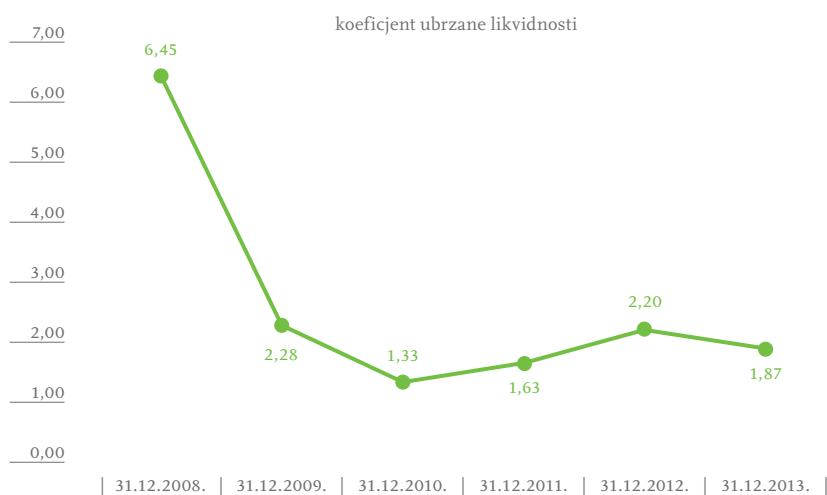
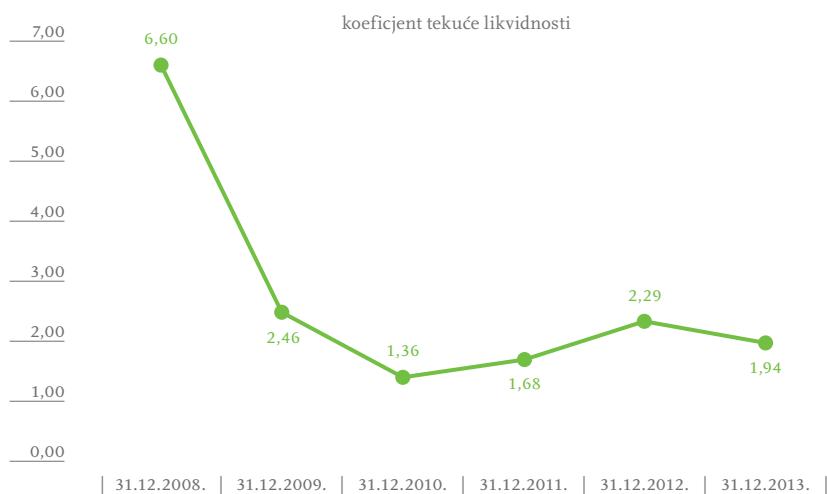
OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Kratkotrajna imovina	570,042	859,539	479,637	457,300	510,857	595,709
Kratkoročne obveze	86,329	348,962	353,567	272,894	222,601	306,531
KTL	6.60	2.46	1.36	1.68	2.29	1.94

Koeficijent ubrzane likvidnosti /u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Novac+potraživanja	556,605	794,831	469,860	443,539	488,793	574,498
Kratkoročne obveze	86,329	348,962	353,567	272,893	222,601	306,531
KUL	6.45	2.28	1.33	1.63	2.20	1.87

Koeficijent finansijske stabilnosti /u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Dugotrajna imovina	2,096,587	3,062,435	4,287,026	4,258,838	4,077,506	3,991,282
Kapital+dugoročne obveze	2,577,050	3,561,989	4,400,783	4,432,621	4,360,834	4,272,859
KFS	0.814	0.860	0.974	0.961	0.935	0.934

Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju koliki je udjel obveza u ukupnoj imovini, odnosno upućuju na strukturu kapitala poduzeća na određeni dan. Pod strukturom kapitala podrazumijeva se odnos vlastitog i tuđeg kapitala. Poželjna je što niža vrijednost pokazatelja, odnosno što niža zaduženost. Pokazatelji zaduženosti na dan 31.12.2013. godine su u okvirima standarda te je vidljiv lagani trend smanjenja zaduženosti, a razlog leži u smanjenju obveza po osnovi zajmova. Udjel ukupnih obveza u ukupnoj imovini na dan 31.12.2013. godine iznosi 47,45% (standard 50%). Vidljivo je da je razina zaduženosti smanjena u odnosu na stanje od 31.12.2012. godine (50,63%).

Kod koeficijenta financiranja vidljivo je da je Plinacro zadužen ispod vrijednosti vlastitog kapitala (standard 1:1). Također došlo je i do smanjenja odnosa između tuđih i vlastitih sredstava u odnosu na 31.12.2012. (standard maksimalno 60%).

Koeficijent zaduženosti /u 000 kn

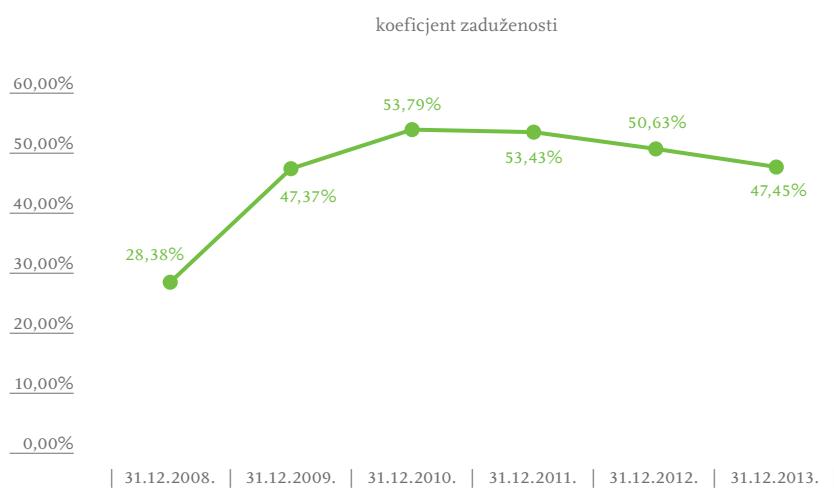
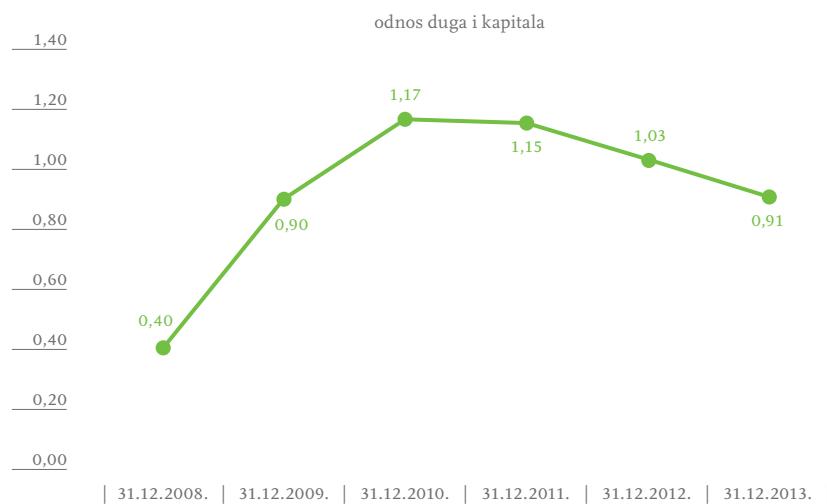
OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Ukupne obveze	756,892	1,857,761	2,565,390	2,521,749	2,325,065	2,177,966
Ukupna imovina	2,666,652	3,921,989	4,769,112	4,719,695	4,591,975	4,589,859
KZ	28.38%	47.37%	53.79%	53.43%	50.63%	47.45%

Odnos duga i kapitala (koeficijent financiranja) /u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Ukupne obveze	756,892	1,857,761	2,565,390	2,521,749	2,325,065	2,177,966
Kapital i pričuve	1,908,041	2,053,190	2,188,960	2,183,765	2,258,370	2,401,424
Koeficijent financiranja	0.40	0.90	1.17	1.15	1.03	0.91

Odnos između tuđih i vlastitih sredstava /u 000 kn

OPIS	Stanje na dan 31.12.2008.	Stanje na dan 31.12.2009.	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4	5	6	7
Dugoročne i kratkoročne obveze po osnovi zajmova – novac	239,775	931,431	1,996,827	2,184,995	1,832,700	1,597,801
Kapital i pričuve	1,908,041	2,053,190	2,188,960	2,183,765	2,258,370	2,401,424
Gearing	0.13	0.45	0.91	1.00	0.81	0.67

6.4. TOK NOVCA

Novčani tok za izvještajno razdoblje 2013. godine iskazuje sljedeću strukturu ostvarenog neto-novca:

Struktura	u 000 kn
	Ostvareno 2013.
1	2
Poslovne aktivnosti	425,600
Investicijske aktivnosti	-72,619
Financijske aktivnosti	-232,244
Neto-povećanje novca	120,737

U navedenoj strukturi neto-novca vidljivo je da je Plinacro u izvještajnom razdoblju ostvario povećanje novca i novčanih ekvivalenta za 120,74 mil. kuna.

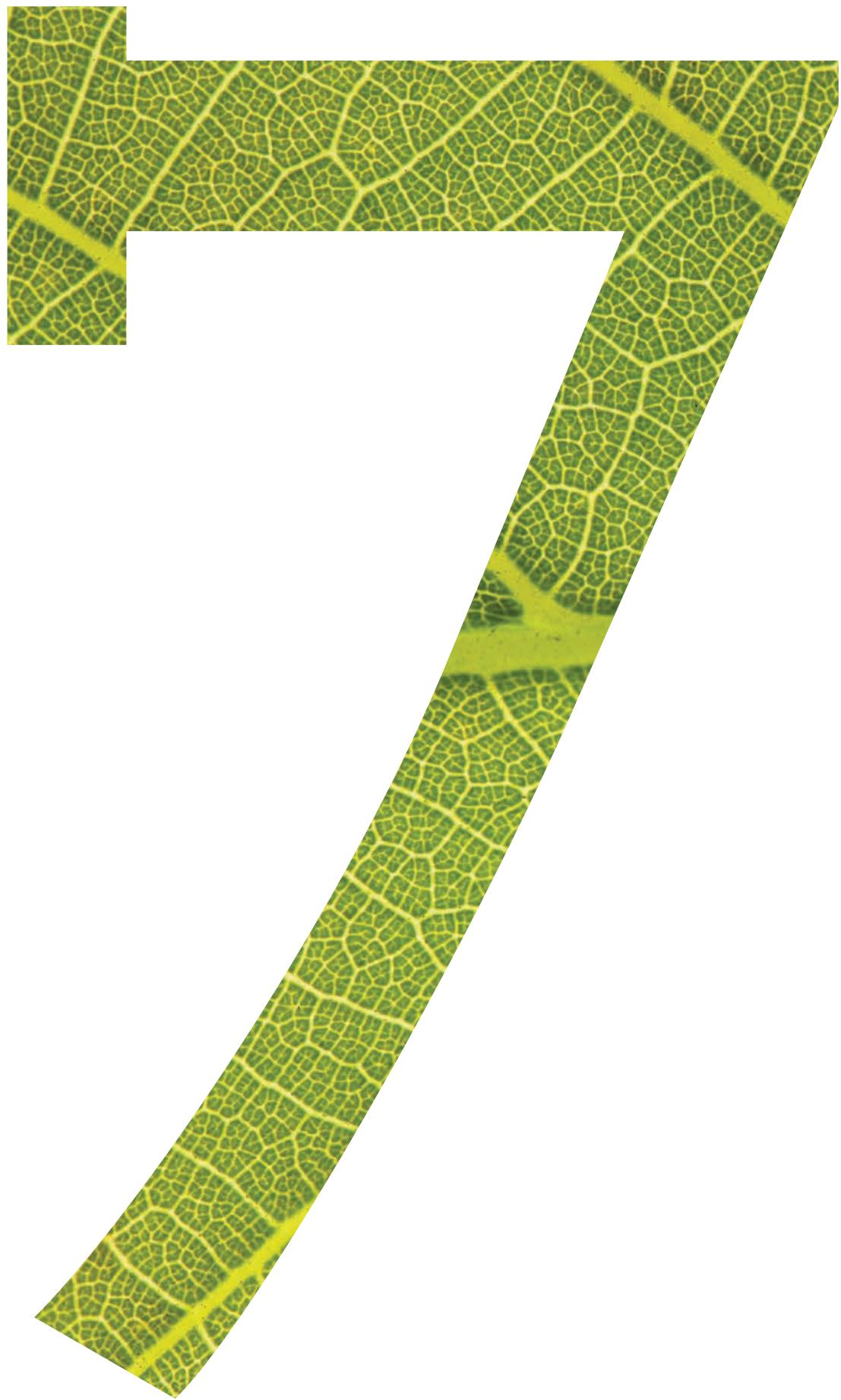
Poslovne aktivnosti – novčani primici iz poslovnih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 733,78 mil. kuna, a izdaci 308,18 mil. kuna, što rezultira povećanjem od 425,6 mil. kuna neto-novca od poslovnih aktivnosti.

Investicijske aktivnosti – ukupni novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti za navedeno razdoblje iznose 111,68 mil. kuna, a odnose se na plaćanje računa po osnovi investicijskih ulaganja (nabava dugotrajne imovine). U odnosu na isto razdoblje prethodne godine, novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti smanjili su se za 63,03 mil. kuna, odnosno 36,08%, a razlog je smanjenje ulagačkih aktivnosti.

Financijske aktivnosti – novčani primici od financijskih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 1,61 mlrd. kuna. Isti se odnose na aktivnosti vezane uz plasman slobodnih novčanih sredstava, priljev po osnovi kamata na oročena financijska sredstva u poslovnim bankama, te na ostale primitke od financijskih aktivnosti. Izdaci od financijskih aktivnosti iznose 1,84 mlrd. kuna, a odnose se na aktivnosti vezane uz plasman slobodnih novčanih sredstava, troškove financiranja, te na otplatu glavnice kredita. Iz navedenih financijskih aktivnosti nastalo je smanjenje neto-novca u iznosu od 232,24 mil. kuna.

Izvješće o novčanom toku

Naziv pozicije	Ostvareno 2012. / u 000 kn	Ostvareno 2013. / u 000 kn
1	2	3
NOVČANI TOK OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	715,446	712,124
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	0	0
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	1,339	525
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	0	0
5. Ostali novčani primici	229,335	21,132
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	946,119	733,782
1. Novčani izdaci dobavljačima	148,559	128,188
2. Novčani izdaci za zaposlene	59,929	60,477
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	1,629	1,772
4. Novčani izdaci za kamate	26	26
5. Novčani izdaci za poreze	86,794	115,095
6. Ostali novčani izdaci	3,619	2,623
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	300,555	308,182
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI	645,564	425,600
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI	0	0
NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	261	319
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od kamata	0	0
4. Novčani primici od dividendi	37,139	38,743
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	37,400	39,062
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	151,368	111,681
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	23,356	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	174,724	111,681
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	137,324	72,619
NOVČANI TOK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumenata	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	0	0
3. Ostali primici od finansijskih aktivnosti	1,247,918	1,612,602
V. Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti	1,247,918	1,612,602
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	149,419	151,672
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	0	0
3. Novčani izdaci za finansijski najam	90,787	85,700
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	0	0
5. Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	1,422,437	1,607,474
VI. Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	1,662,644	1,844,846
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	414,726	232,244
Ukupno povećanje novčanog toka	93,514	120,737
Ukupno smanjenje novčanog toka	-93,514	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	295,040	388,554
Povećanje novca i novčanih ekvivalenta	93,514	120,737
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenta	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	388,554	509,292

RIZICI

RIZICI

Osnova za planiranje i provođenje svih mjera kojima bi se osiguralo stabilno poslovanje jest da se sustavno prate i analiziraju potencijalni rizici, i to ponajprije:

- **Operativni rizik**

Rizik predstavlja procjenu mogućnosti akcidenata, ispada dijelova transportnog sustava iz rada, većih incidentnih propuštanja i procjenu njihova utjecaja na ljude, okoliš i imovinu Društva. Specijalističkim mjeranjima i analizom podataka pravodobno se otkrivaju potencijalno rizična mjesta, a višegodišnjom realizacijom održavanja transportnog sustava operativni se rizik minimalizira i preusmjerava na dijelove sustava s bitno manjom osjetljivošću. Operativni rizik, kao posljedica aktivnosti trećih osoba, u blizini ili u zaštitnom pojasu transportnog sustava, trajno je prisutan. Isti se smanjuje redovitim obilascima trasa, snimanjem iz zraka i obaveštanjem nadležnih institucija o rizičnim aktivnostima. Iskustvo pokazuje stalni napredak u njegovu uklanjanju.

- **Rizik tržišta usluge transporta plina, odnosno rizik promjene/primjene legislativno-regulatornih okvira**

Netom definirani i uvedeni novi model tržišta plina te obračuna naknada (cijena kapaciteta ovisi o vrsti rezervacije kao i uvođenju naplate prekoračenja ugovorenog kapaciteta) mogu u određenoj mjeri stvoriti odstupanje od standardnih uvjeta i navika korisnika transportnog sustava. Prepoznato je kako su pojedini korisnici nedovoljno educirani i spremni te je moguća kriva procjena u godišnjim rezervacijama te nužnost osiguravanja dodatnih kapaciteta putem mjesecnih i dnevnih rezervacija ili trgovinom na sekundarnom tržištu, kao i prodaja viška prekomjerno rezerviranih kapaciteta. Utjecaj na poslovanje operatora transportnog sustava ima i nastavak recesije te usporena dinamika razvoja distribucijskih područja i priključenja novih potrošača plina, što dovodi do daljnog pada potrošnje plina.

Plinacro, kao nacionalni operator transportnog sustava, obavlja poslove regulirane energetske djelatnosti zbog čega sve promjene regulatornog okvira mogu imati značajne posljedice na njegovo poslovanje. U slučajevima odstupanja od zakonskih propisa i normi moguće su određene kazne, ograničenja u dijelu poslovanja, te smanjenje utjecaja i ovlasti u područjima poslovanja i djelovanja. Isto tako, moguća kriza opskrbe plinom uslijed dnevno političkih i makro ekonomskih čimbenika na EU tržištu, odnosno svaki i najmanji poremećaj u ekonomskoj te političkoj situaciji na EU tržištu će za posljedicu neminovno imati utjecaj i na Republiku Hrvatsku te će utjecati na planiranu potrošnju i ostvareni transport plina.

- **Rizik naplate**

Za plinsku godinu 2013./2014. (1.10.2013.– 30.9.2014.) objavljeni su Opći ugovorni uvjeti Ugovora o transportu plina OU br. 1/13 unutar kojih su svi kupci razvrstani u kategorije te ovisno o tome zatražena su sredstva osiguranja plaćanja (bankarske garancije na iznose od 10% i 30% i obične zadužnice na iznose 50% i 100%). Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (zadužnice, bankarske garancije), stvaraju se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.

Najveći rizik za Plinacro predstavlja činjenica da određeni dio kupaca odbija potpisati ugovore, a samim time uručiti Plinacru sredstva osiguranja plaćanja.

Stanje likvidnosti većeg broja opskrbljivača je takvo da imaju poteškoća u izvršenju svojih obveza prema dobavljačima, pa tako i prema Plinacru. Postoji realna mogućnost da će se za određene opskrbljivače (Moslavina Plin d.o.o., Kutina, Ivaplin d.o.o., Ivanić-Grad, Elektrometal d.d., Bjelovar i Metalprodukt d.d., Šandrovac) u narednom periodu pokrenuti postupak predstečajnih nagodbi ili je isti već pokrenut, što dodatno povećava rizik naplate potraživanja.

- **Valutni rizik**

Plinacro otplaćuje inozemne kredite koji su nominirani u eurima te je iz tog razloga podložan riziku negativnog utjecaja tečajnih razlika, odnosno fluktuacije tečaja. Riječ je o značajnoj valutnoj izloženosti kroz kreditne obveze.

Uzevši u obzir da Plinacro svoj cjelokupni prihod ostvaruje u kunama, a kreditne obveze podmiruje u eurima, zbog smanjivanja rizika na najmanju moguću razinu, tvrtka dio slobodnih novčanih sredstava, u obliku depozita, plasira u eurima, a dio u kunama. Depoziti u valuti EUR namijenjeni su većinom za podmirenje obveza sukladno kreditima inozemnih banaka, čija su dospijeća po dva puta godišnje (EIB lipanj i prosinac, EBRD svibanj i studeni).

- **Rizik likvidnosti**

Tijekom godine izvršavaju se aktivnosti kojima Plinacro kontinuirano upravlja rizikom likvidnosti. Navedene aktivnosti odnose se na međusobno usklađivanje priljeva i odljeva sredstava u svrhu osiguravanja dostatnih sredstava za podmirenje svih dospjelih obveza.

- **Sudski sporovi**

Tijekom 2013. godine Plinacro kao tužitelj/tuženik/oštetećenik/predstečajni vjerovnik vodio je 62 postupka, od kojih su 4 okončana te je aktivno 58

postupka, od čega 52 sudska i 6 upravnih. U 11 postupaka i to jednom prekršajnom, jednom kaznenom, šest parničnih i tri radna postupka Plinacro zastupa Odvjetničko društvo Laktić & partneri, dok Odvjetničko društvo Šeparović, Gavranić i Špehar zastupa Društvo u 33 postupka u svezi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na odnosnim trasama plinovoda. U preostalih 9 sudskih postupaka Društvo su zastupali djelatnici kao i u 5 postupaka predstečajnih nagodbi, od kojih je u međuvremenu i prerastao u stečajni postupak (Dioki), te će s obzirom na vrijednost predmeta spora biti potreban angažman odvjetnika. U predmetnim postupcima Plinacrova potraživanja iznose sveukupno 7.778.838,95 kuna dok Plinacrova dugovanja iznose sveukupno 6.913.714,43 kuna. Dana 7. svibnja 2013. arbitražno vijeće donijelo je Zaključak kojim je, zbog preuranjenosti, odbacilo tužbu Montmontaže-Plinovodovoda d.o.o., radi 56.471.495,56 kuna, te naložilo tužitelju da Plinacru nadoknadi trošak postupka u iznosu od 255.968,75 kuna, čime je rizik od mogućeg gubitka spora i s tim u svezi potrebe osiguranja sredstava prestao.

RAZVOJ DRUŠVA
U BUDUĆNOSTI

RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI

Razvojne odrednice društva PLINACRO d.o.o., kao energetskog subjekta, moraju se temeljiti na Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske, koju je Hrvatski sabor donio 16.10.2009. godine. Ta strategija je donesena za razdoblje do 2020. godine, s pogledom na razdoblje do 2030., te predstavlja srednjoročni strateški okvir.

Odrednicama Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, za područje prirodnog plina date su smjernice koje:

- naglašavaju strateški značaj prirodnog plina za energetiku Republike Hrvatske,
- zalažu se za daljnja istraživanja i proizvodnju prirodnog plina iz domaćih izvora,
- usmjeravaju na razvoj novih dobavnih pravaca iz inozemnih izvora, uključujući terminal za ukapljeni prirodni plin (LNG),
- usmjeravaju na razvoj novih podzemnih skladišta prirodnog plina,
- usmjeravaju na daljnji i brži razvoj distribucijskih plinskih sustava,
- naglašavaju ključnu ulogu i odgovornost operatora plinskog transportnog sustava za stvaranje preduvjeta pouzdane i diversificirane opskrbe svih domaćih potrošača, ali i za korištenje regionalne strateške pozicije i razvoja tranzitnih potencijala. Time operator transportnog sustava, koji je poveznica ostalih sustava, omogućava svim tim sustavima, a time i nacionalnom gospodarstvu i poslovni iskorak u zemlje u okruženju. To je sve u skladu s načelom energetske strategije da energetski sektor jest infrastrukturna, ali i poduzetnička, i moguće izvozno orijentirana djelatnost.

Temeljni preduvjet za ostvarenje prethodno navedenog je postojanje teritorijalno rasprostranjenog, pouzdanog, fleksibilnog, povezanog sa sustavima susjednih zemalja i uklopljenog u europske tokove, plinskog transportnog sustava zadovoljavajućih kapaciteta. Iako je već u ovom trenutku dostignuta njegova visoka razvijenost, nužno je nastaviti s njegovim razvojem i izgradnjom.

Pri sagledavanju dalnjeg razvoja plinskog transportnog sustava i ulaganja moramo, iako to nije u potpunosti i jednoznačno moguće, ipak razlikovati razvoj osnovnog, nacionalnog plinskog transportnog sustava od razvoja tranzitnog transportnog sustava. Osnovni, nacionalni plinski transportni sustav je, kao što je već rečeno, dosegnuo visoku razinu razvijenosti i u budućnosti će njegov razvoj biti usmjeren na projekte od temeljnog energetskog i razvojnog nacionalnog interesa, a dinamika njihovog ostvarenja sukladna potrebama hrvatskog tržišta plina i dinamici ostvarenja s njima povezanih projekata.

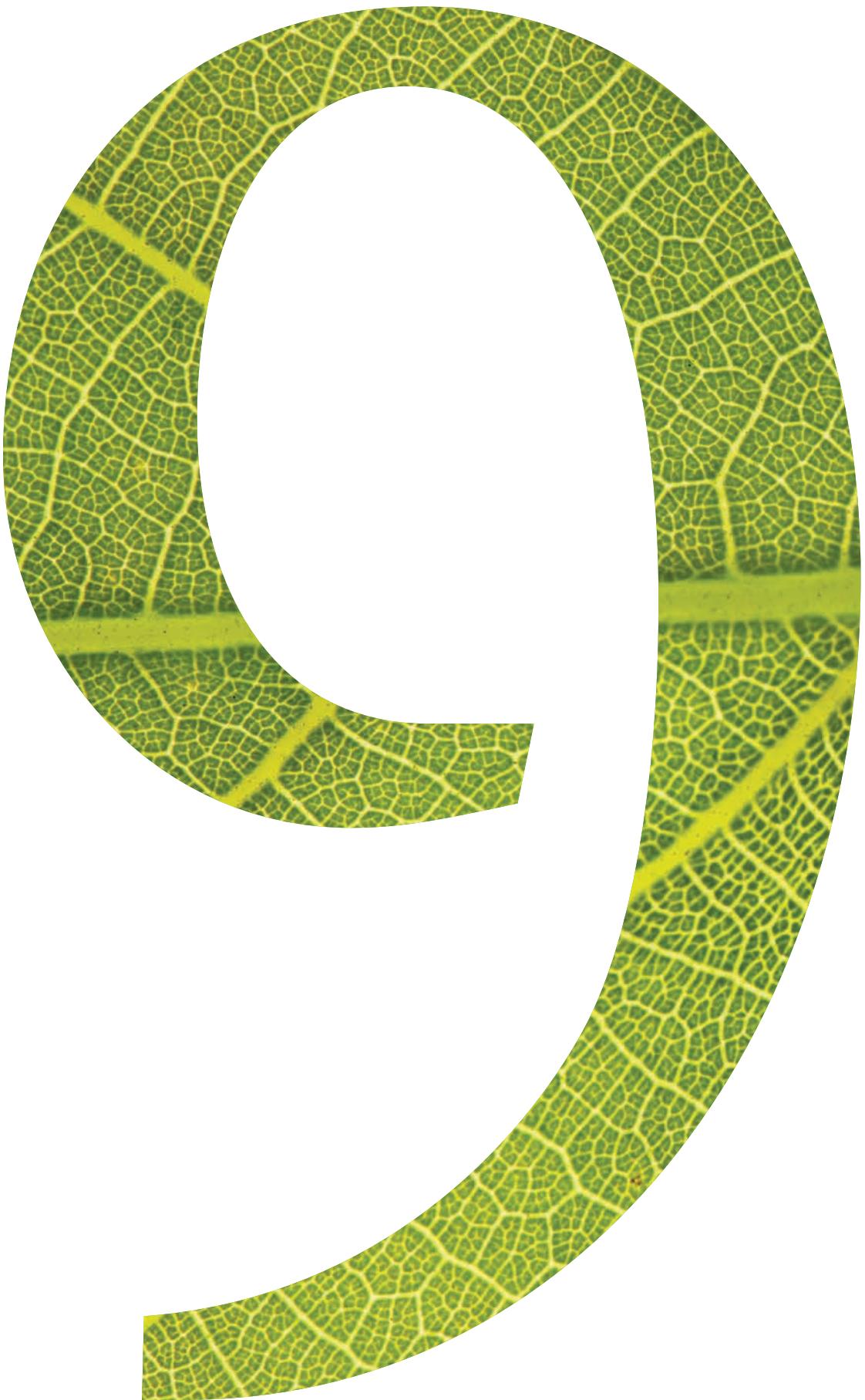
Razvoj tranzitnog transportnog sustava bit će usmjeren na projekte kojima će se omogućiti transport plina za susjedne zemlje – tranzit kroz Republiku Hrvatsku. Ostvarenje tih projekata je izravno vezano na ostvarenje projekata novih dobavnih pravaca (LNG, South Stream, Nabucco, TAP + IAP...), kao i novih podzemnih skladišta plina, čiji je razvoj za Plinacro, kao vlasnika društva PSP d.o.o., također od bitnog interesa.

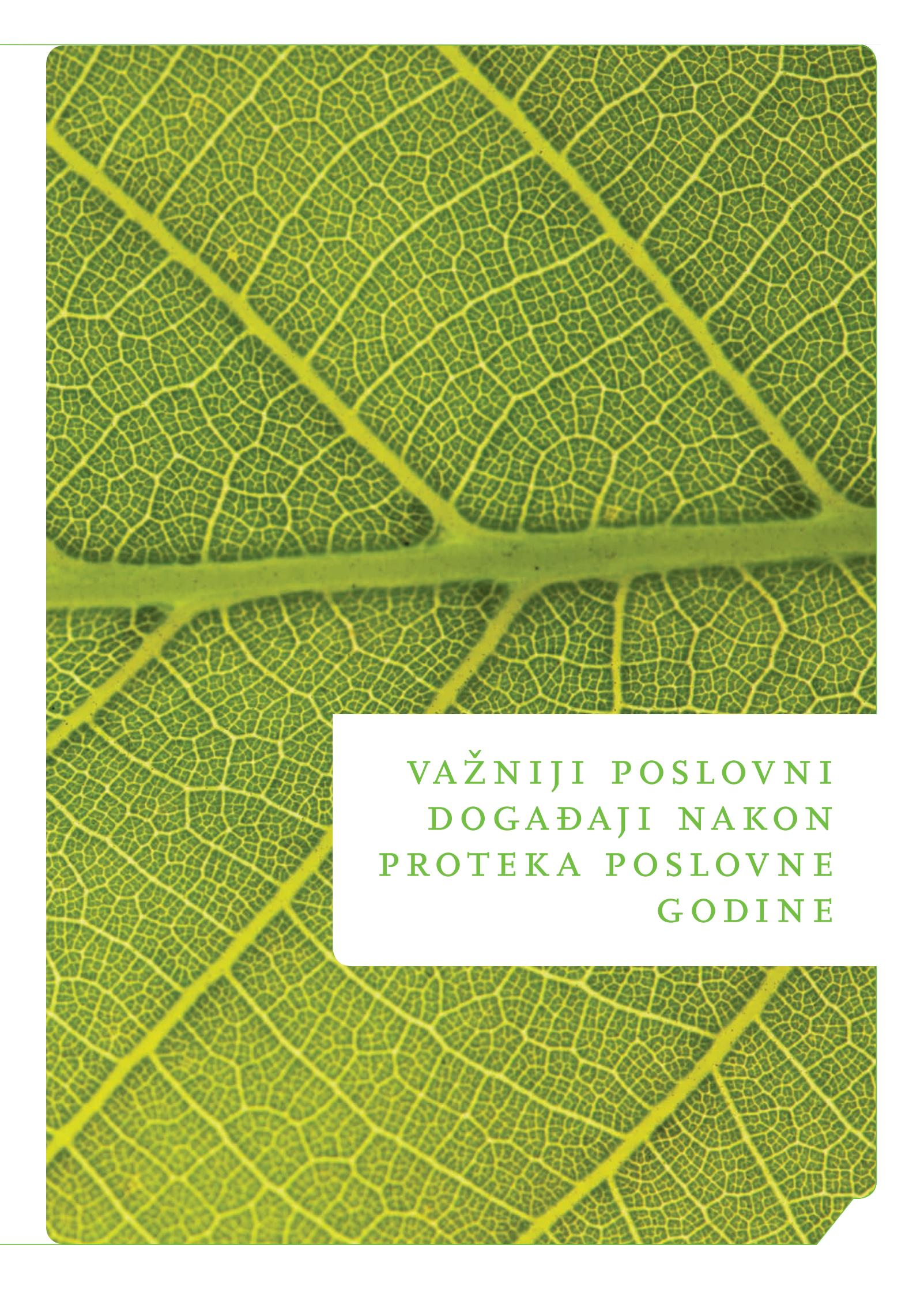
Posebnu, za razvoj cjelokupnog plinskog sustava Republike Hrvatske, strateški važnu, gotovo ključnu grupu čine projekti povezivanja osnovnog, nacionalnog plinskog transportnog sustava i plinskog transportnog sustava s plinskim transportnim sustavima susjednih zemalja – interkonekcije. Njihovo ostvarenje je vezano uz potrebe domaćeg tržišta i tržišta susjednih zemalja i, osobito, uz dinamiku i opseg ostvarenja novih dobavnih projekata.

Međutim izvjesnost, opseg i dinamika ostvarenja novih dobavnih pravaca i projekata, kao i rast domaćeg tržišta prirodnog plina i tržišta susjednih zemalja, su, zbog globalne gospodarske krize i složenosti političkih odnosa, upitni. Stoga je izuzetno teško, u ovom času, odlučiti se i dati prednost određenim projektima te tako jednoznačno odrediti budući pravac razvoja plinskog transportnog sustava. Nužno je sagledavati, pa i planirati, opcionalni i pripremati, niz projekata, odnosno sve potencijalne projekte plinskog transportnog sustava, a odluke o njihovoj provedbi donositi tek po doноšењу konačnih investicijskih odluka za s njima povezane dobavne projekte.

Ipak, u predstojećem razdoblju, pored dogradnje i rekonstrukcije dijelova nacionalnog sustava, razvojno-ulagačke aktivnosti Plinacra bit će usmjerene na izgradnju kompresorskih stanica, kojima će se bitno povećati učinkovitost cjelokupnog plinskog sustava, te novog interkonekcijskog plinovodnog sustava Lučko – Zabok – Rogatec, kojim će se značajno povećati tržišna konkurenčnost i otvoriti mogućnosti tranzita prirodnog plina.

Naravno, sve navedeno će se provoditi uz suglasnost vlasnika Plinacra i u okvirima raspoloživih finansijskih sredstava!

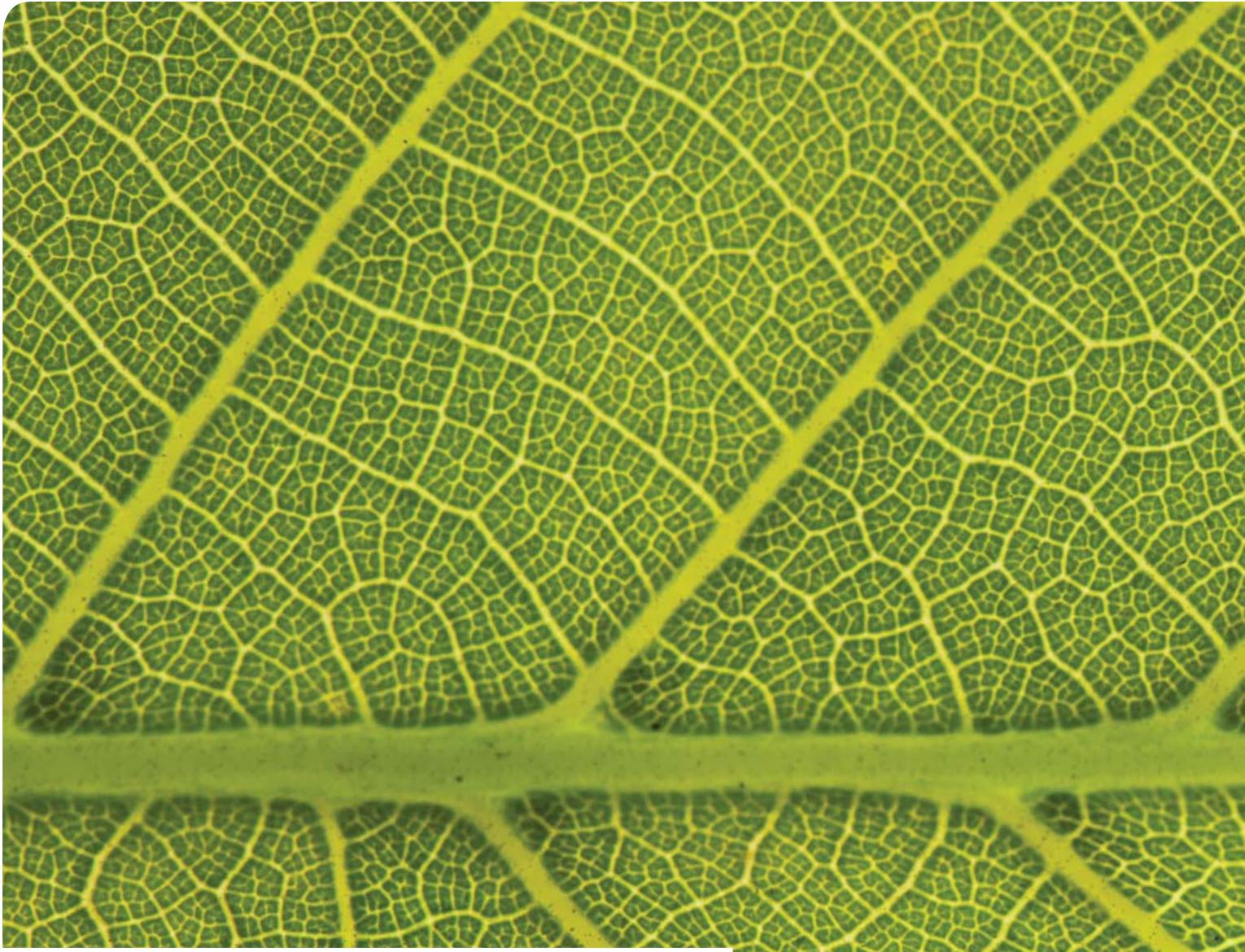

VAŽNIJI POSLOVNI
DOGAĐAJI NAKON
PROTEKA POSLOVNE
GODINE

VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE

1. 1.1.2014. godine u punu je primjenu stupila Metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13) i Odluka o iznosu tarifnih stavki za transport plina (NN 102/13).
2. Od 1.1.2014. u primjeni su nova Mrežna pravila transportnog sustava donesena sukladno članku 84. Zakona o tržištu plina (NN 28/13, 14/14). Uz Mrežna pravila na snagu su stupili i Pravila o organizaciji tržišta plina, Pravila korištenja sustava skladišta plina, Opći uvjeti opskrbe plinom (NN 158/13) te metodologija kojom se regulira cijena nestandardnih usluga transportnog sustava za 2014. godinu.
3. Na snagu je stupio Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o tržištu plina (NN 14/14) kojim se uvode novi sudionici na tržištu plina.
4. Dana 2.1.2014. godine došlo je do propuštanja plina u krugu Rafinerije nafte Sisak. Ustanovljeno je da je uzrok oštećenja bio mlaz vode iz napuklog vodovoda koji je direktno udarao u zaštitnu kolonu i radnu cijev sve dok ih nije probio (navedeni uzrok oštećenja je potvrđen ekspertizom na Fakultetu strojarstva i brodogradnje). Dana 4.1.2014. u 21,00 h uspostavljena je ponovna isporuka plina preko MRS Sisak. Svi građevinski i strojarsko-montažni radovi trajali su 37 sati. Ukupni iznos štete je iznosio 1.115.795,00 kn, a uključuje sve troškove popravka plinovoda, osim troška ispuštenog plina u atmosferu (ukupno je ispušteno 62.760 m³ prirodnog plina pri tlaku od 28 bara).
5. HEP d.d. suvlasnik tvrtke LNG Hrvatska d.o.o. 14.1.2014. godine pisanim je putem iskazao "namjeru stjecanja svih poslovnih udjela od Plinacra d.o.o. kao imatelja u društvu LNG Hrvatska d.o.o.".
6. 20.2.2014. godine Nadzorni odbor Plinacra usvojio je Reviziju I Desetogodišnjeg plana razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2014.-2023.

**predsjednik Uprave
mr. sc. Marin Zovko**

Savska cesta 88a, HR-10000 Zagreb, Hrvatska, tel.: 01 6301 777, fax: 01 6301 787
e-mail: plinacro@plinacro.hr, www.plinacro.hr

